

**DŽEK
SLEJD**

**BROJ
26**

**CENA
20 DINARA**

**EDICIJA
DOK
HOLIDEJ
VANREDAN
BROJ**

ŠEJN

LEPA BRĐANKA

★ **SEJN** ★

DŽEK SLEJD

LEPA BRDANKA

NIŠRO FORUM-OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

ŠEJN

Broj 26

Glavni i odgovorni urednik:
Svetožar TOMIĆ

Naslov originala:
Jack Slade
ALL ARE THE THIEVES

Recenzija:
Tomislav KETIG

Prevod i adaptacija:
Tomislav KETIG

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Erika KOČIŠ-HORVAT
Marija BURANJI

Štampa: 8. VII 1981 godine
Tržište: 16. VII 1981 godine

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1, Glavni i odgovorni urednik: Svetožar TOMIĆ, Naslov originala: Jack Slade — ALL ARE THE THIEVES Copyright by: 1976. by Towe Publications INC, prema ugovoru sa GPA iz Minhena.

Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine broj 413-12/79. od 28. II 1979. godine.

Sedeo je zavaljen u stolici i posmatrao vozare za šankom. Za to vreme je Džolan Flint, koji je sedeo kraj njega, primetio.

— Idemo istim putem. Ranč moga poznanika leži sasvim blizu Silvertauna, Šejne.

Šejn odmeri svog sabesednika i osmehnu se.

— Izvrsno! Niko ne jaše rado, ako mu to nije zabavno.

Dožan Flint uzvрати osmejkom. Imao je trideset tri godine, bio visok, oko sto osamdeset, imao dugu, crnu kosu, široka ramena i odavao utisak žilavog čoveka. Nosio je prugaste pantalone, nabranu, belu košulju, sa crnom somotskom mašnom, crni sako — dvoredac i, naravno, crni „stetson”.

— Kome pripada ona smešna raga, tamo napolju, koja je nekada bila mrkov? — upita jedan od vozara, pogledavši Šejna preko ramena, pa se obrati svojim kompanjonima. — Mislite li, narode, da se tako nešto još može jahati?

— Govori o tebi — obrati se Džolan Flint tiho Šejnu. — Poznaješ li ga?

— Ne. Ali on je iz grada u koji sam se uputio.

— Iz Silvertauna?

— Tako je.

Svih šest vozara za šankom se kao po komandi okretoše i počеше da se podrugljivo cere u pravcu Zapadnjaka.

— Otkud ti to znaš? — bio je radoznao Flint.

— Vrlo jednostavno. To stoji na kolima napolju sa kojima su na proputovanju. Ona pripadaju rudniku bakra iz Silvertauna.

Džolan Flint osmotri Šejna oštrije.

— Onda oni takođe znaju i ko si?

— Nemam pojma.

Ljudi od šanka priđoše stolu. Iza njih privukla se barska dama u dugačkoj haljini sa šljokicama. Nekoliko ljudi užurbano napustiše krčmu. Gostioničar je stajao kao gromom pogođen iza šanka i zinuo.

Šestorica grubih i snažnih muškaraca poređala su se kao zid pred stolom.

Džolan Flint se odgurnu stolicom malo unazad kao da ne sedi najugodnije.

— Pripada li smeđa raga vama? — upita jedan od vozara, pravi grmalj.

— Smeđi konj pripada meni — javi se Šejn mirno i opušteno, kao da i ne sluti šta momci hoće.

— Vi ste, znači, kupovali u radnji duvan i raspitivali se za put ka Silvertaunu? — javi se sledeći.

— Zar vi špijunirate ljude koji žele za Silvertaun? — obrnu se Džolan Flint ka njemu.

— Ko govori o tebi, kockaru? — brecnu se grmalj. — Ti da držiš jezik za zubima, razumeš?

— Ja na tako staroj, isluženoj drtini nikada ne bih jahao, mister — javi se novi od šest vozara.

— Hajde, okanite se konačno mog konja i pređite na stvar — odvrati mu Šejn.

— Važi! — Grmalj ščepa sto.

Njegovi kompanjoni ustuknuše. Sto polete iznad njih unazad. Gostioničar potraži zaklon. Sto udari u šank i raspade se. Sa galerije kriknu devojka koja je to posmatrala.

Šejn i Džolan Flint skočiše i krenuše u napad, pre nego što su siledžije uspele da se pripreme. Dvojica vozara bila su pogođena u bradu i zateturaše se prema zidu. Šejn zamahnu bridom šake ulevo, i pogodi sledećeg, dok je Džolan sa desne strane jednom tipu nabio lakat u stomak.

— Dokrajčite ih! — grmnu kolovođa grupe i ustremi se sa strane na Šejn. Šejn se izmače i grmalj se opruži koliko je dugačak. Ali, tada ga zgrabiše dvojica odostrag. Džolan je delovao! Jednog je drmnuo i odbacio ka zidu, a drugom se njegova pesnica spustila pravo na nos.

Zamahnuše stolicama. Noge od stolova počеше da se lome. Gostioničar počе da kuka i počе samog sebe da udara šakama po glavi.

Opet su dvojica navaljivala na Šejna. On se borio, vrteći se kao čigra, a devojka ga je bodрила sa galerije.

Džolan je zgrabio stolicu, i njime počео da odalamljuje bitange koje su navalile na njega.

Šejn posrnu prema šanku. Jedan od tipova htede da iskoristi priliku i polete mu glavom u stomak. Visoki Zapadnjak se munjevito izmače i napadač tresnu čelom u tvrdo drvo šanka, zastenja i složi se na pod.

Pošto je polomio prethodnu, Džolan Flint uze drugu stolicu i poče njom da deli batine levo i desno.

Gostioničar istrča iz krčme i povika.

— U pomoć! U pomoć! Ovde nekoliko ludaka pretvara moju kuću u iverje!

Još samo dva vozara nalazila su se u nekakvom polovnom borbenom stanju. Ali, i oni su bili tako premlačeni da su posrtali.

Šejn i Džolan, kao po sporazumu, uzeše svaki po jednog pod svoje i sa dva-tri udarca dovršiše posao.

Dvojicu saveznika okruži iznenadna tišina. Džolan Flint se naceri zadovoljno.

— Bravo! — tapšala im je devojkica sa galerije.

— Brzo, brzo, maršale! — čuo se spolja gostioničar. — Polomili su mi sve živo!

Zaškripale su čizme na daščanoj verandi. Zaklatiše se dvokrilna vrata i maršal zakorači u krčmu. Bio je to temeljit pedesetogodišnjak sa bradicom, sa srebrnom zvezdom na jakni i „koltom” u šaci. Pronicljivim pogledom brzo osmotri scenu.

Iza njega pojavi se uplašeni, pobledeli krčmar i reče:

— To je došlo kao grom iz vedrog neba!

Šejn poseže za bocom na šanku.

— Ja moram prvo da cugnem malo viskija. A ti, Džolane?

— Da, to smo zaslužili.

Šejn uli dve pune čaše i pruži jednu kockaru. Kucnuli su se, dok je maršal buljio u njih sa teškim revolverom u ruci.

Krčmar se odšunja iza šanka.

Maršal neodlučno spusti oružje, držeći ga ipak još u ruci. Njegov pogled ponovo pređe preko šest vozara u ležećem stanju.

— Ko li je to samo počeo? — zabrunda.

— Jedan je rekao da je konj ovog mistera — krčmar pokaza na Šejna — raga, maršale.

Šejn položi čašu na šank i kraj nje dva novčića.

— Za viski. Štetu treba da plate drugi.

Krčmar pokupi novac.

Maršal se približi korak po korak. — Znači, oni su izaz-

vali gužvu? — osmougaona cev njegovog revolvera pokaza na onesvešćene vozare.

— Upravo tako, maršale! Počeli su prvo s tim konjem, a onda su prišli ovoj dvojici! — Krčmar pokaza na tipa porred Šejna, koji je ležao na podu. — I onda je ovaj zgrabio sto i zavrtlaog ga iza sebe. A onda je sve bilo gotovo!

Kolovođa vozara se pomeri i zastenja.

Maršal se povuče nekoliko koraka unazad, i uperi revolver u vozare.

Prvi od ovih je seo.

— Ustaj! — naredi predstavnik zakona. — Hajde, malo brže!

Vozar posluša i ustade sa podignutim rukama.

Jedan po jedan, budili su se i ustali, povodeći se za prvim.

— Kolika je šteta, krčmaru? — progundā maršal dubokim glasom.

— Pa, rekao bih da će trebati pedeset dolara da se sve dovede u red.

— Znači, dvadeset pet dolara! — odluči maršal.

— Onda sam oštećen! — zakuka krčmar.

— Čuj, Bak, ja te dobro poznajem i znam da je dosta. — Zatim se maršal okrete ka kolovođi vozara. — Dakle, položi ve dvadeset pet dolara za štetu u krčmi i još dvadeset za opštinsku kasu, jer ste prekršili propis o redu. A onda se izgubite. Da ste za petnaest minuta nestali odavde!

Vozari pogledaše u svog vođu. Ovaj ošinu Šejna besnim pogledom, priđe šanku i položi četrdeset pet dolara u novčanicama. Ostatak smotuljka, koji je bio mnogo veći, stavi nazad u džep.

Maršal koraknu u stranu i mahnu „koltom“.

— Hajdemo! — vođa povede ljude napolje.

Vozari su se vukli kao prebijeni psi za njim. Za njima zaškripaše dvokrilna vrata.

Maršal zadenu „kolt“ u futrolu, priđe šanku i pokupi dvadeset dolara.

— Nije loš posao za našu iscrpljenu gradsku kasu, a ni za tebe, Bak — obrati se gostioničaru.

— Ja sam oštećen! — kukao je ovaj i dalje, ali užurbano pokupi preostalih dvadeset pet dolara.

Maršal se nasmeja.

— Ti ćeš za popravku stolova i stolica platiti recimo deset dolara. Ili petnaest ako je poskupelo. Više ni centa.

Krčmar progundā u bradu, ali ne reče ništa.

Maršal se okrete ka Šejnu.

— Dakle, radilo se o vašem konju?

— Očigledno se nije dopao momcima.

— Kakav konj?

— Onaj mrkov napolju.

Maršal priđe jednom od prozora i ugleda visokog, smeđeg konja sa belom zvezdom na čelu i vitkih nogu, pa se okrete.

— Ono tamo treba da je raga?

Šejn se nasmeši i sleže ramenima.

— Vozari su tako tvrdili.

— Kunem se u to! — umeša se kockar. Ispio je gutljaj iz čaše i isprao grlo.

— Pa, o čemu se onda zaista radi? — upita maršal tvrdo.

— Pojma nemam — sleže Šejn ponovo ramenima. — Ja te ljude ne poznajem.

— Oni su vozari iz rudnika kraj Silvertauna, u brdima — objasni krčmar. — Često ovamo navraćaju. Voze rudu iz planina do železnice u Rok Springsu. I moraju ovuda da prođu. Jedan je rekao da je doznao u trgovini da ovaj mister takođe hoće za Silvertaun. A i oni su tamo krenuli sa praznim kolima.

Maršalov pogled postade oštiji.

— Vi želite za Silvertaun, a vozari rude imali su nešto protiv. Je li tako?

— Otkud bih ja mogao to da znam? Već sam rekao da te momke ne poznajem.

— Šta onda hoćete u Silvertaunu? — nastavi da se raspituje predstavnik zakona.

Zapadnjakovo lice se nabra.

— Ne mogu da zamislim zbog čega bi vas se to ticalo, maršale.

— Ne želite da kažete?

— Tako je. — Zapadnjak položi dva novčića na šank. — Još dva viskija. Želite li i vi da popijete jedan s nama, maršale?

Lice predstavnika zakona zacrvene se od gneva. Usne mu se stegoše. Iznenada se okrete i brzim koracima napusti krčmu.

— Hej, mister, mi ćemo piti s vama! — povika jedna od barskih devojaka sa galerije.

Glasno se smejući potrčaše devojke niz stepenice i obviše ruke oko vrata Šejnu i kockaru.

— Ali, samo jednu rundu — objasni Šejn. — Inače će biti više štete nego koristi!

— Ti si srce! — povika plavuša, koja mu se obesila o ruku i poljubi ga.

II

Šejn je stajao sa kockarem na verandi, u senci nastrešnice. Kroz oblak prašine mogli su da nazru teška kola s rudom, koja su se kretala ka Vajomingu, čija su se siva, stenovita brda uzdizala iznad šumovitih brežuljaka.

— I šta zaista hoćeš u tom planinskom gnezdū?

Šejn se nasmeši kockaru, ali oćuta.

— Ja hoću da posetim starog poznanika — nastavi kockar — koji u jednoj dolini tamo gore obrađuje farmu.

— To si mi već dvaput isprićao — Šejnov osmeh postade širi. — A ja tražim jedan grad tamo gore.

— Samo to?

— Samo to. — Šejn ponovo osmotri kola. Kretala su se ka suncu koje se probijalo između dve stene ćudnog oblaka.

— Da nisi ti, možda, savezni maršal?

Šejn ponovo pogleda ćoveka kraj sebe.

— Nisam.

— Ćasna reć?

— Ćasna reć.

— Ipak mi se tu nešto ne uklapa. Nijedan ćovek ne jaše u jedan mali gradić bakra u brdima Vajominga, samo da bi tamo probao viski. I niko ne bi samo zbog toga bio napadnut od horde divljih vozara.

Šejn je ćutao.

— Navalili su na nas kao da hoće po svaku cenu da te spreće da jašiš dalje!

— Ja zaista ne poznajem te ljude — odvrati Šejn. — Ali, možda oni zaista imaju nešto protiv toga da doćem u Silvertaun. Možda im se ne dopadam.

— I možda će nas sutra takode neko saćekati u kanjonu!

— Ko zna! Ti bi trebalo možda da kreneš drugim putem, Džolane. Ili bar da odjašeš u drugo vreme.

— Ne, Šejne, ja nisam plašljivi zec. Ja ću jahati sutra s tobom. I pošto potražim svog poznanika na farmi, doći ću u Silvertaun da potražim tebe.

— Onda ćeš se morati da požuriš. Ja se neću zadržavati dugo u brdima.

Sutra jašemo tamo. A prekosutra ćemo se naći u Silvertaunu u krčmi. Dogovoreno?

— S moje strane jeste.

Šejn pogleda čoveka kraj sebe.

— Zar nešto nije u redu sa mnom?

— I sam se pitam, Džolane.

— O čemu?

— O tvojoj brzini. Danima putuješ da bi stigao do te farme, i još jednom ćeš morati danima da jašeš da se ponovo vratiš u svoj kraj.

— Da, pa?

— A sva tvoja poseta iznosiće najviše jedan dan.

Kockar se nasmeši krajičkom usana.

— To ima svoj poseban razlog, Šejne. Možda ću ti to jednom kasnije objasniti... ako budemo zajedno jahali nazad u Rok Springs...

— To još ne znam. Kako se zapravo zove tvoj poznanik?

— Hauard. Sajles Hauard.

Šejn pogleda još jednom kola obavijena prašinom, a onda se okrete i vrati u krčmu.

III

Obojica su držali puške u ruci, dok su sledećeg jutra išli usekom kroz brda u pravcu zapada. Njihovi pogledi su budno pretraživali obronke, po kojima su se još videle bele krpe snega, zaostale od zime.

— Ngde čekaju — procedi Džolan Flint kroz zube. — To osećam!

Šejn zaustavi konja i pogleda stisnutih očiju u borik na obronku. Od njega su se nalazili udaljeni još oko stotinu metara. Krupan šljunak pokrivaio je dno kanjona.

I Flint stade.

— Ima li šta?

— Čujem kako se kamenje kotrlja.

Kockar se malo saže u sedlu i uperi pušku ka drveću.

— Evo, ponovo!

Jedan kamen otkotrlja se iz šumarka na obronku i pade u kanjon. Udari o stenu i raspršte se.

Šejn i kockar istovremeno skočiše iz sedla i repetiraše puške.

— Znao sam da će čekati na nas! — huknu Džolan. — I mogu da se zakunem, da si ipak maršal ili tako nešto.

U šumi odjeknuše pucnji. Prasak se razleže kanjonom. Jedna kugla pogodi stenu i odbi se uz zvižduk.

Konji zarzaše i trgoše se nazad.

Šejn opali u pravcu oblačića barutnog dima koji se pojavi iz šume. Repetira pušku i ponovo opali. Ali, još nije ugledao nijednu priliku. Po snažnoj pucnjavi zaključio je, međutim, da mora imati posla sa najmanje četiri protivnika.

I kockar je ubrzano pucao ka šumi. Meci su hujali kroz borove grane i nestajali u tami.

Izenada se začu gadna psovka.

— Jednog smo dokačili! — obradova se kockar.

Šejn repetira i poče brzo da puca, kako bi poljuljao moral protivnika i naterao ga na povlačenje. Ponovo se začu krík.

— Dokačio si ga, Šejne!

Oni oboriše cevi koje su se dimile.

S obronka dokotrlja se još nekoliko komadića stenja i ostade da leži na putu. Onda nastade tišina.

Šejn se osvrnu. Oba konja su stajala udaljena dobrih dvesta metara, priljubljena uz stenoviti zid.

— Hoćemo li da ih gonimo? — upita Flint.

— Verujem da ih više nećemo naći.

— Može biti. Oni se ovde bolje snalaze nego mi. I dok bismo otkrili njihove stragove, mogli bismo već biti milja-ma daleko. Ali, možda si jednog ustrelio, a njega bismo onda našli.

Šejn je već na to pomislio. On klimnu glavom podiže cev puške i krenu.

Pažljivo su osmatrali ivicu šume dok su joj se približavali. Ali, tamo više nije bilo nikoga. Ušli su u polutamu drveća. Između borova bilo je posvuda kamenja, a po njemu bele snežne mrlje, koje su se presijavale na zracima sunca koji su prodirali kroz granje.

Nisu našli nikoga. Ali, na jednom sivom kamenu otkri Šejn mrlje krvi.

— Jednog si ranio — zaključí Flint. — Možda ćeš ga još sresti u Silvertaunu.

— Sasvim moguće. — Šejn se uspravi, uhvati „vinčesterku” za cev i podiže je na rame.

— Da li još uvek ne možeš da kažeš šta oni imaju protiv tebe, ili nećeš?

— Ni sam još ne znam.

— Čuj, oni su tebe ili uopšte nekog čoveka, koji se uputio u Silvertaun, čekali. Čovek bi morao biti slep kraj očiju kad to ne bi zaključio!

— Dobro, ispričaću ti šta znam — popusti Šejn. — Rudnik bakra tamo gore pripada ljudima koji ne žive ovde, nego na Istoku. Ovde gore sedi upravnik sa dvanaestak zaposlenih. Celo gnezdo potpuno zavisi od rudnika. Ljudi su utvrdili da isporuka robe za Silvertaun svake godine raste. Više odeće, više viskija, više devojaka, više duvana i tako dalje. A isporuka rude u obrnutom pravcu stagnira.

— To su vlasnici rudnika takođe utvrdili?

— Da.

— I onda su pomislili da upravnik, njegovi radnici ili ceo Silvertaun isporučuje deo rude za svoj groš nepoznatom kupcu?

— Tako je.

— I onda su najмили detektiva koji treba da rasvetli čitavu stvar. Da bi zatim mogli sudski da raščiste stvar s ljudima gore.

— Tako nekako.

— Šta si ti: maršal ili detektiv?

— Ja nisam ni jedno ni drugo, a od oboje pomalo. U svakom slučaju, postoji opšti interes da se ta stvar istraži.

— Ti si znači u službi pravde?

— Da.

Flint zavrte glavom.

— Tebi čovek mora reći da vadi kao kleštima!

Šejn se nasmeši. Nije mogao da kaže kockaru da je pripadnik „Brigade sedam”, na tajnom zadatku, po nalogu vlade.

Izašli su iz šume, krenuli po šljunku i našli konje još uvek pribijene uz stenu na istom mestu.

— U svakom slučaju, ljudi iz Silvertauna znaju da se nešto sprema protiv njih?

— Vlasnici rudnika su stavili upravniku do znanja da ne veruju njegovom vođenju knjiga. Ispada da transporti rude ne idu samo za Rok Springs već i za Kanadu.

— Imaju li tamo gore maršala?

— Postavili su jednog čoveka koji treba da se brine za red.

— I šta je on rekao vlasnicima rudnika?

— Da on s tim nema ništa.

— Izgleda da tamo svi duvaju u istu tikvu?

Šejn sleže ramenima.

— Pojma nemam. Možda ću sutra moći više da ti kažem.

Stigli su do svojih konja, popeli se u sedla i pojahali polako dalje klancem. Puške su i dalje držali u ruci.

Ali, nikoga više nisu ugledali.

Kada su stigli do mesta gde se put razdvajao, izvuče kockar jednu presavijenu kartu iz bisaga, razvi je i počeo da proučava linije.

— Ja moram levo — objasni Šejn.

— Imaš li ti opis puta u glavi?

— Meni su objasnili kako da stignem u to gnezdo, a to se može zapamtiti.

Džolan Flint približi svog konja Šejnovom i pruži mu ruku.

— Onda do sutra. I drži uši naćulene da bih te još živog zatekao.

— Do sutra. I hvala ti od srca za pomoć.

Kockaru se usta razvukoše, u osmeh.

— Ja volim promene. Što češće, to bolje.

— Ipak hvala. Sam ne bih izašao na kraj s vozarima.

— Ako budeš još malo pričao, krenuću s tobom dalje, i zaboraviti na svog poznanika i njegovu prokletu farmu. Šejn mamuznu konja i pojaha u levi kanjon.

— Do sutra! — povika kockar.

Šejn se osvrnu. Džolan Flint je mahao za njim, uspravan u sedlu. Veliki sivac pod njim strizao je ušima. Sunčana svetlost pade na žig na njegovoj butini. Jasno su se raspoznavala slova „C” i „R”. U sledećem trenutku, iščeze kockar iz Šejnovog vidnog polja.

IV

Grad je ležao na jednom brdskom prevoju, širokom oko dvesta metara i dugom kilometar i po. Divlja rečica penila se, vijugajući stranom na kojoj se nalazio rudnik.

Šejn zastade na izlazu iz kanjona. Oko njega su još bili okomiti stenoviti zidovi, ali je pred njim pucao pogled na dolinu. Iza zapenjene rečice video je rudarske jame u steni. Bile su poduprte debelim gredama. Tračnice su vodile u tamu, završavajući se negde u jami. Vagoneti su ležali, rđajući kraj otvora. Građevinsko drvo i grede bili su nabacani bez reda jedno preko drugog. Transport kola stajala su bez reda na prostoru ispred rudnika. Tu je bilo i nekoliko daščara i koral za konje za vuču.

Ono što bi trebalo da bude grad, nalazilo se na sredini prevoja. Skupina neobičnih drvenih građevina sa jedno-spratnom krčmom u sredini. Prazne grede na ravnom krovu pokazivale su odustajanje od namere da se izgradi još jedan sprat.

Bilo je oko dvadeset krovinjara. Sve je izgledalo staro i nenastanjeno. Prozori su bili polupani, a vrata izvaljena.

— Baš lepo — promrmlja Šejn i potera konja dalje.

Iz jame u brdu, pojaviše se ljudi sa lopatama, vukući vagonet. Dovukli su ga do kola i počeli jedna da pune rudom iz vagoneta.

Šejn ujaha u gradić. Ugledao je samo jednu krčmu i samo jednu trgovinu s druge strane ulice. Kraj nje je bila štala za iznajmljivanje, ravna, dugačka građevina, a tik uz nju šerifska kancelarija. Predstavnik vlasti sedeo je u stolici za ljuljanje, ali ustade kad opazi Šejna. Bio je krupan čovek od svojih četrdeset godina. Nosio je kožno odelo, veliki, svetli šešir na glavi i dva teška revolvera o boku. On ispruži četvrtastu glavu i zažmiri.

Šejn je bio siguran da njegov dolazak već davno nije bio obavijen nikakvom tajnom. Vlasnici rudnika su već bili verovatno zapretili da će neko doći ovamo u istragu.

Jedna devojka pogleda sa gornjeg sprata krčme i povika.

— Došao je stranac!

Šejn zaustavi konja pred štalom iz koje izađe postariji čovek srednjeg rasta. Sjaha i pođe štalaru u susret. Pogleda još jednom prema kolima kraj jame rudnika koja su se i s ovog mesta mogla videti. Bilo je sve u svemu šest kola. Toliko ih je juče odande otišlo. A u koralu se moglo takođe videti vrlo malo konja.

Šejn je pre svega trebalo da otkrije da li se ruda zaista odvozi u drugim pravcima, a zatim kuda, i ko to naplaćuje. Moralo je, dakle, biti još kola, koja sada nisu bila ovde.

— Želite li da ostavite konja? — upita štalar.

— Da.

— To će vas stajati pola dolara na dan. Hrana i voda su uračunati.

Šejn dade čoveku dolar, povede konja sam u štalu i rasedla ga.

— Pušku možete ostaviti ovde u futrolji, mister. Ovde se ništa ne gubi.

Šejn obesi sedlo o kuku na zidu i pogleda ostale boksove. U štali je bilo deset konja, a moglo je ukupno da stane šesnaest. Radilo se o jahaćim konjima uskih grudi i tankih nogu.

— Tražite li nešto? — promrmlja štalar.

— Ne, ne.

Šejn izađe iz štale.

Pred krčmom stajale su dve devojke. Nosile su tanke, duboko izrezane haljine, posute srebrnim zvezdicama. Jedna od njih bila je visoka i vitka i imala plave oči i dugu kosu boje slame. Druga je bila srednjeg stasa i crnokosa. Obe mahnuše i povikaše u jedan glas.

— Helou, stranče!

Šejn im priđe. One mu se obesiše o ruke sleva i zdesna i povedoše ga u krčmu koja je bila prazna.

— Ja sam Dela — reče plavuša.

— A ja Lulu! — povika crnka.

— Malo prometa, je li?

— Muškarci toware kola s rudom — objasni Lulu. — Treba još danas da ih odvezu... Hej, krčmaru, imaš novog gosta!

Gostioničar se pojavi iz kuhinje, brišući ruke o svoju prljavu kecelju. Bio je debeo, star oko pedeset godina, sa čelom, podvaljkom i vodnjikavim očima.

— Viski — naredi Dela. — Pićemo viski, mister, zar ne?

— Dabome da ćemo piti viski. A ja bih i nešto dobro pojeo. Inače, zovem se Šejn.

— Vi plaćate za devojke? — zareža krčmar neprijazno.

— Samo se po sebi razume.

Čovek natoči tri čaše do vrha i ostavi bocu na šanku.

Šejn položi nekoliko novčića kraj boce, koje debeljko pokupi.

— Da nazdravimo za susret! — Dela podiže čašu.

Šejn ispi sa devojikama.

— Stek? — upita krčmar mrzovoljno.

— Da. Poveći.

Čovek se, vukući noge, vrati u kuhinju.

Napolju se pojavi teško naoružani šerif i uđe u krčmu. Raskrečivši noge, ostade da stoji na dvokraklim, pomičnim vratima, zadenuvši palčeve u opasač sa patronama.

— Zove se Šejn — reče Dela. — A ovo je šerif Oven Hejd.

Gradski šerif je ispitivački merio Šejna.

— Šta nameravate ovde? Tražite li posao?

Šejn spusti čašu.

— Ne, ne tražim posao.

— Šta onda?

— Ništa.

Krčmar se ponovo pojavi.

— Šejn je očigledno ovde samo na proputovanju — javi se Lulu. — I sigurno je slučajno nabasao u naš lepi Silvertaun. To može da se dogodi, šerife.

Zvezdonosac pride bliže.

— Ovamo čovek ne može da nabasa. Ovamo on dolazi ako traži posao.

— Ovo je slepo crevo sveta, zaista — složi se Dela.

— Ja sam platio viski, jelo, smeštaj za svog konja i sobu — reče Šejn.

— Više od toga se šerifa zaista ne tiče — stade krčmar na Šejnovu stranu. Oči su mu svetlucale oštro.

Šerif opsova, okrete se i odvuče napolje. Krčmar se vrati u kuhinju.

— Hajde konačno da pijemo! — prasnu Lulu.

— Već smo pili — usprotivi se Šejn.

— Nebesa, jedan viski! — prevrnu Lulu očima.

Šejn pogleda kroz prozor i ugleda šerifa, koji je prešao na drugu stranu ulice.

— Vrlo je hitar sa svojim „koltovima“ — primeti Dela prigušenim glasom. — Ali, nije tako brz u glavi. Ranije je radio u rudniku.

Krčmar se pojavi ponovo, i uputi Deli uništavajući pogled.

Plavokosa devojkica stisnu usne.

— Misliš li ti da tvoji gradski tračevi interesuju stranca? — huknu krčmar.

— Izvinite, Luise, nisam mislila ništa loše.

Vodnjikave oči gostioničara buktale su kao vatra. Čak mu je i podvaljak drhtao. Okrenuo se i otišao opet u kuhinju.

Lulu pogleda Delu i dodirnu prstom čelo.

— Zar nikad nećeš naučiti da držiš jezik za zubima? — prošaptala je. — Ljudi ovde ne žele da se o Silvertaunu priča.

— A zašto ne? — umeša se Šejn.

— Šta ja znam! Prosto ne vole. To je dovoljno.

V

Kockar Džolan Flint zaustavi konja u klancu, izvuče svoju primitivnu skicu iz bisaga, odmota je i pogleda linije izvučene mastilom.

— Da nisam krenuo pogrešnim putem? — promrmlja, savi skicu i vrati je u bisage.

Mamuznu konja i pojaha dalje. Put se spuštao, postajao je širi i vodio u jednu kotlinu.

Dožlan Flint ugleda solidnu građevinu od kamenih blokova, veliku, zatvorenu šupu kraj nje, i koral sa više od deset snažnih konja za vuču.

Muškarac koji je sedeo na ogradi, skoči na zemlju, zavizda, podiže pušku i opali.

Kugla prozvižda iznad kockara. On se saže. Konj mu se uspravi na zadnje noge i zatopta. Njegovo njiskanje odjeknu kotlinom.

Još tri čoveka izjuriše sa puškama u rukama iz kuće.

Flint okrenu konja i obavi mu ruke oko vrata. Životinja zagrabi kopitama, i pojuri napred. Iza kockara odjekivale su puške.

Pucnjevi su grmeli, meci pogađali stenje. Konj-sivac nosio je Flinta sve dalje iz opasne zone.

Prasnu još jednom, ali, sada metak više nije mogao domašiti begunca.

Na prvom raskršću, Flint promeni put i pojaha ubzrdo, preko jednog platoa. Pod sobom je mogao da vidi kanjon kojim je došao. Nije primetio gonioce.

Zato popusti konju uzde i ovaj krenu laganije. Posmatrao je put, i mislio na kotlinu, na snažne i relativno mnogobrojne konje u koralu, na veliku šupu i na ljude koji očevidno pucaju na svakog ko se približi.

— Možda su to kola s rudačom, konji i kočijaši za kojima ti tragaš, Šejne — promrmlja on sam za sebe.

U pukotinama stena žbunje je bivalo sve gušće što je Flint ulazio dublje u brda.

Odjednom, ponovo ugleda jednog muškarca. Sedeo je na konju, koji je stajao usred klanca. Puška mu je popreko ležala na krilu.

Flint stade. Znao je odmah da ga je onaj drugi sigurno već dugo posmatrao. Bio je to visok muškarac širokih ramena, kome je moglo biti četrdeset godina. Smeđa kosa provirivala mu je ispod šešira. Nosio je pohabano kožno odelo i čizme sa sarama. Na bedru mu je visio „kolt”.

Flint coknu jezikom. Sivac ga ponese dalje ka nepoznatom, koji ga je oštro posmatrao žućkastim očima. Džolan Flint pronađe u sebi neki osmejak, namesti ga na lice i dodirnu prstima šešir u znak pozdrava.

— Verujem da sam zalutao — reče.

— A kuda ste nameravali? — odvrati onaj drugi odsečnim pitanjem.

— Do jedne farme, do jednog mog dobrog prijatelja. Do izvesnog Sajlesa Hauarda.

Neznanac malo nakrenu glavu i pogleda Flinta još oštrije.

— Sajlesa Hauarda?

— Da. Poznajte ga?

Čovek se trže. Njegov prodoran pogled probadao je Flinta.

— Da, poznajem ga — odvrati otegnuto. Pokazala levom rukom iza sebe. — Samo dalje idite u tom pravcu. Još jedno pola časa i stići ćete do njega.

— Hvala.

— On je, kažete, vaš dobar prijatelj?

— Da.

Jahač klimnu glavom.

— Onda će se on jako obradovati vašoj poseti. I njegova žena takođe. Za nju je, posle burne mladosti, ovde gore zaista život usamljen.

Sad i kockar nakrivi glavu, pa i sam poče oštro da posmatra sabesednika.

— No, ne dajte se zadržavati! — Čovek podbode konja i projaha brzo pokraj Flinta u suprotnom pravcu. Topot kopita bio je sve tiši i na kraju se izgubio.

Džolan Flint pogleda preko ramena. Još je osećao na sebi pogled koji ga je probadao.

*

Zvižduk odjeknu dolinom. Stražar skoči sa prečke korala.

— Gazda! — povika.

Čovek, koga je Džolan Flint sreo, ujaha bez straha u kotlinu.

Trojica muškaraca izađoše iz kamene kuće, osloniše puške kundakom o tle i pokriše šakama cevi oružja.

— Već smo vas očekivali, mister Hauarde — saopšti

stražar. — Šta se dogodilo, kad iz rudnika ne šalju ništa više u pravcu Kanade?

— Ove noći će biti natovarena dvojica kola — odvrati Sajles Hauard.

— Ide prokleta sporo — primeti stražar. — Ne znam zašto više odande gore ne šalju dovoljno.

— Plaše se da su vlasnici mogli poslati ovamo nekoliko njuškala da posmatraju Silvertaun. Zbog toga je upravnik za trenutak usporio isporuke. Ali, to će proći. Moći ćete ovde još godinama da zarađujete dobar novac.

— Ne verujem da ću još nekoliko godina sedeti ovde u brdima — odvrati stražar. — Mi ćemo napuniti džepove i stvoriti sebi drugo mesto i lepši život, gazda.

— To je vaša stvar. Dakle, dvojica kola u ponoć iz rudnika. Jasno?

— Sve je jasno gazda.

— Ja se moram brzo vratiti na svoju farmu.

— Hej, gazda, ima još nešto! — povika stražar. — Ovde je bio jedan jahač. Maločas.

— Tako?

— Odjednom se pojavio u kanjonu. — Stražar pokaza rukom.

— Kako je izgledao?

— Do vraga, na to nisam obraćao pažnju. — Stražar pogleda ostale kompanjone.

— Bio je visok, žilav momak na sivcu — javi se jedan od momaka.

Sajles Hauard klimnu glavom.

— Njega sam i ja sreo. Pitao me je za put do farme Sajlesa Hauarda, čiji je on stari prijatelj i želi da ga poseti.

Četvorica momaka ispružiše vratove i počеше da zure u svog gazdu.

— Šta kažete, on se kod vas lično raspitivao o vama?

Hauard se naceri demonski.

— Da, tako je.

— I tvrdio je da ste stari prijatelji? — čudilo se stražar.

— Aha.

— Ništa ne razumem.

— Za sve postoji neko objašnjenje — reče Hauard. — Pa, i za ovo. Moramo ga samo pronaći.

Dok je odlazio, momci su i dalje zurili za njim. Stražar zavrte glavom.

— Da li je iko od vas išta razumeo?
Niko ne odgovori. Naravna da ništa nisu razumeli.
Sajles Hauard se izgubi u kanjonu.

*

Kockar je jahao polako ka imanju. Ranč je ležao na jednoj uzvišici s koje su se videli daleki vrhovi. Sloj zemlje bio je dovoljno debeo da po njemu raste trava, a oko ranča, na jednakoj udaljenosti rasle su male grupe borova.

Kuća je bila zidana od blokova, i imala je krov od četinarskih balvana. Uz nju je Hauard sazio štalu. Pored nje se nalazio koral u kome je kockar ugledao tri jahača konja. Ništa više. Nikakva stoka, nikakva kola, nikakav plug, nikakvo obrađeno polje. Pitao se od čega čovek ovde živi i šta može da proda da bi došao do novca.

Vrata na kući se otvoriše. Visoka žena od trideset pet godina koraknu napolje. Duga kosa boje rđe padala joj je do ramena. Njene krupne, zelene oči začuđeno su gledale u jahača. Žena je nosila svetlu bluzu i tamnu, dugačku i široku suknju, koja joj je dopirala do peta.

— Džolane — reče iznenađeno.

On dojaha brzo do bunara, skoči sa konja, zagrli ženu i poljubi je. Ali, ona se snažno otrže, koraknu unazad i osvrnu se oko sebe.

— Jesi li sama?

— Da — potvrdi žena. Skloni rukom kosu sa lica. — Ali, moj muž će se verovatno uskoro vratiti... Reci već jednom: kako to da si ovde?

— Tebe sam tražio, Dženi. I jednog dana, saznao sam gde si i da živiš sa jednim malim rančerom. Tolin mi je to ispričao. Sećaš li ga se?

— Da.

— Bio je u onoj obližnjoj selendri, Kemeneru, i video te je tamo.

— Navraćala sam tamo. — Ponovo je zagladila kosu. — Ali, za mene je sve to prošlost, Džolane. Lude godine su prošle. Za mene više nema krčmi, stolova za igru i pozornica. Nikad više.

— Ti si se po noći i magli iskrala iz Džulesburga! — procedi Flint.

Koraknula je unazad kao da ga se plaši.

— Nisam mogla to da ti kažem. Ti bi me nagovorio da se vratim. Znao si da želim da se otarasim toga svega. I onda sam to jednostavno učinila. Da, po noći i magli. I odjahala sam daleko. Onda sam srela Hauarda i poslala s njim.

Flint pomisli na to da je svim ljudima, pa i Sejnu ispričao kako želi da poseti jednog dobrog, starog poznanika, kojeg, u istinu, nije nikada ni upoznao. On je tražio njegovu ženu, Dženi, koja je bila njegova ljubavnica, i mrzela život kakav su vodili. Njegova osećanja za nju ostala su isto toliko jaka, kolika su i bila. Morao se savlađivati da je ne uzme ponovo u naručje i ne poljubi je.

— Najbolje bi bilo da ponovo odjašeš — čuo je kako govori.

Flint se osvrte.

— Od čega se u stvari ovde gore uopšte živiš? Ovde ništa ne raste, nemate stoke. . . Od čega?

— Najbolje bi bilo da o tome više ne razmišljaš. To nije tvoja stvar, Džolane.

— Uveren sam da ti je jedna godina sa malim rančerom u brdima dovoljna, Dženi. Šta ćeš ti ovde, u divljini? Ti pripadaš tamo gde se novac okreće oko tebe. Ovde ne možeš zaraditi ni za so u supi, bar koliko ja vidim. I tako jedno staro zanovetalo nije ono što možeš dugo da izdržiš, draga!

— Ti si u potpunoj zabludi, Džolane.

— Kako to misliš?

— Sajles nije staro zanovetalo. I nije glupan.

Flint se nasmeši.

— Pa, od čega onda živi?

— Možda vodi drukčiji posao nego što ti misliš. Nemoj time da razbijaš glavu.

Flint krenu ka njoj, ali se ona opet povuče korak nazad.

— Sve je to prošlost, zar nisi čuo? Jaši nazad za Džulesburg! Mi više nemamo ništa jedno s drugim.

Kockar je bio pogođen njenom reakcijom, i mislio je da ono što čuje nije istina. Hteo je da zna koliko to ona ozbiljno shvata. Ipak, on je prevalio toliki put na sever, ipak, tražio je čitavih godinu dana . .

— Odjaši Džolane! — Žena se okrete, vrati u kuću i zatvori vrata. Unutra se začu kako pade teška reza.

Flint zavrte glavom. On pogleda na prozor kroz vrata, nadajući se da će je tamo videti. Ali, ona je iščezla.

Okrenuo se, poveo svog konja iza bunara i uzjahao. Još jednom se osvrnuo.

Dženi se više nije pokazivala. Izgubio je zauvek.

Konj se pokrenuo i poneo ga dalje od ranča na kome nije bilo nikog. Ali, o tome, kockar nije razmišljao. To ga nije interesovalo.

Hteo je da jaše za Silvertaun, koji je ležao nešto zapadnaje u brđima. Doći će tamo dan ranije što je obećao, i neće dovesti Dženi sa sobom, kao što je pretpostavljao.

Na kraju zaravni sivac počeo da se spušta uskom stazom u steni, pod kojom je ležala provalija. U dubini šumela je reka, penjeći kroz usek. Voda je prelivala stene, i kotrljala kamenje, a čitavi mlazevi kapljica dizali su se uvis. Kroz njih je probijalo sunce stvarajući šarenu dugu.

VI

Sajles Hauard je jahao brzo. U međuvremenu, uspeo je da zamisli šta je stranac tražio na njegovom ranču, jer je znao kakav je život ranije Dženi vodila. I ona je takođe više puta pričala o kockaru, s kojim je ranije živela u Džulesburgu, i vukla se iz grada u grad.

To Hauarda nije naročito interesovalo. Za njega je bilo važno što je taj čovek pronašao kotlinu u kojoj je krio svoja kola i životinje za vuču, tako i ljude koji su za njega i za rudnik vozili transporte za Kanadu.

Izenada, ugleda jahača. Dolazio mu je direktno u susret.

Sajles Hauard pojaha odmah u zaklon visokog žbunja i skoči iz sedla. Držao je u rukama „spensericu”. On potera konja dalje u stranu, i repetira pušku.

Jahač se još nalazio u stenovitom useku. Izgledalo je da ništa nije primetio. Sedeo je poguren u sedlu i zurio u tle pored sobom.

— No, dakle, sudbina je na mojoj strani! — preo je mali rančer.

Flint nije video kako se žbunje miče. Nije gledao okolinu. Nije ga interesovala.

Pušcana cev promoli se kroz suvo lišće. Onda odjeknu pucanj. Istovremeno sa praskom koji mu je dopro do ušiju, Džolan Flint oseti snažan udarac u telo. U njegovoj unutrašnjosti kao da je nešto eksplodiralo.

Sivac uplašeno zanjiska, prope se na zadnje noge.

Flint se sruši na stenovitu stazu, otkotrlja preko ivice i pade u dubinu.

Odjek pucnja još uvek se razlegao kanjonom, praćen

njiskanjem sivca i Flintovim krikom, koji mu se i nehotice oteo s usana.

Rančer izađe iz zaklona, vide kako je kockar potonuo u vodu, ponovo izronio i kako ga je struja ponela. Prenela ga je preka jedne stene koja je strćala iz vode, gurnula u brzak, a onda prema okuci. Zatim Sajles Hauard nije video pogođenog.

On se podrugljivo nasmeja, izvuče konja iz šipražja i uzjaha.

Nasred useka u steni, stajao je još uvek sivac, drščući i gledajući u ponor.

Hauard priđe uplašenoj životinji, uhvati je za uzde i povede konja sa sobom u pravcu odakle se kockar pojavio. Ali, već stotinak metara, zaustavi on konja, razmisli i zavrte glavom. Pogleda u sivca.

— Bilo bi loše kad bi te ona videla. A možda i opasno po mene, ako se jednog dana okrene protiv mene.

Sajles Hauard se okrete, odjaha ponovo do mesta na kome je oborio kockara, a onda na raskršću iza odrona, skrenu na zapad.

Šejn je ležao u krevetu i gledao u pokrivač na sebi po kome se igrao sunčev zrak. Ležao je tako dobrih pola sata i premišljao odakle da počne da bi nešto iščackao o delatnosti rudnika.

Niko nije bio došao u krčmu. Ponašali su se prema njemu kao da je vazduh. Očevidno su verovali da će moći celu stvar da prikriju, ako na ništa ne reaguju i ako on, Šejn, ništa ne iščeprka.

Jedan jahač je galopirao ulicom. Prašina, koju je podigao, lebdela je čak do visine prozora.

S druge strane, čuli su se koraci iza vrata po daskama koje su škripale. Neko je kucnuo o drvo.

— Ja sam, Dela!

— Vrata su otvorena.

Šejn skrenu pogled i opazi visoku plavojku kako ulazi.

— Smetam li? — Dela zatvori vrata za sobom i podari Šejnu svoj najlepši osmejak.

— Uopšte ne.

Prišla je bliže krevetu, odrešila kaiš sa kukove i skinula haljinu. Kao što je Šejn i očekivao, nije imala ništa ispod haljine. Legla je bez oklevanja kraj njega i rekla.

— U životu sam načinila mnogo grešaka. Najveća je što sam došla ovamo.

— Šta su ti obećavali?

— Raj na zemlji. I veliki, lepi grad, pun uzbudljivog života.

— Tako se to radi. Imaš li ugovor?

— Da. Na tri godine. Šta tražiš ti, Šejne.

Nije znao da li da joj veruje ili ne. Sve što mu je rekla, mogla je biti laž. Možda su je ljudi k njemu poslali da iščačkaju šta on zaista namerava.

Pogledao je i ugledao iskrice u njenim plavim očima. Poljubila ga je, položila glavu na njegovo rame i prebacila ruku preko njegovih grudi. Njena kosa milovala ga je po vratu i licu.

— Kada ponovo odjašeš možeš li da me povedeš sa sobom?

— Mislio sam da imaš ugovor?

— S ovim užirenim tipom da. Ali, da li on vredi i ako čovek nestane?

— To zavisi od toga šta piše u njemu. Ako te on nije ničim unapred obavezao, onda tvoj odlazak ne igra nikakvu ulogu.

— Nije me ničim takvim vezao. Jasno da nije. — Podigla je glavu, i ponovo ga poljubila. — Hajde da ne mislimo više na to.

— Slažem se.

Šejn uze lepu, plavokosu ženu u naručje i u trenutku zaista zaboravi zašto je došao u ovo gnezdo.

VII

Dela je stajala pred ogledalom kraj kreveta, češljajući duge uvojke, zakopčavajući haljinu, a onda podigavši kaiš i vezavši ga.

— Svi misle da si ti savezni maršal. Nameravaju da te puste da udaraš u prazno.

Šejn seđe u krevetu.

— Jesu li ljudi razgovarali o tome?

— Ne u mom prisustvu. Oni znaju da ih mrzim zato što su me prisilili da džonjam ovde. Ne posedujem konja, a ovuda ne saobraća nikakva kočija kojom bih mogla da se izgubim. Imam samo jednu šansu: da krenem pešice kroz brda. Ali, zar je to šansa? Mogla bih da stignem u Kemerer ili u pakao, ili bi me još ranije pronašli i šćepali.

— Verovatno ovo poslednje, Dela.

Ona se osmotri u ogledalu, onda, se okrete i ponovo priđe krevetu.

— Jesi li savezni maršal?

— Kada bih bio, zar misliš da bih se tek tako odao.

— Razume se da ne. Pa, ako jesi, onda me povedi sa sobom kad ponovo odeš. I ne zaboravi to.

Šejn je ćutao. Čuo je jahača koji je protutnjao kroz grad i zaustavio se pred krčmom.

— Gde je stranac? — povika jedan osoran glas.

— Upravnik rudnika — reče Dela koja je pobledela i počela da drhti.

Šejn je posmatrao i interesovao se više za ono što je izazvalo u njoj reakciju straha, nego za ostalo. Možda bi mogla da mu bude od pomoći. Ali, u to još nije bio siguran.

Ustao se, obukao se, stavio opasač sa patronama i „kol-tom” kad su se začuli teški koraci u čizmama, vrata se naglo otvoriše i lupiše o zid. Petrolejska lampa se snažno zaljulja.

Delino lice obli crvenilo. Devojka se trže unazad i stisnu uz zid.

Upravnik je bio oveći, koščat muškarac od četrdeset osam godina. Ispod njegovog šešira, zabačenog na potiljak, stršila je siva, čupava kosa. Čelo mu baš nije bilo visoko, brada zategnuta, a usta su mu predstavljala uzak usek, kao prevoj u koži.

— Ja sam Džul Kejn — reče muškarac.

— A ja se pitam s kakvim pravom vi ovde tako jednostavno upadate — odvrati Šejn. I krenu od kreveta čoveku u susret.

Kraj pridošlice, kroz otvorena vrata, mogao je da vidi stepenište. Na stepeništu stajala su još dva čoveka. Nijedan od njih nije pripadao vozarima koji su učestvovali u tučnjavi u Kemereru i pri tom izvukli deblji kraj.

Džul Kejn se isceri nadmeno.

— U ovom gradu ima samo jedan zakon, mister. Samo jedan.

— A taj ste vi, zar ne?

— Tako je.

— Da li vas zanima odgovor na vašu besramnost, mister Kejne?

Čovek sleže ramenima.

Šejn munjevito zamahnu i udari. Džul Kejn nije mogao ništa da preduzme. Bio je udaren direktno u bradu. Poleteo

je raširenih ruku unazad, promašio ivicu stepeništa i dvaput se pretumbavši sleteo u krčmu.

Oba momka na stepeništu potegoše „koltove“ iz futrola i nategoše oroze.

Kejn stenjući ostade da leži.

— Ti si poludeo — prošaputa Dela, stojeći i dalje kraj zida u sobi.

Šejn koraknu unazad i zalupi vrata.

— Ti si poludeo — ponovi devojka.

— On ne može tako jednostavno da upadne u sobu koju sam ja platio.

— Kejn kontroliše u gradu što hoće, pa i šerifa. On odlučuje ko će biti stavljen u zatvor, i ko će biti pušten. On odlučuje o svemu. I niko u Silvertaunu mu se ne odupire.

— Sem mene, Dela.

Šejn se nasmeši devojci za zabavu.

— Šteta. Tako sam se jako ponadala da ćeš mi moći pomoći da se izgubim odavde.

— Možda će od toga još da bude nešto.

Dela zavrte glavom.

— Isključeno. Ti si se digao protiv oličenja moći koja vlada ovde. Oni će te uništiti. A ja ću moći samo da ti stavim cveće na grob, ako ga nađem.

— Ti gledaš crno stvari, Dela. Svi me smatraju saveznom maršalom i čuvaće se od toga da me jednostavno unište. Jer, gde jedan maršal nestane, drugi će se pojaviti, pa će tragati i postavljati pitanja, dok neko nešto ne kaže. To je jako opasno za ubice. A oni to i znaju.

— Tako sigurnom ja se u ovim brdima ipak ne bih osećala.

Na ulici je nastala uzbuna.

Šejn se približi prozoru i ugleda ljude kako trče tamamo. I šerif se pojavio.

— Taj momak je upravnika jednostavno oborio o poslao niz stepenište — reče neko. — Hteo je da mister Kejn slomije vrat. To nije nikakav savezni maršal nego jedna obična skitnica.

— Možda neki bandit koji ovde u brdima hoće da se sakrije. Sigurno se dobro potkožio. Možda je provalio dinamitom u banku, ili je izvršio prepad na poštansku kočiju!

— To se sasvim jednostavno odvija — primeti Dela.

— Gde su zapravo vozari rude? — okrete se Šejn i upita je.

— Vozari rude? Kako si sada došao na to?

— Gde su?

— Kod rudnika. Danas ponovo kreću na put.

— Ide li uvek tako brzo?

— Ne uvek. Ovaj put se nešto posebno žure.

— Treba znači da se izgube — zaključujući Šejn.

— Morate da ga uhvatite, šerife! — povika glas pod nastrešnicom.

— Opkolite kuću! — naredi čovek sa velikom zvezdom na jakni.

— Ne možeš više napolje — primeti devojkica tiho.

Dole su se muvali ljudi, izvukavši revolvare i zaklanjajući se iza sanduka, bačvi sa kišnicom i kola. Ostali su se odšunjali iza kuće, presecajući zadnji izlaz.

— Sad sediš usred mišolovke, Šejne — začu se glas. — Izlazi! Završićemo s tobom ako mister Kejnu i dlaka fali s glave. Zbog poštovanja vrednog upravnika, na koga ni muva ne sme da sleti slomićemo ti šiju.

— To je ipak preveliki zalogaj za tebe, šta misliš? — začu se drugi.

Šejn je posmatrao devojkicu oštro. Strah je očevidno popustio, ali je izgledala zaista zabrinuta i očevidno je htela da mu kaže istinu.

— Ti si mislio da su me oni poslali k tebi, i da je Kejn samo hteo da proveri kako se stvar odvija, zar ne?

— Zar bi takva pomisao bila baš sasvim čudna?

— Ne. Naravno da ne bi, Šejne. Ali, ti grešiš. Oni dole drže me u šahu ugovorom, kao što sada tebe drže u šahu. Optužba je jasna. Napad na upravnika rudnika. Mi sedimo u istom čamcu, ali, meni bar ništa trenutno neće učiniti.

Na ulici je bio ispaljen u vazduh jedan metak.

— Šejne sidi! — naredi gradski šerif.

— Šta hoće oni od mene?

— Da konačno utvrde ko si — odvrati devojkica bez razmišljanja. — Da li nosiš sa sobom u džepu, u čizmi ili negde drugde zvezdu. Ili legitimaciju.

Šejn začu ljude kako se tiskaju, i u krčmi i krčmara kako hukće.

— Luisu se ne dopada što će mu se krčma pretvoriti u pozorište — objasni Dela. — Jer, čovek ne može unapred da zna u šta se sve ovo može izroditi.

— Oni će ga sigurno obeštetiti.

Šejn još nije bio siguran šta treba da učini, tim pre što nije mogao da spazi nijednu šansu za bekstvo. Možda je trebalo sasvim drukčije da postupi. Trebalo je da u Silvertaunu bude neupadljiv i da traga a da nikoga ne izaziva. Ali, stvari su se u ovom brdskom gradiću odvijale drukčije nego što je pretpostavljao. Pre svega, on je mislio da je grad veći i da je ispunjen ljudima, tako da jedan stranac neće upasti u oči. Stvari su ispale obrnuto. Svako ko je došao u Silvertaun morao je biti zapažen. Opazili su ga već kad je s brda silazio u ulicu dugim prevojem.

— Šejne, nećemo više dugo da čekamo! — grmeo je šerif. — Vi ste uhapšeni!

— Možda je bolje da pođeš.

Šejn pogleda bledu devojkicu kraj zida.

— Misliš li ti da još mogu kroz vrata? Šta misliš, koliko cevi je sada upereno u njih?

Na stepeništu se začuše teške čizme koje su se penjale. Sada mora da se pridošlica nalazio tik pred vratima. Brava škljocnu, vrata se otvoriše i ponovo udariše o zid.

S oba „kolta” u rukama, stajao je šerif pred Šejnom. Delilo ih je četiri metra. Kad bi šerif Oven Hejd pucao, morao bi da pogodi.

Šejn podiže ruke, jer je u ovom trenutku svaki otpor izgledao besmislen.

Šerif Hejd zakorači u sobu. On gnevno tresnu nogom o pod i teška mamuza zazveckala. Ona mu u gradu nije bila potrebna i nosio je očevidno samo radi parade.

Još dva čoveka upadoše za njim. Više niko se nije video na galeriji.

— Vi ste ulapšeni, Šejne?

— A zašto?

— Vi ste upravnika rudnika jednostavno oborili i hteli da ga smaknete.

Ona dvojica postaviše se levo i desno. Šerif pogleda u bledu devojkicu.

Šejn oproba šansu, iako je sam sebi govorio da se neće moći izvući iz kuće. On se baci prema šerifu i gurnu mu pištolje u stranu. Ali, kad je hteo da prođe mimo nje, udari ga jedan od pomoćnika drškom „kolta” po potiljku.

Dela kriкну. To je Šejn još čuo. Ona mu se pred očima počela razliva magia. On posrnu. Sledeći udarac posla ga na pod i on izgubi svest.

Sedeo je na stolici i razabirao oko sebe napregnuta lica na kojima se isticao upitni pogled. Iza se nalazio grubi daščani zid. Jedna prastara požutela poternica visila je na drugom zidu, pokazujući bradato, podmuklo lice.

— Ponovo je došao k sebi — reče neko.

Krug se povećavao. Šejn je sem šerifa i koščatog upravnika rudnika prepoznao i oba tipa koji su sa Hejdom bili provalili u njegovu sobu i još nekolicinu drugih koje nije poznavao, a koji su bili prekriveni kamenom prašinom i očigledno pripadali ovamo.

Na daščanom pisaćem stolu šerifa, ugledao je svoj džepni nož, maramicu, sitniš i nekoliko novčanica. Sve se to ranije nalazilo u njegovim džepovima. Znači da su ga, kao što je i očekivao, petražili.

Oprezno je promrdao rukama i nogama. Nisu ga bili vezali.

Gradski šerif privuče nogom jednu stolicu i sede. Na njegovom širokom licu instinktivno se pojavi smešak zadovoljsva, kao posle dobrog jela.

Neko priđe napred. Šejn ugleda kako je čovek njegov opasač sa patronama i „koltom” u futroli položio na sto kraj ostalih stvari.

— Mi ćemo predstavljati porotu i održati suđenje — objasni šerif. — To ipak ne ide da jedan stranac upravnika rudnika jednostavno baci niz stepenice. To možete da razumete, zar ne?

Šejn ne odgovori. Ali, bio je uveren da bi to pred ovim ljudima ionako bilo izlišno, jer, oni su smatrali da je sve što rade legalno, i da tako mogu stvar da objasne i ostalim ljudima.

— Mi ćemo sačiniti zapisnik — nastavio je da govori gradski šerif. — Sve mora da ide po svom redu.

Upravnik rudnika priđe stolu, odgurnu sve ostale u stranu, stavi beo papir na ploču stola, otvori mastionicu i umoči pero u plavu tečnost.

— Da počnemo sa vašim imenom — terao je dalje šerif. — Vi se, dakle, zovete Šejn?

— Tako je.

— I odakle ste došli?

— Iz Dakote.

— Odakle iz Dakote?

Pero je škripalo po papiru, parajući ga, a onda je prsnulo i napravilo mrlju. Upravnik rudnika opsova tiho.

— Odakle iz Dakote? — ponovi šerif osorno.

— Napišite: odnekud iz Dakote — odvrati Šejn.

Gnev se razli širokim Hejdovim licem.

— Prokletstvo! Vi govorite sa jednom službenom osobom!

Šejn se osmehnu.

— Da li je to već službeno ako neko bude postavljen od šake ljudi da bi u jednom izvesnom kraju branio njihove interese?

Upravnik rudnika podiže glavu. Svi su zurili u Šejna, i šerifa koji je psovao.

— Mogu vam odrapiti posebno deset dana zbog nepoštovanja i vređanja službenog lica — prasnuo je Hejd.

Neko od prisutnih pritisnu Šejnu cev „kolta” u vrat.

— Sada bismo hteli konačno da čujemo da li si ti savezni maršal ili nešto drugo, mister!

Situacija se, dakle, promenila. Na licima se pojavio radoznao izraz.

— Vi ste mi već sve džepove prevrnuli, a sigurno i svlačili čizme — odvrati Šejn. — Je li vas to učinilo pametnijima ili nije?

Nekoliko sekundi vladala je potpuna tišina.

— On hoće da nas vuče za nos — reče neko.

Upravnik rudnika Džules Kejn ustade.

— Vi se još niste izjasnili o vašem položaju, zar ne?

Kao i ranije, oseti Šejn pritisak „kolta” na vratu. Nije se više osećao sigurnim, iako je sedeo usred grada i svako je napolju mogao da čuje pucanj i da posle o tome priča. Možda samo od trenutnog raspoloženja zavisi kako će oni reagovati.

— Jesi li savezni maršal? — insistirao je zvezdonosac. — Možda samo nisi poneo svoju zvezdu sa sobom?

— Tvoju legitimaciju? — upita neko sleva, koji se nagnuo nad njim. — Isprave ili tako nešto?

— Šta vi to onda imate da tajite? — odvrati Šejn pitanjem. — Zašto se plašite saveznog maršala?

— Pitanja postavljamo mi! — procedi oštro upravnik rudnika.

— Vi postavljate pitanja, vi utvrđujete šta treba da se čini a šta ne, vi imenujete porotu, vi presuđujete ljudima i vi ćete kao stranka u sporu sami pisati zapisnik jer je vaš šerif nepismen. — Šejn se osmehnu prezrivo. — Da, vi ste zaista sto ljudi u jednom čoveku.

Bes obuze ljude. Sa svih strana, šćepali su Šejna. Pritisak revolverске cevi više nije osećao na vratu. Šake su

mahale sa svih strana prema njegovom telu i njegovoj glavi.

Borio se koliko god je mogao, ali, protiv svih njih, nije imao nikakve šanse. Čvrsto su ga držali za ruke, a šerif ga je lupio pesnicom po licu.

— Zatvorite ga! — naredi upravnik rudnika. Bio je zaista čovek čiji se glas slušao bez pogovora.

Povukli su Šejna udesno i gurnuli ga u hodnik u kome je od poda do plafona debelim crnim rešetkama bila pregrađena jedna ćelija. Jedan deo rešetki predstavljao je vrata, a postojao je i prozor koji je gledao napolje.

Gurali su ga ka ćeliji. On se još koprcalo, ali se pojačanje i ljudi se pred njim postaviše kao živi zid. Tek tada je postao potpuno siguran da je morao zaista da bude šašav kad je tako olako ujahao u ovo pacovsko gnezdo.

— Zaključajte ga! — naređivao je dalje upratnik rudnika.

Šejn je gledao u živi zid. Mislio je da još jednom pokuša s otporom, ali, onda je ugledao pola tuceta revolverskih cevi uperenih u sebe; a orozi oružja bili su nategnuti.

— Pri svakom pokušaju bekstva, bićete ustreljeni — saopšti upravnik rudnika.

Šejn oseti kako mu se uz leđa penju žmarci. Oni bi zaista bez oklevanja pucali u njega, ako bi pokušao da probije krug oko sebe.

Vrata se otključaše. Preteći „koltovima“, šerif ga ugu-ra u ćeliju. Zatim zaključa vrata, koja su škripala pod pritiskom velikog ključa, zadenu oružje u futrolu i naceri se.

Upravnik zatvora se okrete i izađe. Šerif Oven Hejd ga je pratio. Jedan po jedan, izlazili su ljudi, dok se kancelarija nije ispraznila.

Šejn se oseti bolje. Uhvati rešetke i prodrma ih. Već pri prvom pokušaju, bilo mu je jasno da treba da se okane uzaludnog posla.

Okrete se, nasloni ramenima na rešetke, i osvrnu se po primitivnoj ćeliji. Ali, sem daščanih zidova i prozora sa rešetkama, nije video ništa osim jedne hoklice i klupe sa starim, poderanim madracom.

Prozor je gledao u zadnje dvorište. Videli su se šupe, krunjač i šibljak.

Pod prozorom zaškripa pesak i odjednom se pred re-

šetkama pojavilo Delino lice, crveno od straha. Ona baci nešto unutra, okrete se i pobeže.

Na podu zveknu mali revolver sa posrebrenom cevi i bogato ukrašenom drškom od slonovače.

Sve se dogodilo tako brzo, da bi se u sekundama moglo izračunati vreme koje je proteklo od kako je prvi put čuo škripanje peska pod Delinim nogama, pa do trenutka kada je ponovo zavladala potpuna tišina.

Šejn se saže, podiže oružje i pregleda ga. Ceo doboš je bio napunjen.

— Ipak — reče tiho i stavi revolver u džep. Do trenutka kada će mu zatrebati, trebalo je još da protekne dosta vremena. Ali, više nije bilo razloga da se ne nada.

Seo je na klupu, uzeo revolver ponovo iz džepa i sakrio ga pod madrac. Možda će tamo biti sigurnije.

Napolju, u daljini, čuli su se muški glasovi.

Vrata zaškripaše. Gradski šerif Hejd i još jedan tip upadoše u kancelariju. Oven Hejd priđe rešetkama. Drugi sede za grubi писаći sto.

Hejd izvadi tanku cigaru iz džepa, povuče palidrvce-
tom po šipki i pripali cigaru. Duvao je plavosive oblačiće
dima u ćeliju, i smeškao se dvosmisleno.

— Sada se osećate velikim, zar ne? — Šejn gurnu klupu do zida i stavi čizmu na madrac tamo gde je ispod ležao mali revolver. Još uvek nije mogao njime da se koristi, jer mu je čovek za stolom bio predaleko da bi efikasno delovao. Sem toga, bio je siguran da još nije došlo pravo vreme za bekstvo. Suviše mnogo ljudi bi ga videlo pre nego što bi stigao do svog konja, osedlao ga i u galopu uspeo da stigne u zaštitu kanjona.

— Možda bi trebalo da te obavestimo o nečemu? — Oven Hejd dunu još jedan oblak dima u ćeliju.

— O čemu?

— Da ćemo ti morati istesati jedan veći sanduk.

Drugi tip ustade i priđe bliže.

Šejn je razmišljao o tome da li da sada obojici zapreti oružjem i istog časa pokuša da se izbavi na svetlo dana. Ali se ipak predomislio.

— Mi želimo samo da dobiješ ono što ti pripada — objasni šerifov kompanjon, na čijem licu je bio pravi satanski osmeh, gori od zvezdonošćevog. — Kada budeš odsedeo deset ili dvanaest godina u ćuzi, onda ćeš već omekšati, Šejne!

— Vi ste zaista vrlo ljubazni.

— To već znamo... Dakle, imaš li negde nekog ko bi se zainteresovao za tebe?

— Vi ste zaista ljubazni — ponovi Šejn — ali, malo previše radoznali.

Na licu obojice pojavi se razočarenje. Okrenuše se kao po komandi.

Mogli bi već jednom da me malo ostave na miru i da razmisle o tome kako da još nešto izvuku iz mene. Možda će dotle pasti noć, i pružiti se mogućnost za bekstvo. Zahvalan sam Deli na pomoći. Bezrazložno sam bio nepoverljiv prema njoj. Ona je potpisala ugovor, jer su joj obećavali da će ovde, u Silvertaunu, zaraditi mnogo novca radeći kao animir dama. A u stvari, su je besramno lagali, sve dok nije potpisala taj ugovor i sada je držali u šahu, jer sama više nije mogla odavde da se izbavi.

Tako je razmišljao Šejn. Bilo mu je jasno da je sada i štala za iznamljivanje pod stalnim nadzorom. Inače bi se Dela pobrinula da nabavi sebi jednog konja.

Šerif je seo za sto dok je drugi tip koračao tamo-amo i stalno bacao pogled ka ćeliji. Razmišljali su. Videlo se to po borama na njihovom licu.

Šejn leže na klupu. Osećao je pritisak revolvera ispod madraca.

Približilo se veče. Uskoro će pasti noć. Onda treba delovati.

VIII

Upravnik rudnika Džules Kejn terao je radnike iz rudarske jame užurbano napolje. Poslednji vagonet rude bio je natovaren na kola. Vozari su uprezali konje.

Djuk Majls, radnik sa mladolikim licem, kukastim nosom i očiju crnih kao katran, mali rastom i jedva trideset godina star izađe iz jame i pride upravniku. Levi rukav mlatarao mu je prazan po telu. Ruku je držao pod jaknom umotanu. Dok je koračao preko tračnica, otvorila mu se jakna, i ukazao se na levoj nadlaktici beli zavoj.

— Kako je? — upita upravnik.

— Izgledalo je gore nego što jeste. Samo ogrebotina, gazda. Jako je krvarilo i ništa više.

Kejn klimnu glavom.

— Hauard je ovde. Doveo je jednog konja koji stoji tamo, u koralu. Našao ga je u brdima. Sa sedlom. I kaže da mu nije potreban.

Kejn se okrete udesno i pogleda ka koralu. Tamo je stajalo još troje konja, koje su čuvali za rezervu. Novi sivac se na prvi pogled mogao prepoznati.

— Našao ga u brdima, dakle? — upita Kejn.

— Tako je rekao, gazda.

— Sa sedlom?

— Da. — Djuk Majls pogleda još jednom prema konju u koralu. Odjednom on zaklima glavom.

— Šta je, Djuk?

— Nešto mi se čini, gazda!

— Šta?

— Sivac je bio i konj drugog momka koji je sa njuškalom jahao kroz kanjon i za kojeg sada ne znamo gde se nalazi.

— To ne može biti slučajnost! — procedi Kejn. — Hej, Tobi, dođi malo ovamo!

Jedan od vozara siđe sa kola i približi se.

— Juče u Kemeneru jesi li video konja onog drugog tipa, Tobi?

Vozar je razmišljao, ali zavrteo je glavom.

— Dobro je. Možeš da ideš.

Čovek krenu ka svojim kolima nazad, uspuza se preko prednjeg točka na sedište, mahnu drugima i zviznu bičem.

Uz viku i pucanje bičeva, kola krenuše i počеше da kotrljaju, udaljujući se od kuća.

— Imao je sivog konja — reče Majls. — To tačno znam, gazda!

— Gde je Hauard?

— On čeka gore u kanjonu. Tako mi je rekao. Ali, ja ne znam koliko će dugo čekati. Treba li naši ljudi da natovare vagonete rudom za noćas?

— Šta? — upravnik rudnika oseti da se na njega obrušilo čitavo brdo problema i da je dara prešla meru.

— Trebalo bi još noćas da natovarimo dvojica kola za Kanadu.

— Ne, ne može! Ne znamo gde se nalazi drugo njuškalo i ko još tumara po ovom kraju. Mora se privremeno sve obustaviti, što bi nekome moglo da izgleda sumnjivo.

— Onda se nadam da je Haurad još tamo. Neko će morati da odjaše do njega. A to mu se sigurno neće dopasti.

IX

— No, konačno! — povika Sajles Hauard, četrdesetogodišnji tobožnji rančer, kad je upravnik rudnika dojahao u kanjon i zaustavio konja.

— Šćepali ste, dakle, njuškala? — bilo je njegovo drugo pitanje.

— Je li to Majls ispričao?

— Svi vaši ljudi pričaju o tome.

Kejn je oštro posmatrao čoveka pred sobom, jer ga je očigledno dobro poznavao.

— Mi ćemo uprkos tome obustaviti transport — reče.

— Uprkos tome?

— Mi smatramo da je taj tip savezni maršal. Ali, mi ne znamo da li je on ovamo došao sam. U Kemeneru, na primer, i jutros u kanjonu bio je još jedan s njim, kojeg sada nema.

— Tako? — proštenja Hauard.

— Da. Mi to tačno znamo. Gde se taj drugi sada nalazi, nemamo pojma. Navodno je izgledao kao kockar. Crni dvoredi sako i tako to. Znaate već kako izgledaju te kartaške ajkule.

Hauard postade još pažljiviji.

— I znate li šta mi se uopšte ne sviđa? — nastavljao je upravnik rudnika.

Hauard osloni šake o rog sedla i naže se napred.

— Nemam pojma.

— Vi ste napričali Majlsu da ste našli jednog konja. Jednog osedlanog sivca kakvog je i taj kockar jahao, a kome mi zapravo ne znamo ni ko je ni šta je. Ja verujem da me moji ljudi ne bi lagali?

— Ali...

— Gde je taj čovek? — prekide Kejn tobožnjeg rančera nestrpljivo i osorno.

— Pucao sam na njega. Srušio se u provaliju. Kroz koju protiče reka.

— I zašto niste Majlsu lepo rekli da hoćete da se otarasite konja?

— Ja nisam imao pojma da bi on mogao biti nekakav maršal. Mislio sam...

Kejn je čekao, ali, rančer nije nastavio.

— Šta, Hauard?

— Mislio sam da je on zaista kockar koji je došao za Dženi. Pričalo se o tome da je ona dugo sa jednom kar-

taškom ajkulom živela u Džulesburgu i još pre toga. I da je ona tamo od njega pobjegla. Po noći i magli.

Kejn je posmatrao šagovornika.

— I šta još?

— Na šta ciljate?

— To ne može biti sve. Vi ne poznajete ljubavnika vaše žene, ili...

— Ne, ne poznajem ga.

— No, dobro. Onda vi takođe niste ni znali da li je to taj čovek kojeg ste čekali da će jednom možda doći. Šta se još krije iza toga?

— U redu, ispričaću vam sve.

Hauard ga obavesti o tome što su mu rekli njegovi ljudi iz kotline, a zatim i o slučajnom susretu sa nepoznatim kockarem posle toga.

Kejn ga je još uvek posmatrao ispitivački.

— I to je istina?

— Da.

— Ništa niste ispustili?

— Ništa!

— U redu, Hauarde.

— Vi mislite da to ipak nije kockar koji je moju ženu poznavao ranije?

— Nije. Ovaj je jahao zajedno sa Šejnom. A njega su nam samo vlasnici rudnika mogli natovariti na vrat. Mogu se zakleti da je taj drugi trebalo da samo načini polukrug, i da onda verovatno osmatra Silvertaun negde iz brda.

— Možda.

Hauard nije izgledao baš mnogo uveren u to.

Kejn se isceri.

— A Šejn će se nadati da će se njegov ortak tamo pojaviti i pomoći mu da se spase iz klopke.

— Na to može dugo da čeka — odvrati tobožnji rančer. — Prvi put će se ponovo sresti u paklu!

Kejn klimnu glavom.

— Ima li još šta?

— Nema.

— Onda obustavite svaki transport rude ka severu. Dobićete obaveštenje kada da se posao nastavi.

Hauard klimnu glavom, dodirnu prstima obod šešira i natera konja u kanjon.

Kejn ga je posmatrao sve dok nije zavio za okuku. Onda se i on okrenu.

Kada je stigao do rudnika, kola sa rudom su već uveliko napustila dolinu. Duge senke spuštale su se od stena u prevojima brda. Već su bile pokrile polovinu avetinjskih građevina koje su ovde nazivali kućama.

Djuk Majls izađe iz okna i pređe preko tračnica kada je upravnik rudnika zaustavio svog konja.

Kejn pogleda ka sivom konju u koralu.

— Životinju ćemo smestiti u štalu za iznajmljivanje — reče. — Neću ovde da je vidim. Čovek ne može znati ko se sve još smuca po okolini. Najbolje da je odmah likvidiraš, Djuk.

— Biće u redu, gazda. Ima li još šta?

— Hoću da vidim Lulu. I to što je moguće brže. Čekaću je u svojoj kancelariji.

Djuk se udalji ka koralu. Kejn pojaha za njim donde, sjaha i sede na ogradu, pa pozva jednog radnika koji je stajao kraj upravne zgrade.

— Rasedlaj ga, Veri!

Čovek je bio mali rastom, imao šiljato lice i lukave, svetlucave oči. Kejn mu tutnu uzde u šake i udalji se.

X

Mrmljajući neku melodiju, devojka uđe u radnu sobu upravnika rudnika, zatvori vrata, skoči na sto i podboči se rukama o kukove. Lulu je nosila još uvek tanku, duboko dekoltovanu haljinu sa srebrnim šljokicama.

— Već dugo nisi obraćao pažnju na mene, Džulese! — reče kratko.

Upravnik rudnika se zavalio.

— Kad nikad nemam ni trunčice vremena, draga. Ti bar to znaš.

— Kad bi ovde bila neka druga koja bi te mogla interesovati, onda ti ne bih verovala! — Crnokosa devojka side sa pisaćeg stola i sede Kejnu u krilo. Onda zagrlji i poljubi muškarca. — Ali, sama imaš vremena?

— Zapravo ne.

Lulu zabaci glavu. Crna kosa pade joj na ramena.

— Šta to znači?

— Imam gomilu stvari na vratu. Ti to dobro znaš. I jošto očigledno nepoverenje vlasnika rudnika, koji se nikada ovde ne pojavljuju, ništa ne čine, sem što iskorišćavaju čoveka da bi pokupili kajmak!

— Već su mi suze potekle na oči, Džulese, siroti moj!
— žena se nasmeja i ponovo poljubi muškarca.

Napolju je prolazio neki čovek. Njegovi koraci su odjekivali.

Lulu ustade, skoči i plešući prođe kroz celu prostoriju, pa se ponovo zaustavi kraj Kejna. Njene tamne oči ispitivački su ga probadale, a onda ona popusti široki kaiš i pusti da ga padne. Haljina se rastvori. Nago telo Lulu svetlucalo je u polutami kancelarije rudnika.

— Zar nećeš da zaključaš vrata? — prošaputa devojka. — Bilo bi jako nezgodno kad bi neko upao ovamo.

— Lulu, moram nešto da razgovaram s tobom!

Na licu animir dame pojavi se izraz razočarenja. Ona ponovo sklopi haljinu.

— I to upravo o onom Šejnu.

— Šta je s njim? — upita ona grubo.

— Mi bismo morali da znamo tačnije šta je zapravo on i ko bi još mogao biti s njim negde u blizini.

— I šta bih ja trebalo u vezi s tim da učinim?

— Trebalo bi da pokušaš da to za mene iščeprkaš.
— Kejn ustade. On opazi odbijanje na njenom pobledelom licu.

Lulu podiže kaiš i opasa ga.

— Ja sam pomislila da opet imaš malo vremena za mene. Mislila sam da ti se opet sviđam i da će među nama biti kao i ranije. Samo zbog toga sam došla ovamo.

— Ali, u tome se uopšte ništa nije promenilo. Mi jedino trenutno živimo u teškim vremenima. Koliko puta ću ti to još morati da objašnjavam, Lulu?

On joj priđe, zagrli je i poljubi, i primeti kako se otpor u njoj topi.

— Dakle, šta je posredi? — Devojka se oslobodi zagrljaja i koraknu unazad.

— Ne moraš zbog toga biti tako kisela, Lulu. Radi se o našoj zajedničkoj budućnosti. Mi moramo ovde još godinu ili dve nesmetano da radimo. Onda ćemo steći dovoljno i izgubiti se. Obezbedićemo sebi potpuno legalan izlaz. Niko docnije protiv nas neće moći imati ništa. A mi ćemo imati dovoljno i negde ćemo sasvim mirno moći da živimo. Ni za šta nas neće moći optužiti. Ali, potrebno nam je još malo vremena. Najverovatnije još godinu dana.

— Ja treba da ga preslišam, zar ne?

— Mi moramo to da saznamo, Lulu.

— I kako si ti to sebi zamislio? Kako ću ja to izvući iz njega?

— Ja sam dosta razmišljao kako bi to moglo da se izvede. — Kejn je privi i zagrlji ponovo. — Sve zavisi od toga koliko ćeš dobro odigrati svoju ulogu, da bismo postigli naš cilj.

— Hajde, pusti već jednom mačku iz džaka, Džulese! Lulu zabaci glavu da bi mogla da mu gleda u lice.

— Moraćemo da te zatvorimo. Zajedno s njim u ćeliji. I to što je moguće brže.

— Da zatvorite? Mene?

— Izvešćemo jednu komediju. Napravićemo gužvu u krčmi, i onda rastrubiti da si nešto ukrala, i da si zatečena u krađi.

— Ti si poludeo! — Ona se ponovo oslobodi i ustuknu ka zidu. — Ja nikada nikog nisam prevarila!

— Lulu, daj, saberi se već jednom. Svi ljudi u Silvertaunu će znati da je to bio samo trik. Ja imam samo tebe. Dela je suviše nepouzdana za tako nešto. Ona bi mu sve izbrbljala, nadajući se da će joj on pomoći da pobegne. Ona već dugo hoće da ode odavde. Misli na naš život kroz godinu ili dve godine!

— Ti zahtevaš prokletu mnogo od mene — odvрати crnokosa devojkica. Njen glas je zvučao pomalo rezignirano.

Upravnik rudnika odahnu, ne dozvoljavajući da se to vidi. On joj ponovo priđe. Stajala je oslonjena na zid, nesposobna da se dalje odupire.

— Dela je već bila u njegovoj sobi — još je rekla.

— To ne znači ništa. Ti si mu se takođe bila obesila o ruku, kako su mi ispričali.

— Pa, to je moj posao u krčmi!

— No, dakle, Lulu. Ja ću ti pokloniti za to nešto lepo.

— Šta?

— Lin Voler ima u svojoj trgovini jedan prekrasan zlatni sat koji se nosi na lančiću oko vrata. — Kejn se nasmeši devojkici. — A on mi je ispričao da si ga ne jednom držala u rukama.

— To je prava ucena — reče Lulu tonom i uz izraz očiju, koji su pokazivali da je sasvim popustila.

Šejn je sedeo u ćeliji u potpunoj tami i pipao desnom rukom ispod madraca. Njegovi prsti napipaše malo oružje sa četiri metka, koje mu je Dela proturila kroz prozor, ne uputivši mu ni reči.

U kanlecariji nije bilo nikog. Nije takođe gorela nijedna svetiljka. Ali, spolja bi se često pojavljivao čovek kojeg je gradski šerif tog popodneva bio doveo sa sobom i koji je očigledno trebalo da izigrava noćnog stražara.

Odjednom, dopreše u zgradu s ulice psovke i piskavi krik.

— Ti, prokleta tipično, pusti me već jednom! — vikala je Lulu.

Šejn izvuče ruku ispod madraca.

Glasovi su se približavali. Vrata kancelarije se naglo otvoriše. Lulu gurnuše u prostoriju. Haljina joj je na ramenu bila pocepana, dve srebrne zvezdice padoše na pod, a kosa je devojci padala preko lica.

Šerif Hejd i još četvorica muškaraca udoše u kancelariju. Vrata se zatvoriše. Upravnik rudnika bio je jedan od pridošlih. On zgrabi devojkicu i nimalo nežno je prodrma.

— Pusti me, ti, svinjo! — dahtala je Lulu.

Šejn je sedeo na ležaju i skeptično posmatrao scenu.

— Sav mi je novac iz džepa izvukla — reče jedan od ljudi koji su očigledno radili u rudniku. — Kad sam se mašio u njega, tamo nije bilo ni prebijenog centa.

— Koliko si novca imao? — upita osorno šerif.

— Petnaest dolara.

— Toliko?

— Časna reč bilo je petnaest dolara!

— Nisam ga pokrala! — frknu ponovo devojka. — Ko zna gde je on spiskao svoje pare.

— Žao mi je, ali, moraćemo da te pretresemo, Lulu — sleže upravnik rudnika ramenima. — Počnite, šerife!

— Šape k sebi! — povika devojka kad joj zdepasti zvezdonosac priđe.

Ali, Hejd je ščepa. On je povuče i njena haljina se potpuno pocepa. Sada je stajala među muškarcima odevena samo u uske crne gaćice.

— Gde sada krijem taj tvoj novac? — upita devojka pomalo podrugljivo.

— Bila je u međuvremenu gore u svojoj sobi — izjavi radnik.

— Onda je to ona dobro sklonila — progunda gradski šerif. — Tako rade devojkje svuda po krčmama. Brzo skloni šta ti prsti uspeju da dohvate!

— Onda ćemo morati da detaljno pretražimo sobu — odluči upravnik rudnika. — Najbolje da je prvo zatvorimo, šerife, tako da nas ne bi mogla u međuvremenu obrlatiti.

— Dobra ideja! — podrža ga radnik.

Gradski šerif Hejd povuče devojkju iz krčme u stranu, otvori veliku fioku na pisaćem stolu i izvadi dugačak, jednostavan ključ.

— Idemo! — reče joj.

On se okrete, priđe ćeliji i otključa je.

Za Šejna to nije predstavljalo nikakvu mogućnost da poboljša svoj položaj. Bilo ih je suviše mnogo protiv njega, tako da mu otvorena vrata nisu koristila.

Upravnik rudnika uhvati animir damu za ruku, i gurnu je pored Hejda u ćeliju. Jedan od pridošlica baci za njom unutra poderanu haljinu.

Vrata se zatvoriše. Ključ je škripao, okrećući se u bravi. Ljudi se vratiše ka pisaćem stolu u koji šerif stavi nazad ključ.

— Onda, videćemo se ponovo — oglasi se Kejn. — A ako u tvojoj sobi ne nađemo ništa, postavićemo celu krčmu na glavu!

— Onda možete tražiti satima — odvrati devojkja.

— Mi imamo vremena.

Kejn napusti kancelariju.

I ostali pođoše za upravnikom rudnika. Vrata se uz mukli udarac zalupiše. Koraci ljudi se udaljiše.

Lulu stade pred Šejna, podiže svoju haljinu i htjede da je obuče. Ali, bila je suviše poderana. Ona je baci ponovo na pod.

— Tri prokleti idioti!

Žena, koja je sada nastavila da sprovodi dogovoreni plan, smetala je Šejnu. On je mogao samo da se nada da se cela ova priča, koju je on smatrao trikom, neće otezati čak do sledećeg jutra.

— Možeš li malo da se pomeriš?

On se pomeri ulevo, i stavi nogu na ono mesto na madracu ispod koga je ležao mali revolver koji ona ni po koju cenu nije smela da otkrije.

Sela je kraj njega.

— Hladno mi je! — nastavila je. Pokrila je rukama grudi.

Šejn podiže poderanu haljinu i sa njom joj prekri ramena.

— Jesi li ga opelješila?

— Koješta!

— Zašto onda on to tvrdi?

— To ja uopšte ne znam. On ima nešto protiv mene. Hteo je da dođe u moju sobu, a ja ga nisam povelala sa sobom. Onda je on ovako reagovao.

— Ah? Da li se to često dešava?

— Ne često, ali, s vremena na vreme. Onda Kejn i njegov zagriženi šerif satima prevrću krčmu.

— I kada ne nađu ništa?

— Naravno da ne nađu ništa. Jer, ništa i nema da se nađe. Onda oni mene ili Delu ponovo puste. I stvar se zataška kao da ništa nije bilo. Niko više ne priča o tome. A gosti se nekoliko dana drže ukočeno i uvređeno, kao da su zaista bili pokrađeni.

— Tako.

Devojka se privuče bliže njemu.

— Ali, ja to ne uzimam više tako tragično, kao na početku. Zbog jedne noći u zatvoru neće mi pasti kruna s glave. Ne mari ništa ako posao teče dalje.

Lulu namignu na jedno oko i nasmeši se Šejnu.

I on se naceri dvosmisleno.

— Oni se neće vratiti ovamo bar nekoliko časova, Šejne. Sada oni traže, prevrću sve. Ili se, možda, tamo u krčmi, smijulje u sebi na tuđ račun. Ko će znati šta rade taj Kejn i taj Hejd zajedno. Bar da nikada nisam došla u ovo proketo gnezdo!

Šejn nije ništa odgovorio, ali u ovom trenutku, Lulu to nije ni očekivala. Ona je želela da priča. Zbog toga je i bila ovde i pravila celu predstavu.

— Najrađe bih isparila — terala je ona svoje. — Ali, nemam konja. A ovde nema ni poštanske linije. Kako čovek da ode?

Njene reči su bile tačno iste kao i Deline, ali ona je sigurno mislila drukčije.

— Da li bi mi ti pomogao?

— Ja? — Šejn se sasvim raskezi. — Ja, kao i ti, sedim u ćuzi. Meni će namestiti proces, jer sam upravnika rudnika bacio niz stepenice.

— Mene će oni za nekoliko časova sigurno opet pustiti napolje, Šejme. Možda bih ja tebi mogla ovde da pomognem.

— Ti? Kako to?

— To da ti pošteno kažem ni sama ne znam. Možda bih mogla da pokušam da nabavim dva konja.

— Gde?

— Nemam pojma. Valjda će mi nešto pasti na pamet. Jedino što zaista mogu je da otperjam u brda.

Šejn je čekao da li će reći još nešto, ali, Lulu je ćutala i gledala ga.

— I onda?

— To takođe ne znam... Jesi li ti sasvim sam? Mislim, zar nema nikog u blizini do koga bih mogla da otrčim i da potražim pomoć?

To je, dakle, bilo ono što su hteli da znaju. Šejn ostade potpuno miran.

Lulu mu se sasvim približi i zagrlji ga.

— Meni možeš da veruješ!

Video je svetlucanje u njenim očima, jedinu svetlost u tami ćelije. I on se naceri tako da je morala da primeti šta on misli. Verovao je da će je tako najbrže najuriti i još uspeti da iskoristi noć za bekstvo.

Lulu se povuče nazad.

— Šta je sad?

— To je suviše primitivno, Lulu.

— Šta... šta je primitivno?

— Igra koju ti izvodiš, Lulu.

Ona ustade. Poderana haljina pade sa njenih ramena. Koraknula je unazad ka rešetkama, tako da više nije mogao da joj vidi lice. Za trenutak, vladala je tišina. Lulu je izgledala razmišljala, iako je to izgledalo besmisleno, kakav manevar za povlačenje da izvede. Onda se okrete i povika.

— Pustite me da izađem! Reći ću vam gde sam sakrila novac!

Tipovi se odmah pojaviše, malo prebrzo da bi čovek poverovao da su bili dotle u krčmi. Očevidno su se šunjali u blizini, a možda čak i pokušavali da prisluškuju.

— Reći ćeš? — upita šerif.

— Da, do đavola. Samo me konačno pustite napolje.

Tipovi brzo dođoše, izvukoše Lulu iz ćelije i izgubiše se napolju zajedno s njor

Minut kasnije, došao je noćni stražar u kancelariju. On zatvori vrata za sobom, priđe stolu i zapali svetiljku koja je visila sa plafona.

*

Šejn je pretpostavljao da oni tipovi i Lulu sada moraju biti u krčmi, a možda i u upravi rudnika. U svakom slučaju, dovoljno daleko. Sem toga, bili su zauzeti. Jedva da su mogli nešto da razumeju od onoga što se u ćeliji govorilo, iako im je Lulu bez sumnje sve ispričala. I morali su dobro da razmisle o tome šta dalje da preduzmu, da bi doznali ono što ih je toliko interesovalo. Da smisle možda neki bolji trik ili da primene silu.

Noćni stražar je potajno pogledavao u pravcu ćelije, povivši ivice usana nadole, kao da je ispunjen prezrenjem prema zatvoreniku.

Kada je čovek okrenuo lice, poseže Šejn pod madrac i izvuče mali revolver.

Trenutak mu je izgledao dosta povoljan. Ostali su sigurno bili toliko obuzeti svojim planovima, idejama i strahovima, da nisu postavili nikakvu dodatnu stražu.

Šejn polako ustade.

— Može li čovek ovde negde nešto malo i da pregrize? — upita.

Čovek za pisaćim stolom ponovo se okrete i isceri.

— Sigurno nećeš pregladneti.

— Može li onda da se dobije bar jedna cigareta?

Šejn krenu lagano ka rešetkama.

— Cigareta?

— Da.

Čovek se približi s druge strane.

— To nije valjda toliko strašno ako jedan strastan pušač posle toliko sati zatraži jednu cigaretu? — Šejn zakloni ruku s revolverom za leđa.

— I ja dosta pušim. Znam kako je to. Šta ćeš mi platiti ako ti dodam jednu cigaretu?

— Vi ste mi sve oduzeli.

Čovek je stajao između rešetki i stola. Šejn pomisli da čovek mora prvo da izvadi ključeve iz stola da bi ga oslobodio. A nije znao koliki je domašaj ovog malog revolve-
vera.

Morao je da pokuša. Ruka mu krenu napred, provuče se brzo kroz rešetke i zateže oroz.

Noćni stražar se trže.

— Izvadi ključeve i otključaj! — naredi Šejn energično.

Čovek je stajao nepokretno, a znoj, koji mu je izbio, počeo je da mu curi niz lice.

— Brojim do tri!

— Ako budeš pucao, svi ljudi u gradu će to čuti — odvrati noćni stražar grubo.

— I šta ti imaš od toga?

Od ovog argumenta čovek kao da je smekšao. On krenu unazad, otvori fioku na pisaćem stolu i izvadi ključeve. Onda se ponovo pokrenu.

— Brže!

Čovek se približi.

— Zavrnuće mi šiju, ako te pustim, njuškalo!

— A ja ću ti poslati jednu kuglu ako to ne učiniš, bi-tango!

— Ja sam samo noćni stražar — kukao je čovek, čije je lice i dalje bilo obliveno znojem.

— Otključavaj! Jedan...

Čovek priđe rešetkama i stavi ključ u bravu.

Šejn mu pritisnu revolver u grudi.

— Hajde, brzo, nazad!

Čovek i ovaj put poslušao.

Šejn proturi ruku, otključa i otvori vrata, još uvek preteći stražaru malim oružjem. On mu dađe znak rukom.

— Moram da te vežem i da ti zapušim usta, mister. Žao mi je, ali, drukčije ne bih dospeo daleko!

Čovek se kao prebijen uvuče u ćeliju.

— Licem ka zidu!

— Ali, ja zaista neću ništa učiniti!

— Napred!

Šejn ga gurnu oružjem u leđa. Levom rukom otcepi materijal sa madraca. Nije imao ništa drugo pri ruci da bi čoveka vezao i nadao se da će to za izvesno vreme poslužiti.

Jednom rukom omotao mu je zglavkove i stavio jedan kraj u zube. Tako je mogao da zategne veze a da isto vreme drži revolver uperen u stražara. Onda zadene oružje za pojas i pomaže se i drugom rukom.

Noćni stražar je samo na to čekao da bi se okrenuo i udario Šejna ramenom u grudi.

Ovaj se međutim, izmače i istovremeno udari napadača. Njegova pesnica posla noćnog stražara o zid pa na pod.

On brzo veza čoveka, stavi ga na klupu, stavi mu gužvu u usta. Onda izađe iz ćelije, zaključa je i baci ključ u jedan sakriven ugao iza pisaćeg stola.

Potražio je svoje oružje i novac u pisaćem stolu, ali, nije našao. Tražeći u ormaru, imao je više sreće. Utulio je svetiljku, otvorio vrata i išunjao se napolje.

U većini koliba gorelo je svetlo, a takođe i u krčmi. Jedan čovek prešao je ulicu od štale za iznajmljivanje i ušao u krčmu.

Šejn se izvuče i krenu duž zida ka uglu. Šunjao se bešumno i potpuno neprimetno, i stigao u tamu iza kuća. Tamo je prikopčao opasač sa patronama i zadenuo teški „kolt“ u futrolu.

Dok se vukao iza kancelarije izdvoji se jedna prilika iz tame dvorišta.

Šejn uhvati dršku „kolta“.

— Šejn? — upita Dela.

Odahnuvši, on pusti oružje i koraknu devojci u susret.

— Hvala nebesima! — plavokosa ga zagrli. — Već sam počela da se ljutim, i pomislila sam da sam napravila grešku što sam ti doturila oružje u ćeliju.

— Onda si se pokajala što si mi pomogla?

— Ne, nisam to mislila. Samo sam mislila da bi bilo sigurno jednostavnije da sam ja upala spolja i zapretila oružjem noćnom stražaru.

— Sve je bilo dobro — Šejn privuče devojkicu k sebi i oseti da ona drhti.

— Oni su u upravi rudnika — reče Dela. — Ali, tamo neće ostati čitavu večnost.

Šejn je malo odgurnu i opazi da je obukla putni kostim. Na nogama je imala duboke čizme, a na glavi šešir sa gajtanom, protiv vetra.

— Kada ti nestaneš, kad to noćni stražar ispriča i kada Kejn razmisli, oni će začas znati ko ti je mogao pomoći. Zato je bolje da me povedeš sa sobom.

— Važi!

On se osvrnu.

— Ovde više nikog nema. Bila sam u blizini kad su Lulu, tu drolju, zatvarali.

On se nasmeja.

— Šta je ona trebalo da postigne bilo mi je odmah jasno, Dela. Onda, idemo. Nadajmo se da će i u štali za iznajmljivanje sve da se odvija kako treba.

*

Štalar je bio sam u dugačkoj, niskoj zgradi. U svetlosti lampe video se iza prozora, onda na otvorenim vratima, pa ponovo na prozoru. Jedan nestrpiljivi konj grebao je po podu. Prašina se videla na svetlosti kako izlazi napo-
lje.

— Još uvek je sam! — prošaputa Dela.

Šejn izvuče „kolt“. Bilo mu je potpuno jasno da i za Delu mora da nabavi konja, ako zaista hoće da nestanu iz ovog gnezda. Ali, ovde je konj morao stajati čitavu gomilu dolara, a toliko ni on, a sigurno ni ova devojka nisu imali. A koliko bi brže jahali tako!

Istina, on je želeo da ostane u blizini dok ne ispuni svoj zadatak. Ostalo bi bila stvar saveznog maršala iz Rok Springsa koji bi sa jakim odredom dojahao ovamo.

Prišao je vratima, ugledao štalareva leđa, a iza njihovog konja sa žigom CR na bedru.

Šejnu zastade dah. On se povuče unazad i stiže ponovo do devojke.

— Šta se desilo?

— Tamo unutra stoji konj jednog čoveka s kojim sam zajedno jahao iz Rok Springsa do ovih brda. Je li ovamo došao neki stranac?

— Nije.

— Sigurno nije?

— Sigurno. Kakav je to konj?

— Jedan sivac.

— Jednog sivca je Djuk Majls od rudnika doveo ovamo u štalu. Nije dugo ovde. Stajao je pre toga u rudničkom koralu. Je li to neki tvoj kolega?

— Nije. Ali, je čovek koji mi je mnogo pomogao. Zove se Džolan Flint.

— Džolan Flint? Misliš li na kockara Džolana Flinta iz Džulesburga?

— Ti ga poznaješ?

— Za ime boga, pa, živela sam pet godina po krčmama! Jasno da poznajem Džolana Flinta. Oko njega su obletale mnoge animir dame. Ali, on je imao oči samo za Dženi Dolar.

— Dženi Dolar?

— Ona je bila njegova ljubavnica. Docnije sam čula da ga je napustila. Nebesa, kad mi je palo na pamet da sam je ovde videla! Ona je žena Sajlesa Hauarda!

Šejn više ništa nije razumeo.

— On mi je pričao da hoće da poseti jednog malog rančera u ovom kraju. Nekog Sajlesa Hauarda.

— Flint?

— Da.

— Glupost! Otkud bi on mogao njega da poznaje?

— Trenutak! Dženi je, dakle, pobegla sa Hauardom?

— Nije. Bila je sama kad se izgubila. Kasnije mora da je upoznala Hauarda, i došla s njim ovamo u brda.

— Komično, zar ne?

— Ja to ne znam — odvrati Dela oklevajući. — Hauard u svakom slučaju nije čovek koga bi mogao smatrati malim rančerom. A on je, sem toga, sa Kejnom kao prst i nokat. To oni drže u tajnosti ali, ja sam ih već više puta videla zajedno u pravi rudnika. Mora da su tada razgovarali o poslu. Jer, je bila reč o novcu. I o kupovini rude.

— Interesantno — promrmlja Šejn. On ponovo pogleda u štalu i opazi štalara kraj svog konja na kome je Džolan Flint jutros jahao.

— Ako je Flint hteo na farmu, onda to sigurno nije bilo zbog Hauarda, već zbog njegove žene — uveravala ga je Dela. — On je tebe dobro obmanuo.

— Zašto bi?

— Jer muškarac nikada neće priznati da trči za ženom, Šejne.

Šejn prihvati odmah ovaj argument, iako on uopšte nije objašnjavao zašto je konj ovde, a njegov vlasnik nije.

— On nije ovde — ponovi Dela tiho.

— A ako je došao dok si ti stajala iza kancelarije?

— Nije. Ja sam i odande mogla da vidim štalu. A sem toga, rekla sam ti već da je Majls, radnik odavde, doveo konja. Pre toga je stajao u rudničkom koralu.

— Onda se Flintu moralo nešto dogoditi.

— Ako bismo uzeli njegovog konja, to ni u kom slučaju ne bi bila krađa.

Ona ga pogleda. Šejn je još mislio na kockara, s kojim je sutradan trebalo da se ovde sretne, a koji možda nikada neće doći. A onda pomisli na malog rančera koji je s upravnikom rudnika razgovarao o dolarima i kupovini rude.

— On je upravo gotov! — promrmlja Dela.

Štalar je sa svojom brezovom metlom stigao do sanduka s hranom koji je stajao uz zadnji zid štale.

Šejn ponovo krenu, i koraknu u štalu. Čovek ugleda senku koja je pored njega zaigrala, i naglo se okrete, pa podiže metlu.

Šejn skoči. Nije imao izbora. Morao je da udari narogušenog čoveka uglastom cevi oružja.

Štalar posrnu u prazan boks pored koga je stajao, i složi se na zemlju.

Dela upade u štalu. — Brzo, brzo!

Šejn potrča ka svom konju, izvuče ga iz boksa i osedla ga.

Dela pokuša isto sa kockarevim sivcem, ali, nije imala snage za to, pa joj teško sedlo pade na pod.

Šejn izvede svog mrkova u hodnik.

— Dodi ovamo i drži ga čvrsto, Dela!

Devojka uze uzde i pođe sa konjem ka vratima, da bi mogla da osmotri ulicu.

Šejn osedla sivca, oslobodi ga od veza i povuče i njega ka izlazu. Tamo još malo priteže kolan.

— Šejne! — kriknu devojka na vratima.

On pusti konja, u tri skoka nađe se kraj nje i ugleda na ulici, pod jednom svetiljkom, na udaljenosti od pedeset metara grupu ljudi. Zvezda gradskog šerifa se svetlucala.

— Oni hoće ovamo!

— Eno ga tamo! — grmnu Kejn, upravnik rudnika.

Onda su zapucali. Kugla prozuja iznad sedla i pogodi zid. Jedan od prozorčića prsnu u komade. Parčići poleteše u štalu kao kiša. Konji počеше da njište.

Šejn je izvadilo „kolt” i pucao u ljude na ulici.

Jedan vrisnu i odskoči u senku. Drugi se rasprštaše

— Brzo, napred! — naredi Šejn.

Devojka skoči u sedlo i pojuri.

Šejn uputi još jedan metak napolje.

U Silvertaunu je odjednom zavladao mir.

Šejn uzjaha sivca, izjuri iz štale i posla poslednju kuglu iz svoga „kolta”.

Sada i za njim zaprašta. Konj je u panici udvostručio snagu, bežeći pred razljućenim olovnim osicama. Kao nekim čudom, ni konj ni jahač nisu bili pogođeni.

Dela ugleda ponovo Šejna tek kad su već bili iza žbunja. Nedaleko od stenovitog zida galopirala je u pravcu istoka preko prevoja pokrivenog mrakom. Šejn je bodrio.

— Brzo! Brzo! Njima je potrebno dva minuta da osedlaju konje. Dotle se moramo po svaku cenu izgubiti!

Kopita su tutnjala po kamenom tlu. Iskre od udara potkovica u kamen, prštale su uvis.

Iza njih oglasilo se još nekoliko pušaka. Ali, kugle su prozujale daleko odatle. Samo jednom metak je pogodio stenu, cijuknuo i odbio se u noćno nebo.

Oba konja galopirala su u susret kanjonu.

Šejn se osvrnu unazad. Svetla grada još su se jedva raspoznavala, ali, nije bilo ni traga od ljudi.

Stene sa druge strane počele su da se približavaju. Kao kroz visoki hodnik, ušli su u kanjon. Topot kopita postao je glasniji i odjekivao je od oštarih stena preseka.

— Sad su već morali da osedlaju konje! — povika devojka.

Šejn je pogledao na stene levo i desno, pokušavajući da ugleda ako ima odvojak.

— Lakše! — povika.

— Zašto?

— Mislim da ćemo sada naići na put kojim ćemo moći da skrenemo.

U sledećem trenutku, on ga ugleda. U stenovitom zidu sleve strane, crnela se uspravna pukotina.

Šejn zauzda konja. Eho se izgubi u procepu. Nastade potpuna tišina.

— Oni će računati s tim da ćemo mi prvom prilikom skrenuti! — procedi devojka.

— Oni će isto tako moći da budu potpuno uverení da mi s tim računamo, i da zato nećemo skrenuti odmah, nego tek na sledećem odvojk. Hajde! Jašemo levo!

— Čekaj! — Dela se postavi uz ivicu stene i pogleda nazad, odakle su bili došli.

Kao tiha, tiha pesma čuo se tanak zvuk kroz kanjon.

— To su oni! Za minut ili dva biće ovde, Šejne!

— Napred! — Šejn potera svog konja i uze Delinog za uzde.

Prosek se sužavao.

— Ko zna dokle ćemo stići! — viknula je Dela u strahu, koji je osećala pred progoniteljima. — Često se takvi putevi završavaju u vrtaći u steni iz koje više nema nikakvog izlaza.

— Dalje! — naredi Šejn. — Mi ćemo već proći!

*

Jahači se ispentraše iz proseka.

Šejn i animir dama popeli su se na plato, i na svoje ne malo iznenađenje ugledali su tačno pod sobom kanjon i u njemu siluete jahača. Topot kopita prigušio je sve ostale šumove, kojih je možda bilo.

— Konje nazad! — Šejn povuče svog sivca.

Dela je sledila njegov primer. O neko žilavo šiblje zavezaše konje i vratiše se ka ivici platoa.

— Stoj! — naredi glas upravnika rudnika.

Šejn je bio poneo pušku sa sobom. On oseti kako mu se šaka steže oko kundaka. Bio je to mahinalni pokret.

Dela je klečala na steni i brisala lice po kojem joj je od straha izbilo znoj.

Pedeset do šezdeset metara ispod njih, zaustaviše se jahači.

— Ovde ima skretanje — saopšti gradski šerif.

— Mnogo puteva vodi iz konjona — začu se drugi glas.

— Tako je — složi se upravnik rudnika. — O tome sam već razmišljao.

— Onda bi možda trebalo da se razdvojimo — bubnu šerif.

— Djuk, Veri, vi jašite tamo unutra — prihvati upravnik rudnika šerifov predlog. — Ostali dalje!

Odred jahača pokrenuo se ponovo. Dva čoveka udoše u prosek u koji je skrenuo zapadnjak sa devojkom. Šumovi se udaljiše.

Šejn povuče Delu na noge.

— Dva čoveka iz rudnika dolaze ovamo, Šejne. Jedan ima previjenu ruku. Još od juče.

— Onda ga je sigurno pogodila moja kugla — promrmlja Šejn.

Devojka koja je drhtala, nasloni se na njega.

— Oni će za pet minuta biti ovde. Možda i ranije.

On je povede nazad ka konjima i zagleda se kroz tamu preko male visoravni. Između oštih stena, prosek je vodio dole u kanjon.

— I taj sa zavijenom rukom — govorila je dalje Dela — doveo je sivca u štalu. On je neka vrsta predradnika u jami.

— A možda i devojka za sve — odvrati Šejn. Još uvek je tražio neko mesto na kome bi se mogli sakriti. Jer, ako dođe do pucnjave, i drugi će čuti pa će se vratiti. Tada će imati čitavu bandu na vratu, i nikakvu šansu da se izvuče.

Dalje desno on ugleda stabla topole, kako stoje pred stenama.

Šejn odveza uzde od šiblja. — Idemo tamo — reče i povede konje.

Dela krenu za njim. Zaista su naišli na topole, dovoljno visoke da se konji pod njihovim krošnjama sklone.

— Drži se čvrsto, Dela!

— Da. — Devojka zakorači među životinje i uhvati ih obe za glavu.

— Samo mirno! Izvući ćemo se već! — On joj se nasmeši ohrabrujuće, nadajući se da će to smiriti njenu nervozu. Već u sledećem trenutku, njegova pažnja bila je usredsređena na jahače koji su se približavali.

Dole se čulo zvonko kotrljanje kamenja. Jedan konj zarza.

— Drži im nozdrve! — procedi Šejn. On koraknu još napred i zakloni se iza jednog žbuna direktno kraj stene.

Topot se približavao. Kraj stene pojavi se glava jednog konja, a onda, kako se konj penjao, Šejn ugleda i jahača. Čovek je držao pušku u ruci. Jahao je još tri metra pod zaštitom stenja, a onda zaustavi životinju. I drugi se pojavi na platou i stade.

— Kad bi konačno mesec izašao, čovek bi više video! — huknu jedan.

— Bojiš li se, Djuk?

— Prokletstvo, kako ti je to palo na pamet?

— Vas je jutros bila gomila protiv one dvojice i još ste bili u zaklonu šume. A ipak si zaradio svoju kuglu a svi ste zajedno zaradili pune gaće!

— Pucali su iz svih oružja. To je trebalo da doživiš.

— Znači, ti se bojiš od njega. Dobro. Ja ću tragati desno, a ti levo. — Jedan od jahača pokrenu ponovo svog konja i pojaha ka drugoj strani preko dugačkog platoa.

Šejn je čekao da osmotri drugog jahača. Ovaj skrenu konja u levo. Njegov kompanjon se izgubio iz vida. Samo se još tiho čuo topot po stenju.

Djuk Majls projaha blizu Šejna, a da ga nije primetio. Njegov konj očeša tronovito žbunje. Još tri metra razdvajalo je Šejna od tragača. On skoči iz zaklona, ščepa momka i povuče ga iz sedla.

Djuk Majls je tako nesrećno pao, da je odmah izgubio svest. Njegov konj je frktao i hteo da pobegne, ali ga je Šejn držao čvrsto.

— Djuk? — grmnu drugi tragač. Onda uperi pušku.

Šejn ugleda plamen iz cevi i začu kuglu kako mu profijuka pored uha. Dela kriknu užasnuto. Konji su pokušavali da se oslobode iz njenih ruku.

Šejn je imao pušku u ruci. Kad se pojavi drugi plamen, on uzvrat vatrom.

Jahač, koji je prilazio, bio je pogođen i srušio se glavačke iz sedla. Konj skrenu u stranu i počeo da galopira preko platoa.

— Oni će ovo čuti! — povika devojka.

Šejn pogleda u onesvešćenog. Rado bi ga poveo sa sobom, kad bi mu vreme to dozvoljavalo. Ali, potera je bila iza njih. I morao bi prvo da uhvati njegovog konja.

On se vrati ka Deli i preuze svog konja.

— Brzo! Bežimo!

Uzjahali su. Šejn je preuzeo vođstvo. Dok je jahao pored onesvešćenog, opet mu je došla pomisao da ga povede. Ali, on više nije mogao konje ta dva bandita na platou ni da vidi, a kamoli da čuje. Zato on potera svog konja među stene i krenu nizbrdo.

Bio je otprilike na pola puta, kada je video jedan obronak, kojim je sigurno mogao da se popne. Tu je ležala njegova šansa.

Posle jednog minuta, stigao je do tog mesta. On odmah skoči s konja i povede ga kosinom. Dela je sledila njegov primer.

Obronak je bio malo strmiji nego što je u noći izgledalo, na prvi pogled. Šljunak pod nogama im je usporavao kretanje, ali, uskoro su se ispeli do kraja, a nizbrdo se bilo lako kotrljati.

U podnožju su naišli na gustu šumu. Morali su da se probijaju kroz gustiš. Uskoro su stigli do jednog preseka pred kojim se šuma završavala.

Šejn uzjaha i sačeka da i devojkica to učini. Po širokom putu, mogli su konji da idu uporedo. Pojahali su ka zapadu. Šejn se uputio tamo, jer je računao da banditi neće na to pomišljati, iako se možda nalaze negde blizu.

Put je uskoro ponovo skrenuo na sever i počao da se spušta. Došli su u jedan prolaz koji se pred njima račvao.

Šejn se zaustavi.

— Imaš li ti pojma gde se nalazi taj ranč na koji je krenuo Flint?

— Šta ćeš tamo?

— Ti jašeš na kockarevom konju, Dela. Moramo doznati šta mu se dogodilo.

— Verovatno više nije živ. Mislili su da radi s tobom, i smakli ga.

— Ja to moram tačno da znam.

— Ali, ja ne znam tačno kojim putem treba da krenemo. Ipak, ja bih tragala dalje ka istoku.

— Onda hajdemo.

Šejn potera konja putem koji je vodio desno. Bio je prilično siguran da bi banditi iz rudnika morali imati zaista mnogo sreća pa da ponovo nabasaju na njega i Delu. Ali, isto tako mu je izgledalo prirodno da tipovi neće odustatiti od traganja.

Put je krivudao, bio čas uži čas, širi, i probijao se kroz brdo. Posle jednog časa, Šejn nije imao pojma gde se nalaze.

Nekoliko puta je prodrila mesečina u kanjon, i na njoj su se raspoznavale oštre i visoke stene.

Dela se sve više klatila u sedlu. Šejn se uskoro zaustavi kraj jedne pećine i sjaha.

— Ovde nas mogu naći samo uz veliku slučajnost — primeti. — Mislim da s tim ne moramo da računamo. Sad ćemo spavati do svitanja.

Devojkica sjaha takođe obradovano. Šejn povede konje u tamu pećine koja je izgledala dovoljno velika i pro-

strana. On oseti laku promaju, kao iz kamina, iako nigde nikakav nije mogao da raspozna otvor.

Dela se takođe uvuče u pećinu, kleče i pretraži tle. Onda sede, privuče noge i obgrli ih rukama.

Šejn sede kraj nje.

— Uskoro ćemo možda imati brda za leđima — šapnu devojka.

On ne odgovori, povuče se od stenovitog zida i leže na hladan kamen.

— Izvini što tako govorim — nastavi Dela, legavši kraj njega — ali, želim što dalje odavde. A i Džolan Flint mora da je bio šašav, kad je tako daleko jahao na sever da bi našao Dženi.

— On je meni u Kemereru i posle toga veoma mnogo pomogao. Zato sam ja veliki njegov dužnik.

— Hoćeš li da jašeš do te farme?

— Da.

— Ali, nije uopšte sigurno da je on do tamo i stigao.

— Uprkos tome. A sada, pokušajmo malo da spavamo, Dela. Čovek ne zna šta ga ujutru čeka, i koliko će dug biti sledeći dan.

★

Kada se Šejn probudio, devojčina glava ležala je na njegovom levom ramenu. Dela je još spavala. Šejn je razmišljao šta je moglo da ga probudi.

Konji su stajali na drugoj strani najmanje deset metara široke pećine, i bili mirni. Samo je sivač digao glavu i osvrnuo se oko sebe.

Negde mora da su se čuli glasovi. Kao neko mrmljanje iz daljine dopirali su do Šejnovih ušiju.

On oprezno izvuče ruku ispod glave animir devojke i sede.

Dela se okrete u stranu i nastavi da spava.

Šejn ustade. Ponovo oseti onu finu promaju koju je još noćas, pri dolasku, zapazio. Dolazila je sa suprotne strane.

On krenu pećinom u tom pravcu. Ali, što je dalje zalazio, svetlost je bivala sve slabija, i na kraju su se sve konture stopile. Međutim, na kraju pećine opazi Šejn jed-

nu svetlu pukotinu i kada se dovukao dotle, ustanovi da je to otvor u steni veličine stope, kroz koji je mogao da vidi pred sobom dole jednu duboku kotlinu.

Njegovo zaprepašćenje bilo je neopisivo. Nalazio se u neposrednoj blizini drugih ljudi koji ga nisu opazili, a na sreću, tu je mogao i da ostane neotkriven. Raspoznao je jednu građevinu od kamena, kraj nje veliku šupu i koral u kome je izbrojao tuce konja.

Četiri čoveka stajala su kraj ograde korala i gledala u jednog jahača.

Iza Šejna zazvoni kamenčić.

On se okrete i poseže za „koltom“.

Dela je stajala u polumraku, udaljena oko šest metara. Posmatrala ga je upitno i uplašeno.

— Zar nisi mogla da se najaviš? — prošapta Šejn.

— Ja...

On joj dade znak upozorenja i stavi kažiprst na usta.

Devojka steže usne i privuče se k njemu.

— Ne govori ništa! — prošapta Šejn, uhvati je za ruku i povede tik uz pukotinu u steni.

— To je on — šapnu Dela.

— Ko?

— Sajles Hauard, tobožnji mali rančer. Mislim na jahača. Šta traži on ovde?

Šejn поближе osmotri čoveka. Bio je visok rastom i nosio pohabano i izgužvano kožno odelo.

— A onaj levo kraj njega dolazio je već u krčmu u Silvertaunu.

— Je li šta pričao?

— Nije. Bar ne to da poznaje Hauarda.

— Taj maršal ili već šta je, u svakom slučaju je odmaglio — javi se jahač u tom trenutku. — Upravnik rudnika mi je pre jednog časa poslao glasnika. Dela, ta drolja, morala mu je pomoći. I on je poveo sa sobom.

— Onda su već davno izašli iz brda. I vратиће se nazad sa poterom — reče jedan od ljudi kraj ograde korala.

— S tim moramo računati — složi se drugi. — I niko ne može tvrditi da nam neće ući u trag.

— Kad nađu naša kola u šupi, otkриће tamo i rudu — javio se i treći. — Znate li šta to znači. Hauarde?

— Naravno da gazda to zna — javi se četvrti. — To može svako sa deset prstiju da izračuna. Onda će oni znati da ukradenu rudu transportujemo za Kanadu.

— Zbog toga i jesam ovde. Moramo napustiti skrovište. I to što pre. Moramo sve ukloniti da ništa ne izađe na svetlo dana.

— A kuda treba mi da se izgubimo dok se sve ponovo ne smiri?

— Vozite za Superior, trideset milja istočno od Kemerera. Tamo čekajte da ponovo od mene dobijete poruku. Može potrajati svega nekoliko nedelja, i sve će opet biti po starom.

— Znači, u Superior. — Jedan od ljudi otpljunu na tle.

— I to odmah — dodade jahač. — Uzmite takođe sa sobom i četiri prekobrojna konja. I predstavite se u Superioru kao transportna ekipa iz Oregona, koja čeka na jedan transport iz Omahe da ga preuzme i preveze dalje na zapad. To može da traje nedeljama, a da niko ne posumnja. Nećete morati da brinete.

— Ima li još šta — upita jedan. — Ovo, po meni, i ne izgleda tako loše.

— Budite oprezni kada izdajete novac. Vozari obično nemaju mnogo novca kod sebe!

— Provući ćemo se — obeća vođa momka. — A šta će biti sa kućom, šupom i koralom?

Jahač se počesla po obrazu.

— To se i ja pitam. Lako je sve srušiti. Ali, da se ponovo digne, potrebne su nedelje teškog rada.

— Da ostavimo sve, i da se izgubimo — javi se jedan od momaka. — Zgradu i koral mogao je da podigne i neki lovac ili hvatač konja, kakvih još ima.

— Da — složi se jahač. — Ali, osvrnite se triput oko sebe pre nego što krenete. Ne sme ništa da ostane što bi nas odalo!

Šejn opazi kako čovek podiže glavu i zagleda se. On brzo koraknu s Delom nazad.

— Je li nas video? — prošaputa devojka.

— Ne znam. — Šejn ponovo ispruži glavu. Jahač je posmatrao svoje ljude. Očevidno njih dvoje nije primetio.

— Sada znaš šta si hteo — nastavi tiho devojka. — Tobožnji mali rančer komanduje jednom bandom vozara. Sigurno dolaze noću do rudnika, natovare rudu i ponovo se izgube.

Šejn klimnu glavom.

— Hoćeš li ih ščepati?

— Ne. To nije moj zadatak. Ja treba samo da otkrijem šta se ovde događa. Momke će docnije maršal iz Rok Springsa pokupiti u Superioru. Sigurno neće pobeći daleko.

— Za dva časa da ste krenuli! — naređivao je jahač. — Sutra ću lično još jednom sve pregledati.

— Onda ćeš biti kasnije u Superioru, gazda.

Jahač se rukova sa momcima, okrete konja i odjaha iz kotline.

Četvorica momaka priđoše velikoj šupi, otvoriše vrata i izguraše, jedna za drugim, četvora teška tovarna kola napolje. Onda dovedoše konje iz korala. U svakoj zaprezi, upregoše dva konja napred, a jednog vezaše pozadi. Onda su dovukli odeću, životne namirnice i posude iz kuće, kao i pune sanduke.

Šejn i Dela posmatrali su ih kroz pukotinu dok kroz jedan čas nisu bili gotovi. Načinili su još jednu kontrolu po celoj kotlini. Zatim se svaki od njih pope na vozarsko sedište jednih kola. Zapucketaše bičevi. Konji povukoše. Glasno klopajajući, napustiše kola kotlinu.

Šejn i Dela su još uvek posmatrali poprište događaja.

— Ko je sada sateran u tesnac: ljudi iz rudnika ili mi? — upita devojkica.

Šejn se osmehnu.

— To je vrlo interesantno pitanje. U svakom slučaju, ovi momci osećaju se vrlo nesigurnima.

— A sreća je bila na tvojoj strani!

— Da, tako izgleda. — I dalje se smeškao. — Čovek sreću i prijatelje mora da nađe, Dela!

Vratili su se kroz pećinu nazad do konja. U međuvremenu, izgrejalo je sunce. Zlatne pruge igrale su po ostrim, sivim stenama.

— Sad možeš da jašeš za Rok Springs, zar ne, Šejne? Tvoj zadatak je obavljen!

On još malo razmisli o tome, pa klimnu glavom.

— Da. Ja znam kako i kuda se transportuje ruda, koju vlasnici nisu naplatili. Pojednostiti će sigurno vozari izbrbljati kada ih pritegnu u policiji. Ali, o ovom tobožnjem malom rančeru, upravnika rudnika, gradskom šerifu i tom Djuku Majlsu još ću se posebno pobrinuti.

— Hoćeš li sve da ih pohvataš?

— Ne. To ne mogu. Ne boj se, neću ovde više dugo da se zadržavam. Samo moram još da nađem taj tobožnji ranč. Možda je Flint tamo.

Šejn priteže konjima kolane i povede ih u usek.

Dela ga je pratila i dala mu pušku.

— Verujem da bi, kad bi mogao, najrađe upravnika Kejna i tog tobožnjeg rančera Hauarda lično odveo u Rok Springs, Šejne.

— Možda.

On pojaha i sačeka da se i ona vine u sedlo, pa zatim potera konja.

— Hoćeš li da pregledaš ovu kotlinu?

— Ovde nema više ništa da se nađe. Vozari, kola i konji su isparili. Ali, možda ima gomila tragova. Starih i novih. Tragova jahača koje bismo mogli da pratimo.

Dela zaustavi konja. Ponovo je pobledela i nije mogla da sakrije strah.

Šejn takođe stade i okrete se.

— Kad te jednom dovedem u Kemener, onda ćeš relativno bezbedno moći da nastaviš put poštanskom kočijom, ali, ja ću izgubiti mnogo vremena. No, ako ti tako hoćeš, onda u redu.

— U Kemeneru se nalazi nekoliko Kejnovih prisnih prijatelja koji nas mogu opaziti.

— Može biti. Ali, ja ne znam drugi grad do kojeg bismo danas mogli stići.

— Da mene nemaš na vratu ti bi se okrenuo, Šejne. Uputio bi se za Silvertaun gde će ova bagra pre ili kasnije morati da se sakupi. Ti bi se s njima borio. Ja znam šta misliš.

— Ti si mi veoma mnogo pomogla, Dela, i ja ću pomoći tebi. Ali, moram znati šta se dogodilo sa Flintom.

— Sigurno je mrtav!

— Možda. Hoću to da znam tačno.

Šejn potera konja. Nalazio se u procepu. S jedne strane mogao je da razume Delu i rado bio je odveo odavde, ali, ni sam nije znao da ne bi iznenada naleteo na bandite. Niko nije mogao unapred reći šta će se dogoditi.

Ona mu se približi i stade uporedo s njim.

— Ja bih jahala dalje sama, kada se ne bih toliko bojala.

— Kakva je Dženi žena?

— Ona je htela da se izvuče iz posla. A opazila je da Džolan Flint nije kao drugi. Poker s obeleženim kartama za njega je bio više nego posao. Bio je njegova strast. Moglo bi se reći smisao njegovog života.

— I kad je to shvatila, napustila ga je?

— Pretpostavljam. Ali, sa Hauardom je uletela iz kiše u oluju.

— Da li ona to zna?

Dela sleže ramenima.

— U početku verovatno nije. Jer, ono što on ovde radi je potpuno suprotno onome što je ona očekivala. Ali. kasnije...?

Šejn povede konja u klanac koji je vodio ka severu. Na tlu je video mnogo zagrebotina i svežih otisaka kopita. Kola su sigurno bila prošla ovuda.

XI

Tragove je bilo relativno lako pratiti. Sajles Hauard je često koristio ovaj put i nije se ni trudio da izbriše tragove. Jahali su preko jedne visoke zaravni, obrasle gustim žbunjem. Brzaci vode penušali su se u dubini. Nad klanacem se dizala izmaglica od vodenih kapljica.

Dela se držala malo pozadi. Sada se pri jahanju priljubila uz stenu, i nije smela da baci pogled u dubinu.

Šejnu je bilo žao devojke, ali, nije imao ideju kako da joj pomogne.

Tragovi su vodili kroz jedan novi klanac, pa onda preko široke zaravni. Kad su stigli do kraja puta obraslog žbunjem, ugledao je krov jedne kolibe, od koga se odbijala sunčeva svetlost. On odmah zaustavi konja i skoči iz sedla.

— Sjaši!

Dela je munjevito reagovala i povelu sivca kraj sebe.

Šejn razgrnu granje. Pred njima je ležao ranč, za kojim su tragali, i koji ne bi ni našli da nije bilo tragova.

— Pustinja — reče Dela. — Nigde stoke, nigde nji-ve, ništa!

— Hauard živi od drugih poslova, koji su mnogo unosniji. — Šejnov pogled pade na rasedlanog konja pred kućom. Bio je to jedan čvrst riđan. Istog konja, jahao je Hauard i u kotlini dok je davao naloge vozarima.

— Hoće li ponovo odjahati?

Šejn je u to čvrsto verovao i začudio bi se ako ne bi. Nemir je tako snažno spopao bandu, da niko od njih nije mogao da miruje na mestu. U koralu su se videla još dva konja, ali, samo je jedno sedlo bilo okačeno o ogradu.

U tom trenutku, izađe Hauard iz kuće. Pre nego što je Šejn uspeo jasnije da ga vidi, uzjaha on, okrete konja na drugu stranu i odgalopira. Za njim se podiže prašina.

Jedna žena izađe iz kuće i pogleda za jahačem. Duga, crvena kosa svetlucala je na suncu. Nosila je belu bluzu i široku i dugačku suknju.

Topot se naglo udaljio i utišao.

Dženi Hauard se vrati u kuću i zatvori vrata.

— A sada ćemo malo pogledati da li se s njom može razgovarati, Dela.

Šejn pojaha iz žbunja. Dela ga je pratila.

— Da li je ti dobro poznaješ?

— U svakom slučaju dovoljno dobro da će me se setiti.

Vrata na kolibi se ponovo otvoriše, pre nego što su oni do njih stigli. Sa puškom u ruci, izađe žena i uperi oružje u Šejna. Začu se oštar zvuk repetiranja.

Šejn je bio iznenađen tom reakcijom, i zaustavi naglo konja.

— Dženi! — povika Dela.

— Šta hoćete? — procedi žena osorno. Munje su sevale iz njenih krupnih, zelenih očiju.

— Zar nisi uopšte iznenađena da sam ja ovde? — upita Dela iznenađeno.

— Znam da si bila u Silvertaunu i čula sam da si pomogla jednom muškarcu.

Šejn se nasmeja.

— Vi ste veoma dobro obavešteni, madam.

— On je možda savezni maršal, Dženi. Mi znamo sve! Tvoj muž je jedan prevejani bandit!

Dženi Hauard stisnu usne.

— On je svoja četiri čoveka poslao sa kolima odavde — nastavljala je devojka. — Mi smo sve posmatrali.

Šejnu se nije svidalo što devojka iznosi sve kao na tanjiru. S druge strane, interesovala ga je reakcija te žene. Kao da je mala animar dama zbunila. Duboka bora urezala joj se u čelo.

— Treba da uhvatiš malo vazduha — posavetova Šejn devojku. — Ona sve zna. Njoj se, kao što vidiš, dopada da pripada banditima.

Žena je postala nesigurna.

— Sve je drukčije nego što si ti htela — nastavila je Dela kao mitraljezom. — Bolje bi bilo da si ostala sa Džolanom u Džulesburgu. On je živio, istina, takođe, kao na buretu baruta, ali više od koje označene karte u rukavu nijedan šerif mu nije mogao dokazati. A koji kockar ne potpomaže svoju sreću?

— Šta vi hoćete?

— Vi možda imate mogućnost da se iz cele stvari izvučete — objasni Šejn. — I to ako osedlate svog konja i izgubite se. Mada bih vas ja zapravo morao odvesti maršalu u Rok Springsu, jer znate sve što se ovde događalo i sarađivali ste sa prestupnicima. Ali, meni ne leži da sebi od žena pravim neprijatelje.

— Možemo zajedno da odjašemo! — predloži spontano Dela. — Sada, Dženi! Odmah!

Cev puške lagano klonu.

— Ko od maršala i njegove potere bude ovde uhvaćen, taj je kuan, Dženi. To dobro znaš!

Žena baci pušku u stranu.

— On mi je obećao da ćemo ovde gore živeti kao jednostavni ljudi. U miru. I rekao mi je da poznaje Indijance i da se s njima lepo sprijatelji. A u ovom kraju nema nijednog Indijanca.

Šejn sjaha.

— Kuda je odjahao vaš muž?

— Nije rekao ništa. Ali, sudeći po pravcu, otišao je u Silvertaun.

— Poznajete li put iz brda?

— Da.

— Onda odjašite sa Delom odavde.

Dženi pogleda ka devojci.

- Treba li to da znači da opet krećem iz početka?
- Želiš li radije da budeš zatvorena kao saučesnik?
- Ne. — Dženi htjede da se spremi.

Šejn je uhvati za ruku i steže je čvrsto.

— Još samo trenutak! Vidite li Delinog konja? Poznajete li ga?

Dženi pogleda u sivca, ali, sleže ramenima.

— Zar Flint nije bio ovde, mađam?

— Frint? — Dženi Hauard ponovo pogleda konja. — Da, tačno! On je jahao jednog sivca.

— On je dakle bio ovde?

— Da. Juče. Ali, ja sam ga grubo otpravila i za njim zalupila vrata.

— I dalje?

— Ništa dalje. On je odjahao.

— Kuda?

— Tamo nazad, odakle ste vi došli. Ali... kako to da ti sada imaš njegovog konja, Dela?

— Morao ga je neko dovesti u rudnik — odvrati devojka. — Docije je stajao u štali za iznamljivanje u Silvertaunu.

— Da. — Dženi pogleda ka severu. — Sajles je takođe u tom pravcu odjahao. Tamo negde mora da su bili njegovi ljudi. Ali, on se mnogo kasnije vratio ovamo. I to iz drugog pravca. On pokaza smer kuda je jahač otišao.

— Znači, iz Silvertauna — zaključí Šejn.

— Verovatno.

— Zar ti nije o tome ništa govorio? — začudi se Dela.

— Bio je zakopčan kao i uvek. Zlovoljan.

— Jesi li mu pričala o Flintu?

— Jesam.

Dela pogleda Šejna, ali, on je znao već unapred da neće izvući mnogo.

— Da li su se mogli sresti? — upita Dela.

— Sajles nije poznavao Flinta. A ni Flint nije poznavao Sajlesa.

— Hoćeš li još da tragaš za kockarem, Šejne?

Znao je šta je time htela da kaže. Njoj bi bilo najmilije kad bi on odjahao s njima iz brda, i Džolana Flinta zauvek zaboravio.

Njegov pogled je opet počivao na Dženi.

— Zar Flint nije primetio kako vam se ovde gore život odvija?

— Ne, isključeno. Nije moglo ni da dođe do toga da o tako nečem pričamo. Mada je možda želeo da pobegnem s njim.

— Ti treba da spakuješ ono što ti je najnužnije, Dženi! — podsetila je devojka. — A onda da krenemo pre nego što se tvoj muž vrati!

Dženi ponovo pogleda u Šejna. Još uvek joj se na licu čitalo oklevanje.

— Ovde će doći do raščišćavanja — objasni Šejn. — I svako koga maršal zatekne, biće zatvoren. To je jedino što je potpuno sigurno, Dženi.

— I vi ćete me tako jednostavno pustiti, iako sve znate?

— Ja ne znam šta vi znate i neću to uopšte da istražujem, Dženi. A sada se požurite. Jahaću prve milje s vama, dok izađete iz opasnog područja.

Dženi pogleda ka koralu gde je sedlo bilo prebačeno preko ograde, i u kome su se nalazila dva konja.

Dela sjaha, priđe ženi i blago je gurnu ka kući.

Šejn pojaha ka koralu i skoči sa konja. Uze laso i bac ga. Povukao je konja koji se odupirao, a onda ga povede ka ogradi, zaveza ga tamo stavi mu am i osedla ga.

Dela je iznela iz kuće jednu tamnu putnu torbu i spustila je na tlo.

— Ne nosite suviše sa sobom! — povika Šejn.

Dženi je poznavala jedan put kroz brda ka istoku. Šejn je držao pušku u ruci i bio je spreman da u svakom trenutku deluje ako se neko pojavi.

Klanac se spuštao sve dublje u stenoviti predeo. Svež miris najavio je blizinu vode. Kad su zavili za jedan ugao, opazili su vodu koja se penila u kanjonu koji je do pola bio ispunjen. Velikom brzinom, survivala se voda preko jednog obronka.

Šejnov konj je oklevao. Nije hteo dalje da ide, kad

je video da je bujica ovde preplavila sve. Iza brzaka rečica se vraćala u svoje mirno korito.

U granitnom zidu bilo je mnogo pukotina i rupa. Odlomljeno kamenje prekrivalo je tle.

— Moramo na drugu stranu! — povika Dženi. — Inače ćemo stići u Silvertaun.

Šejn na drugoj obali još nije video nijedan usek kojim bi mogli da nastave put. Tada odjednom vide da se u jednoj jami nešto miče.

Odmah zaustavi konja i podiže pušku.

— Tamo je neko! — viknu Dela.

Šejn skoči s konja, uđe u jamu i opazi čizme jednog čoveka. Na jednoj je nedostajala mamuza. Kad se nagnuo, razaznao je priliku koja je ležala pred njim..

— Flint — reče.

Čovek koji je ležao prevrnu se stenjući na leđa. Malo je podigao prljavo, izgrebano lice. Pod iscepanom košuljom i poderanim sakoom, ugledao je Šejn sasušenu krv na tkanini i koži.

— Gospode, on je ranjen — promuca Dela.

Dženi se dršćući saže kraj Šejna.

— Mora da je sreo Sajlesa — promrmlja. — Drukčije to ne mogu da objasnim.

— Vode! — prostenja kockar s mukom.

Šejn mahnu Deli. Ona uze bocu koju je Dženi sa sobom ponela, dade je Šejnu i ovaj dade ranjeniku da pije.

— Šta se dogodilo? — procedi Dženi.

Džolan Flint htjede ponovo da digne glavu, ali, bio je preslab za to. Šejn mu dade opet da pije.

— Njemu je potreban lekar — primeti Dela. — U Silvertaunu imaju jednog berberina koji se nešto razume u to.

— Stari Vajat Koe — promrmlja Dženi. — Ali, ko bi trebalo da ga dovuče ovamo? Dobrovoljno on neće poći. On pripada Kejnovim ljudima kao i svaki drugi u tom pacovskom gnezd.

Zapadnjak sede na hladno, kameno tlo.

— Mi smo projahali već tuce krivina — reče. — Koliko sad zaista ima do Silvertauna, Dženi?

— To ni ja tačno ne znam. Ali, više od tri-četiri milje ne.

— Čovek samo mora da prati ovu divlju reku i automatski će stići tamo — uveravala je Dela.

Šejn proviri na sunčano svetlo.

— Možda bih ja to mogla da preuzmem na sebe — javi se Dženi zamišljeno. — Oni u Silvertaunu još ne znaju da hoću da odem odavde.

— A Haurad? — upita Šejn. — Mislím da je on u gradu.

— Da. Najverovatnije.

— Onda će te pitati zašto si došla u grad — primeti Dela. — A Koe neće tako prosto odjahati s tobom. On će hteti da zna zašto. Ti bi mogla nešto da izmisliš i da ga obrlatiš, da oni tamo sada nisu prema svemu i svakome nepoverljivi.

— Gde stanuje taj berberin? — upita Šejn.

— U kući levo kraj krčme, ako se čovek približi od pozadi — objasni Dela.

— Sam?

— Da.

Šejn ponovo izviri napolje.

— Onda ćemo morati da sačekamo noć. Ja ću dovesti berberina. A vi ako hoćete, možete dalje same jahati.

Žene izmenjaše poglede.

— Šejn sada ide istim putem kao i mi — reče najzad Dela. — On hoće samo još o Flintu da se pobrine. I kad to uradi, izvešće nas iz brda.

— Zar vi nećete da ostanete ovde i da uništite bandu? — začudi se Dženi.

— To nije moj zadatak. Trebalo je da otkrijem da li ljudi iz rudnika potkradaju vlasnike i ako je tako, kako i kuda voze rudu. Mislím da sam to ustanovio. Sve ostalo je stvar maršala u Rok Springsu.

— Ko ste onda vi zapravo?

On se nasmeši:

— Šejn, kao što već duže vremena znate.

Dženi pogleda Delu.

— On nije rekao ništa. Izgleda da mora da čuva tajnu. Zaklela bih se da radi direktno za vladu. U svakom slučaju, nećemo od njega ništa izvući. On je bio u Silvertaunu uhapšen i pretresen do gole kože.

— Tako je to — promrmlja Šejn. — Ali, šta je s vama? Jašete li dalje ili ne?

— Mi ostajemo ovde i pazićemo na Flinta — odluči Dženi. — Samo na taj način on će biti siguran u ovoj paklenoj situaciji. Šta ti kažeš, Dela?

— Slažem se.

— Onda uvedimo konje unutra — Šejn se zagleda u tamu. Pećina je bila duboka i prostrana.

Ustao je, uzeo pušku i izašao. Jednog za drugim, uveo je pored Flinta i žena tri konja dublje u pećinu.

— Pre svega moramo Flintu dati nešto da jede.

Dela koraknu ka životinjama.

Dženi dade ranjeniku ponovo da pije i reče mu.

— Nije trebalo da dolaziš u Vajoming da me tražiš, Džolane. Za mene je sve što je bilo ranije prošlost!

— Dženi! — procedi Flint. Kao da je hteo da se pridigne, no uspeo je samo malo da uspravi glavu, ali mu i ona odmah klonu.

— Ti ni sada nećeš s njim više da se pomiriš? — začudi se Dela, koja je stajala iza ranjenika.

Dženi odlučno zavrte glavom.

— To je za mene stvarno prošlost. — Pogled joj se vrati na kockara. — Bio je to jedan život u stalnom strahu kao i ovaj ovde, u brdima. Hoću jednom već da živim bez straha.

Šejn priđe konjima i rasedla ih. Čuo je da Dela i Dženi tiho razgovaraju, i nije hteo da im smeta.

— A sada ćemo zajedno da potražimo šta imamo za jelo — odluči devojka.

XI

Celog dana nije se mogao videti nijedan jahač u kanjonu. Potraga, koja je sigurno u međuvremenu organizovana za Dženi, nalazila se bez sumnje dobar komad puta južnije. Bila je čista sreća da je Dženi potražila put ka severoistoku. Inače, ne bi nikada našli Flinta.

Lagano je padao sumrak na kanjon.

Šejn osedla svog konja i izvede ga napolje. Osvrnu se ka ženama i kockaru. Flintovo stanje izgledalo je nepromenjeno. Kugla iz njegovog tela morala je napolje, i

onda će sigurno morati još nekoliko dana da leži, pre nego što se može pomisliti na dalje jahanje.

Šejn nije htéo da razmišlja o tome, a još manje da govori. Nije htéo ni da procenjuje kolike su njegove šanse da dovede berberina iz Silvertauna.

— Mnogo sreće — obrati mu se Dela kad je uzjahao. Dženi priđe konju.

— Vi to u stvari činite umesto mene.

— Besmislica, Dženi! Sve je to posledica toga što sam dojahao uopšte u ovaj kraj. Ne mislite više na to. I ostanite u pećini, inače bi vas neko odozgo mogao videti.

On potera mrkova i počeo da prati tok divlje rečice.

Reka je opisivala mnoge krivine, dok se najzad nije sjurila u preriju koja je ležala na istoku.

Nije jahao dugo, kad je stigao do mesta od kojeg se jedan uzan put odvajao kroz stene uzbrdo. Krenuo je njim, jer je bio uveren da će na puteljku mnogo teže biti primećen ako ostane u sve širem klancu.

Gore je bilo mnogo svetlije nego u kanjonu. Čudnovato formirane kupe pokrivale su visoravan. Šiblje je raslo posvuda. Šejn dojahao do ivice obronka i ugleda klanac pod sobom. Držeći se ivice, nije mogao da pogreši. Onda baci oštar pogled oko sebe i bi veoma iznenađen.

Kao iznikao iz zemlje, pred njim se između dva drveća široke krošnje pojavio jahač, držeći pušku uperenu u Šejna.

Šejn ga je odmah prepoznao. To je bio onaj isti koji je u svitanje došao u onu kotlinu da izda naređenja voza-
rima da se izgube iz skrovišta.

— Šejn? — upita čovek. Trijumfalno se cerio. — Ti si Šejn. Opis potpuno odgovara!

— A ti si Sajles Hauard — odvrati Šejn otežući. Morao je da dobije u vremenu, morao je pokušati da podigne svoju ka tlu oborenu pušku. — Dolaziš li iz Silvertauna ili ovde tragaš za nečim?

Oči čoveka u pohabanom kožnom odelu se suziše.

— Šta bi trebalo ovde da tražim?

— Možda jednu ženu koju si ružno izigrao, Hauarde. Čovek u sedlu se trže.

Zapadnjak je želeo da ga natera pre svega da načini grešku, a istovremeno je pazio da sam ne prenaagli. I vide da Hauard već zna da mu je žena nestala.

— Šta hoćeš da kažeš?

— Da smo joj objasnili da ima samo jedan izbor: ili da iskoči iz igre, ili da se kuva u istoj čorbi. Trećeg nema.

— I gde je ona?

— Ti je više ne možeš vratiti. Uzgred... jesi li zaista kockarevog sivca doveo u rudnik?

Ružan osmeh pojavi se na Hauardovom licu i Šejn je odmah znao da je ovaj čovek pucao u Džolana Flinta. Možda bi i sada isto učinio, da se nije nadao da će nešto mo- u pogodnom trenutku jednostavno povukao obarač. I možda bi i sada isto učinio, da se nije nadao da će nešto mo- ci da dozna.

— Gde je ona?

Čovek izvede konja iz zaklona drveća i približi se od- ronu. Kada se ponovo zaustavio, nalazio se na jedva šest metara rastojanja.

— Gde je ona, Šejne?

— Možda i nije tako daleko odavde.

— I zašto nisi odjahao direktno iz brda kao ostali?

— Morao sam da potražim čoveka kome pripada si- vac.

— Kejn i drugi misle da je on bio savezni maršal ili već tako nešto.

Po licu bandita opet se razli sadistički osmejak.

— Ti naravno znaš da to nije tako, Hauarde?

— Ja sam to Kejnu i rekao. Ali, on nije hteo da mi veruje. I pre jednog časa sam još jednom o tome rasprav- ljao s njim. Ali...

Hauard iznenada ućuta.

— U Silvertaunu — upita Šejn i dalje otežući. — Je- su li sada ponovo svi u svom gnezdu i traže načina da me pronađu?

Haurad opsova. I nehotice njegova koncentracija malo popusti. Ali, već sledećeg trenutka on se sabra i htede da puca. Šejn je reagovao brže. On se munjevito baci iz se- dla. U tom trenutku, zgrči se banditov prst na obaraču.

Pucanj poplaši mrkova. Konj se prope i pojuri izme- đu njih. Kada je promakao, i Hauard hteo cev puške koja se dimila ponovo da podigne, pucao je Šejn s kuka.

Kugla očeša banditovu mišicu. Ovaj opsova, ispusti oružje i uhvati se za sedlo.

Šejn skoči. I on je pustio svoju pušku da padne, šcepao je Haurada i povukao ga iz sedla.

Obojica padoše na zemlju, prekotrljaše se preko Šejnove puške prema jednom žbunu čije ih je suvo lišće grebalo. Šejn je ležao na zemlji, a Hauard, iznad njega, pokušao je da ga dograbi za vrat. Ali, Šejn se odiže i odbaci bandita u poslednjem trenutku u stranu.

I jedan i drugi stovremeno skočiše. Hauard zamahnu. Šejn se saže, blokira njegovu pesnicu i udari levom nagore. Zatim je sledila munjevita desnica koja pogodi Hauarda takvom snagom da je ovaj posrnuo i zakoračio preko ivice ponora.

Kamenje se osipalo ispod njegovih nogu. Nije više mogao da nađe oslonac, počeo je da se naginje unazad, i da mlatara rukama po vazduhu.

Čovek kriknu. Šejn se stušiti napred, ali prekasno.

Sajles Hauard počeo da pada. Šejn se zaustavi na ivici.

Urlajući, Hauard se kotrljao po kamenoj nizbrdici. Kamenje se rušilo pored njega, i ta je buka nadjačavala njegov glas. Podigla se prašina. U polumraku kanjona iščežaoše krici i samo se još razlegao mukli odjek.

Šejn je stajao nad ponorom. Sajlesa Hauarda više nije video.

Gledao je nadole. Kamenje se još kotrljalo, nestajući u dubini. Šejn sad više nije mislio na Hauarda, već na njegovu ženu. Moraće joj reći šta se dogodilo. Možda ne odmah, ali, sledećih dana da.

Ponovo se začuo šum divlje reke.

Šejn potraži svog konja. Mrkov se nije mnogo udaljio i mirno je stajao. Od drugog konja više nije bilo ni traga ni glasa. Možda se uputio ka farmi, koja to u stvari nije bila.

Šejn uze pušku, stiže do mrkova i uzjaha. Sada je imao jednog protivnika manje, ali, nije bila njegova želja da Haurada pošalje u smrt.

Kopita su tiho topotala po stenovitom tlu.

Hauard se nije srušio u reku, kao kockar. Ne na ovom mestu. Preko njega se nakotrljalo kamenje. Veliki odlomci stena koji su se s tutnjavom obrušavali i prskali na komade.

Šejn pomisli na ono što ga još čeka.

Kejn, gradski šerif i ostali vratili su se u Silvertaun. Sedeli su tamo kuda je on jahao. Bilo je ludo da nastavi

put, ali, to je bila jedina šansa da Džolan Flint ostane u životu.

*

Kada je stigao do dugačkog prevoja bilo je već mračno kao i juče kad su on i Dela sedlali konje u štali.

Ali, kao da je odonda prošla čitava večnost.

Zaustavio je konja na izlazu iz klanca. Svetla je sada ugledao južnije. Kanjon kroz koji su bili pobjegli morao je biti negde levo, ali ga nije video.

Nije računao sa stražom. Bili su nemarni, jer su izgubili svaku nadu da će ga još uhvatiti. Nisu mogli ni da slute da bi se on, mimo svih očekivanja, mogao ponovo pojaviti ovde. Mislili su samo na to da se pritaje, pa da posle nastave svoj prijavu posao.

Zapitao se još jednom da li će uspeti da Flinta, sa kuglom u grudima izvuče iz brda, kad je slutio da negde postoji neko ko će mu preprečiti put.

Još uvek je postojala mogućnost da se okrene i vrati. Niko od bandita nije mogao ni da sluti da se on nalazi ovde. Ali, šansa da ranjenik preživi dok ne stignu do sledećeg grada bila mu je stalno pred očima.

Pogledao je u pravcu krčme čiji je gornji sprat bio osvetljen. Levo odatle trebalo je da stanuje berberin.

Šejn potera konja.

Oko stotinu metara od kuća, on zaustavi mrkova i sjaha. Odveo je konja do jednog usamljenog drveta i vezao ga za stablo.

Dela mu je rekla da berberina smatraju dobrim Kejnovim prijateljem. Način na koji je govorila o njemu, pokazivao je da o berberinu nema baš visoko mišljenje.

Polako je nastavio da se približava gradu, stajući svaki čas i osvrćući se oko sebe. Najzad je uspeo da raspozna dvorišta i šupe iza kuća. Pred njim se pojavi jedan ambar. On zaobiđe krčmu i krenu prema berberinu.

Sada se nalazio na pravoj strani i mogao je da razabere začelje kuće. Izvukao je „kolt“.

U berberinovoj kući gorela je svetlost iza prozora i Šejn ugleda kako se iza okna pojavila jedna prilika i opet nestala.

Topot konja čuo se ulicom. U štali koju je berberin dogradio uz kuću, rzao je konj.

Šejn je stajao i osluškivao. Jedan jahač dolazio je ulicom od kanjona i zaustavio se pred krčmom.

— Djuk, šta ima novo? — začu se glas upravnika rudnika. — Drže li naši ljudi put za Kemerer još pod kontrolom?

— Oni su još na izlazu iz kanjona, gazda. Ali, taj tip i ženske se još nisu pojavili.

Šejn je saznao dve stvari odjednom. Oni su, znači postavili ljude da stražare, jer su se možda još malo nadali da bi on još mogao biti u brdima i proširili su potragu i na Dženi.

— A ima li nekog i u gradu? — javi se gradski šerif.

— Nemaj brige, Ovene. Tamo se taj Šejn nije pojavio. A oni takođe nemaju pojma da li je on savezni maršal.

— Jesi li se raspitao o tome? — upita Kejn.

— Nisam. Rivs je bio u gradu i sasvim oprezno se raspitao.

— Onda se on uputio sasvim drugim putem i sigurno umakao — zaključio šerif. — Moraćemo se pripremiti na to da će se on opet pojaviti sa mnogo ljudi. Onda ćemo morati njegovim ljudima da objasnimo da jedan maršal mora da kaže ko je i šta hoće, jer mi ne možemo da mu to pročitamo na čelu.

— Ja takođe ne verujem da će on bogzna šta moći protiv nas — složi se Djuk Majls. — On te je bacio niz stepenice, gazda. To je za Ovena bio dovoljan razlog da ga zatvori. A drugo se ništa nije dogodilo.

— A ja slutim da je on mnogo više iščačkao! — začuo se upravnika rudnika. Govorio je pred krčmom još uvek toliko glasno da ga je Šejn razumeo. — Nešto visi u vazduhu. Vlasnici rudnika hoće da nam dokažu da je njihov profit nekud nestao.

— To oni ~~mogu~~ dokažu crno na belo! — nasmeja se Majls. — Hauard je poslao kola iz ovog kraja na mesto gde mogu mirno da čekaju, i odakle ih u svako vreme možemo pozvati da se vrate.

— Uđimo onda i popijmo konačno nešto. Verovatno si i ogladnio.

— Itekako.

Ljudi uđuše u krčmu. Šejn ih više nije čuo.

On pogleda ponovo na kuću ka kojoj je krenuo i pođe bliže.

Čovek unutra sedeo je za stolom i sekao prženi stek velikim, šiljatim nožem.

Šejnu od te slike pođe voda na usta. Stavio je levu ruku u džep od pantalona. Tamo se još nalazio konopac koji je poneo iz pećine. Morao je čoveka da veže i da mu zapuši usta, pa da ga neopaženo izvuče odavde. Mogao se samo nadati da će berberin pomoći Flintu. Jedino iz straha za sopstvenu kožu.

Korak po korak, kretao se dalje, i stigao do zadnjih vrata kuće. Na njima se nalazila samo jedna klimava reza. On je lagano povuče. Vrata se malo odškrinuše. Tiho su škripnule šarke. On ih čvrsto uhvati i naglo povuče, verujući da tako neće škripati, što se i dogodilo.

Ušao je u taman hodnik, ali je razabirao svetlost kroz pukotine jednih daščanih vrata. Pod se povijao pod njegovim čizmama. Stao je pred tim daščanim vratima i čuo kako čovek unutra jede mljackajući.

U šupi ponovo zarza konj.

— Hej, šta ti je pa opet danas? — frktao je čovek u kuhinji.

Zaškripaše noge od stolice. Čovek je, sudeći po šumovima ustao i približio se vratima.

Šejn koraknu malo nazad. Sada je čuo korake domaćina i njegovo gundanje.

— Ko zna, možda se neki vuk muva po dolini!

Opet zaškripa pod. Izgledalo je da se onaj unutra opet udaljava.

Odlučivši se, Šejn koraknu napred, pritisnu kvaku i gurnu vrata.

Vajat Koe je bio mali, korpulentan, sedokosi muškarac od sigurno šezdeset godina. Iznenaden, zurio je razrogačenih očiju u uljeza. Onda posegnu rukom ka oružju, koje mu je bilo zadenuto u pojas čakšira. Šejn udari. Ni je imao drugog izbora.

Čovek posrnu Šejn ga uhvati pre nego što se srozao na pod, i povuče ga u hodnik. Iz kuhinje je dopiralo dovoljno svetla da je mogao berberinu da veže i da mu zapuši usta. Onda ga odvuče do zadnjih vrata i proviri napolje.

Nikog nije bilo u blizini.

Šejn se privuče štali i nađe tamo berberinovog konja.

Osedla životinju i povede je do zadnjih vrata kuće. Onda položi čoveka na konja i povede životinju do drve-
ta za koje je bio vezao svog mrkova. Odveza ga, pojaha i,
vodeći konja s onesvešćenim berberinom na uzici, pojaha
u noć.

Kada se konačno osvrnuo, Silvertaun je davao utisak
mirnog malog grada.

XIII

— Oni su još u brdima! — tvrdio je gradski šerif za
šankom u krčmi. — Ja sam sve vreme govorio da će se on
sve dotle ovuda movati dok nešto protiv nas ne bude imao
u džepu! I još uvek nemamo pojma koliko on stvarno zna.

Upravnik rudnika nesigurno pogleda po svojim lju-
dima za šankom.

— Moglo bi i da bude tačno to što on govori — pro-
gunda krčmar ponovo ulivajući viski.

— A Dela? Ta drolja? — upita Kejn. — Mislite li da
je ona imala petlju da sama odjaše na istok?

— Ja bih rekao da njuškalo ima nešto kao svoje se-
dište ovde u Vajomingu, gazda. On ga je sredio pre nego
što je pošao protiv nas, i otvoreno se pojavio u Kemeneru.
Tamo Dela može sasvim mirno da ostane dok ne pripreme
svoju akciju.

— Možda će docnije i vojnike poslati na nas! — Krč-
mar je bio bleđ. — Onda zaista nećemo imati nikakve
šanse!

— Smirite se! — grmnu upravnik rudnika.

— Ipak, ja nisam za to da ovde mirno sedimo — javi
se Majls. — Valjda nećemo da motamo palcima i pustimo
da nam vreme protiče? Naprotiv, mislim da moramo sis-
tematski da pretražimo brda! Oni mora da se nalaze negde
u krugu od najviše pet milja. Inače ne bi mogli ovako de-
lovati, gazda!

Kejn isprazni čašu.

— I najbolje da počnemo odmah! — upade gradski
šerif. — Imamo dovoljno ljudi da prevrnemo svako brdo.
Za to nam nije potreban jarki, sunčani dan.

Kejn opazi da nekolicina ljudi iz rudnika klimnuše glavom u znak saglasnosti. Takođe i krčmar i trgovac i drugi građani. Svako je znao da im se crno piše ako se na velika zvona udari ono što se u rudniku već dugo vremena zbiva, a što su svi znali i čutili kao zaliveni.

— Gde je Koe, berberin? — upita šerif. — Zar se njega, možda, naše zajedničke brige ne tiču?

— Bio sam malo pre kod njega — odvrati trgovac. — Hteo je još nešto da pojede, i onda da dođe ovamo. Posebno sam mu naglasio da ćemo se svi sastati u krčmi.

— Onda je možda bio umoran i legao u krevet — primeti Lulu, koja je sedela pozadi na stepenicama. — Od Koea se tako nešto može očekivati.

— Dovedite ga! — naredi šerif osorno.

Dvojica izađoše iz krčme.

— A vi ostali osedlajte konje — nastavi Oven Hejd. — Jahaćemo svi!

— Moji radnici ostaju ovde! — odlučí upravnik rudnika.

Šerif se okrete.

— Zašto to, gazda?

— Posao u rudniku mora da se normalno odvija dalje — objasni Kejn. — Zbog toga će naši radnici ostati ovde. Radiće kao i svih drugih dana. Samo ne toliko vredno. Kada nas budu kontrolisali, moraće da utvrde da sve ide svojim tokom.

Šerif Oven Hejd se isceri.

— Vrlo dobro. Naravno, gazda. Onda neka nas kontrolišu koliko hoće.

Kejn pogleda svog predradnika Djuka Majlsa čije su oči sevale.

— Ja imam s tim Šejnom da izravnam jedan račun, gazda!

— U redu, Djuk, ti ćeš takođe jahati s nama.

— Mister Kejne! Mister Kejne! — začu se jedan kreštav glas sa ulice.

Šerif Hejd potrča ka pokretnim vratima.

— Džulese, šta je, do đavola? Šta se toliko dereš?

— Berberin je otišao!

Ljudi se trgoše. Lulu ustade sa stepeništa.

Teško dišući, čovek uđe. Za njim upade i drugi, koji je s njim išao po Vajata Koea.

— Otišao — potvrdi i on.

— I njegova kobilica Liza takođe — dodao je. — Posebno sam pretražio štalu.

— Pobegao — promrmlja predradnik Djuk Majls. — Pacovi napuštaju brod koji tone!

Kejn ga pogleda ljutito.

— Ovde ništa ne tone, razumeš? Dotle još nismo došli. Mi nemamo još mnogo vode pod koritom, ali naša lađa je čitava i plovi. I mi ćemo ponovo naći dublju vodu!

— Prokletstvo, prokletstvo — gundao je gradski šerif.

— Ne mogu ipak sebi da predstavim da je tako iz čista mira potprašio pete — vrteo je trgovac glavom. — Ja sam još s njim o svemu pričao naširoko i nadugačko. Uopšte nisam imao utisak da ga je strah stegao za gušu.

— Svetiljku! — naredi Kejn, okrenuvši se ka krčmaru.

Krčmar se izgubi u kuhinji i donese jedan fenjer, koji stavi na šank i zapali. Kejn uze svetiljku i krenu pred ostalima napolje. Uputi se ka maloj dogradnji iza zgrade.

— Ostanite pozadi — reče — da ne biste ugazili moguće tragove! — naredi šerif.

Kejn oprezno krenu ka zadnjim vratima i osvetli prostor pred kućom.

— Ovde! — priđe šerif i pokaza kažiprstom na otisak stopala. — A ovde evo još jednog, gazda!

— Kako se meni čini on uopšte nije dobrovoljno otišao. — Kejn pogleda svog šerifa i pruži mu svetiljku. — Šta to znači, Ovene?

— Ja mislim da oni moraju imati ranjenika. Možda smo Šejnu smestili kuglu pod krzno, dok je sa Delom hvatao džadu!

— To bi moglo da bude.

Šerif Hejd osvetli bolje tlo i tako je pratio tragove do drveta za koje je Šejn bio vezao svog mrkova.

— Ovde, gazda! Svaka sumnja je isključena.

Kejn klimnu potvrdno glavom, okrete se i povika.

— Hvatajte konje! Možda ćemo moći da pratimo tragove i da ščepamo njuškalo u njegovom brdskom gnezdu!

XIV

Nebo je bledele i mrak je u klancu počeo da razilazi. Šejn pogleda na berberina, a onda razabra rečni tok na drugoj strani kanjona, dok su stajali pred pećinom.

Dela i Dženi ležale su kraj konja i spavale. Džolan Flint je ponovo zatvorio oči, pomerajući se nemirno i govoreći s vremena na vreme neke nerazumljive rečenice.

Između Šejna, kockara i berberina iz Silvertauna go-rela je jedna sveća. Dela je ponela sa Dženi.

Berberin je Flintu do kraja razderao košulju i nad-neo usku dugačku pincetu nad plamen sveće.

— I vi ćete me pustiti sigurno da odjašem kad mu izvadim metak? — upita.

Šejn je čuo ovo pitanje deseti ili petnaesti put i kao i ranije potvrdno klimnuo glavom.

— Da. Kad brda ostanu iza nas. Dotle ćete nas pra-titi.

— Ja vam ne verujem, Šejne.

— Znam, Koe. Niko od vas mi i ne može verovati, jer ni ja vama ne verujem. Vukovi jedan drugom ne ve-ruju.

— Šta to treba da znači?

— Ništa posebno. Samo jednu činjenicu.

— Ja ne znam ništa o onome što se u rudniku doga-đa. I s tim nemam ništa, razumete?

— Svi vi znate da je ruda odvlačena u Kanadu. Sva-ko u Silvertaunu zna za to i ima izvesnu korist od svog ćutanja. Ali, vi imate moju reč da možete da se vratite vukovima. Šta još hoćete?

Pinceta nad plamenom malo zadrhta.

Šejn već htjede da mu uzme pincetu i Flintu sam iz-vadi metak. Više nego jednom je on tako nešto učinio i verovatno nije posedovao manje veštine od Koea u vađe-nju kugle između rebara.

— Ne znam da li mogu da vam verujem — ponovo promrmlja berberin.

To je već bilo previše. Šejnova pesnica sevnu iznad sveće. Berberin jeknu. Šejn mu levicom uze pincetu iz ru-ke. Onda Koe polete na leđa i otkotrlja se ka zidu.

Konji zarzaše. Dženi kriknu i skoči.

Dela sede.

— Šta se desilo?

— Ništa. Samo se berberin onesvestio.

Šejn je već ponovo držao pincetu iznad plamena.

— Dženi, pomozite mi!

Žena kleče kraj Šejna. On joj dade komad drveta i reče.

— Moraćemo sve da uradimo sami. U svakom slučaju, imamo Koeove instrumente.

— Šta treba ja da radim?

— Stavite Džolanu drvo među zube.

— Dobro, Šejne.

Dela sede i nasloni se na zid. Zimljivo zgrči ramena i prekrsti ruke preko grudi.

Pinceta se približila tamnom otvoru rane u Flintovim grudima. Dženi obli znoj.

— Samo mirno — promrmlja Šejn. On uvuče pincetu u kanal sve dok nije naišao na otpor. Onda otvori krajeve pincete i htjede da uhvati metal.

Tada se telo ranjenika izvi. Dženi htjede da mu stavi drvo u otvorena usta, ali. Flint zaječa.

Šejn povuče pincetu nazad i udari kockara pesnicom u bradu. Ovaj pade nausznak.

— U redu! Ne treba nam više drvo. — Šejn brže nego ranije uvuče pincetu ponovo u ranu, dohvati kuglu i izvuče je. Iz rupe poteče crna krv.

Dženi je bila užasnuta tom scenom. Ona skoči, potrča ka dnu pećine i poče da povraća.

Šejn je prethodno jednu Dženinu bluzu iscepao u trake, i sada je previo ranjenika koji je još uvek bio nepokretan.

— Šejne! — kriknu Dela užasnuto.

On pogleda preko ramena i vide kako berberin jurnu iz pećine i trči ulevo.

— On je pobjegao!

Konji zarzaše.

Šejn dohvati pušku, skoči istrča i podiže oružje. Preko cevi ugleda leđa Vajata Koea, koji je i dalje trčao. Lako je mogao da ga ustreli, i time od sebe i ostalih otklonio opasnost. Ali, njegov osećaj za fer odnos nije mu dao da pritisne obarač.

Koe iščeze za zavojem kanjona. Šejnova puška klonu.
— Zašto ga nisi ustrelio? — upita Dela.

On se osvrnu i vide je jedva dva metra iza sebe. —
Možeš triput da pogađaš. — Okrete se i prođe pored nje.
Dženi je stajala bleđa iza ranjenika.

Šejn položi pušku, nastavi da previja Flinta i zaveza krajeve traka.

— I sad? — upita Dela na izlazu. — Otrčaće u Silvertaun i dovešće ostale.

— Potrajaće tri časa dok dođu — odvrati Šejn. —
Dotle ćemo biti daleko.

Dela pogleda u smeru u kome je Koe odmaglio.

— Ne, Šejne, grešiš! — ustanovi.

Onda je začu kako je dodala promenjenim glasom.

— Oni su već tu.

XV

Držali su se u širokom krugu u klancu i praktično su ih potpuno opkolili. Nije bilo šanse da se pored njih prođe. I sada su se pokazali da su jedna bagra, jer su svi bili zajedno: krčmar, trgovac, puškar, pekar i ostali. I, naravno, Kejn, njegov predradnik Majls i gradski šerif.

— Ima ih šesnaest — reče Dela koja je još stajala u pećini, ali je provirivala iza otvora.

Šejn repetira pušku.

Berberin je sedeo na konju sa točiocem pića u krčmi.

— U stvari, od ljudi iz grada nedostaje samo Lulu —
nastavi Dela.

Dženi lagano prođe pećinom i promoli glavu.

Oni su sigurno već od Koea saznali da su grešili kad su mislili da u brdima ima više ljudi, a znali su sigurno takođe i to da je Šejn bio jedini od kojeg su se morali plašiti.

Odjednom, gradski šerif siđe s konja i iskorači ispred životinje.

— No, hajde, pokaži već jednom kakav si momak! —

povika. — Da li možeš da uradiš i nešto više nego samo to da otimaš devojke iz grada i sa ranča!

Šejn je odmah shvatio šta ovaj namerava. Hteo je da sve naoko ispadne fer. Ako bi ubili Dženi i Delu, morali su računati na to da će nekad neko negde ispričati šta se dogodilo. Ali, niko im neće zameriti ako bi njega, Šejna, u fer borbi sklonili s puta.

Šerif Oven Hejd izdvoji se od ostalih i siđe u kanjon. Njegovi teški „koltovi“ udarali su mu pri koraćanju po bedrima. Cerio se, znajući da je dosada sve protivnike maknuo s puta.

Šejn osloni svoju pušku o zid i iskorači napolje. Tamo je čekao dok se njegov protivnik nije zaustavio na dvadesetak metara rastojanja.

— Skini zvezdu, Hejde. Jedan šerif se ne ponaša kao revolveraško tumaralo.

— A ti? Zar ti zaista nisi maršal?

— Ja u svakom slučaju ne nosim zvezdu da bi te to moglo uzbuđivati — odvrati Šejn mirno.

Hejd skide veliku limenu zvezdu sa jakne, stavi je u džep i nastavi da se približava. Posle deset koraka ponovo stade.

— Je li tako dobro?

— To bi morao sam da znaš.

Šejnova ruka lebdela je nad drškom revolvera. Svaki živac bio mu je napregnut do pucanja, i umor je odjednom nestao iz njegovog tela.

— Onda poteži! — grmnu šerif.

Šejn poteže „kolt“, podiže ruku i levicom prevuče preko oroza. Bio je daleko brži od Hejda koji još nije ni uperio svoje oružje kad je prasnulo pucanj. Toj revolveraškoj ajkuli iz Silvertauna nije uopšte bio potreban i drugi revolver. Kugla ga je pogodila i odbacila. Bio je mrtav pre nego što je pao.

Grmljavina pucnja razlegla se klancem, počela da se odbija od okomitih stena i izgubila se u brdima. Šejn je stajao, obavijen barutnim dimom i gledao u ostale.

Jedan trenutak stajali su jahači kao okamenjeni. Ona upravnik rudnika ispusti krik, nešto kao ratni poklič, i potera svog konja napred.

Obe žene nestadoše u pećini.

Šejn zademu kolt u futrolu, skoči do zida, zgrabi „vinčesterku” i poče da puca. Metak za metkom leteo je ka pobesnelim jahačima. Ako bi uspeali da stignu do njega, bio bi mrtav. Dotle je trebalo iskoristiti svaku šansu.

Majls je bio prvi kojeg je dokačio. Poletio je u luku preko vrata svog konja i strmoglavio se.

Ostali su galopirali dalje.

Šejn prisloni pušku uz rame. Sad su kugle fijukale i oko njega. Jedna mu je zaparala mišicu.

Ugledao je upravnika rudnika preko nišana i pritisnuo obarač.

Kejn podiže ruke, pade nauznak sa konja i podeli Majlsovu sudbinu.

Ostali okretoše konje nazad. Sa Kejnom, Majlsom i gradskim šerifom na tlu, bili su potpuno obezglavljeni.

Šejn opali iznad njihovih glava, dok su oni bežali u potpunom rasulu.

Pojurili su kao furije odatle. Berberin je imao peh da je pri naglom zaokretu barmanovog konja pao iz sedla. On jeknu dok je padao. Ali, barmen se nije obazirao.

Šejn opali još koji put dok se nisu sasvim udaljili.

Berberin ustade i osvrnu se. Ostali su se izgubili.

Kad je Šejn oborio cev puške, Dženi i Dela se pojavile iz pećine.

— On je ubio tvog muža, Dženi! — povika berberin, a onda potrča za ostalima.

Tri konja bez jahača trčala su kroz klanac, a za njima su na zemlji ostala tri mrtvaca. Šejn je verovao da će njegov dolazak ovde proći bez krvoprolića. Trebalo je samo da ustanovi šta se ovde dešava i da to javi u Rok Springs. Sada je vodu kradljivaca rude lično smakao. Ali, nije mu preostajao drugi izbor.

— Je li to istina? — prenu ga Dženi iz misli.

On je pogleda.

— Sreo sam ga na putu za Silvertaun. Dočekao me je u zasedi i napao. Ali, se u gušanju srušio niz strminu. Isto kao i Džolan. Samo, što nije imao ni najmanju šansu da preživi.

— I zašto mi o tome niste ništa rekli?

— Mislio sam da ionako više ne želite da ga vidite. A možda sam hteo i da vas nečeg poštedit, Dženi.

Posle jednog časa su krenuli. Sa kockarem koji se polako vraćao u život. Šejn je išao napred. Znao je da je put kroz brda sada slobodan. Kao i uvek sam je učinio sve.

K R A J

V

ROBERT EDMOND ALTER

**SUDENJE
BILIJU KIDU**

**ISTINITA PRIČA IZ KOJE JE IZRASLA
JEDNA OD NAJVEĆIH LEGENDI STAROG ZAPADA**

VIII

Bilo je tri sata po podne..

Znajući da u zadnjem delu Mek Svinove kuće momentalno nema nikoga, Long, Povel i Bojl su pretrčali zadnje dvorište, otvorili vrata od kuhinje, ubacili unutra zapaljivi materijal koji su nosili i prelili ga uljem. Jedan od njih je zapalio šibicu. Plamičak je prvo zatitrao, požuteo, i onda zahvatio papir i drvo.

Boudri Braun i Džordž Koe su primetili palikuće iz zadnjeg dela Tunstalove radnje kad su ovi prelazili dvorište. Odmah su otvorili vatru na njih i tri Dolanova čoveka su se razbežali kao prepelice. Andi Bojl se uspenrao na zid koji je odvajao dvorište od malog platoa između dva krila kuće i nestao sa vida.

Povel i Long nisu imali toliko sreće. Oni su pokušali da pobegnu preko zida na severnom delu dvorišta, ali su ih presekli meci koji su zujali oko njih. Krenuli su nadesno i ušli u mali poljski klozet koji se nalazio na najsevernijem uglu dvorišta.

Pošto su čuli pucnje, Bili i ostali su potrčali kroz istočno krilo i otkrili požar u kuhinji. Vatra još nije bila uzela maha, i brzo su je ugasili. Tek tada je Tom O'Folijard shvatio da su dva Dolanova čoveka u poljskom klozetu. To je Tomu izgledalo kao vic stoleća, i počeo je nemilosrdno da puca u tanke drvene zidove te nusprostorije.

U takvoj situaciji, dok su Tomovi meci kao od šale probijali daske, Long i Povel nisu mogli ništa drugo da učine, do da istrgnu gornje daske klozeta i uđu u septičku jamu. To baš i nije bilo prijatno mesto, ali, Tom ih nije puštao napolje.

U međuvremenu je Andi Bojl pretrčao plato i došao do dvorišta sa štalama iza zapadnog krila kuće. Neprimećen od ljudi koji su bili zauzeti gašenjem požara u drugom krilu, on je brzo napravio gomilu starih dasčica i papira na drvenim stepenicama kod zadnjih vrata i primeo upaljenu šibicu.

Topli zapadni vetar pirkao je oko kuće i mali plamičci su se brzo razgoreli u vatru koja je počela da proždire vrata i drveni pod. Kada je dim stigao do ostalih soba i upozorio prisutne na vatru, bilo je suviše kasno da se uradi bilo šta.

Vatra je već zahvatila ceo pod, i uz zidove se uspela do debelih dasaka plafona. Brzo je napredovala iz sobe u sobu kroz zapadno krilo kuće.

Bili i ostali su se povukli u vrelu dnevnu sobu i pogledali se belo. Bili su uhvaćeni kao miševi u mišolovci. Nezadrživa vatra je besnela u kući, a napolju su čekali naoružani neprijatelji. Mek Svin, već na kraju snage i razuma, udubio se u Bibliju. Sve ostalo u životu ga je izneverilo. Bili je zavio cigaretu, razmišljajući o njihovim slabim šansama.

Kuća je imala deset glavnih soba i sagrađena je od ćerpiča u obliku slova U. Osim ako se ne podigne vetar, trebaće dosta vremena da vatra uništi svaku sobu, a trebalo bi da ide po planu kuće, kroz zapadno krilo, kroz tri prednje sobe do istočnog krila, a oni bi se povlačili iz sobe u sobu, dok ne stignu do zadnje kuhinje. Do tada će već pasti mrak. I oni bi tada mogli da pokušaju da pobjegnu.

Raspoloženje mu se popravilo. Ipak će to biti dobra borba. Pa šta ako ih i upucaju? Niko ne živi večno. On se nasmeši, osluškujući Tomovu pušku koja je pucala u poljski klozet. Bar jedan „hombre” je uživao svoj kratki život.

Deo zapaljenog krova se srušio uz tresak. Bili priđe gomili i zapali cigaretu sa nje. „Zahvaljujem najlepše”, reče i namignu mladom Ihiniu Salazaru.

U četiri sata posle podne, Dolanovi i Pepinovi ljudi su počeli žešće da tuku opkoljenu kuću sa svih strana. Na zapadu su Kinijevi momci ušli u jednosobne kuće Šona i Milsa; na severu su se koncentrisali Dolanovi strelci na brdu iznad Bonito reke; revolveraši su još uvek bili u Toreonu na istoku; a sada su, u još većem broju, strelci zauzeli busenje oko Cisnerove i Stendijeve kuće južno od Mek Svinove kuće. Stalno puneći svoje „vinčesterke”, oni su bez prekida gađali olovom kuću u plamenu.

U ovom trenutku se rađa jedna od najapsurdnijih legendi ispredenih oko ovog rata u okrugu Linkoln. Odnosi se na gospođu Mek Svin i njen klavir.

Stvaraoci mita s uživanjem prepričavaju kako je Suzana Mek Svin, dok njena kuća gori oko nje, a njen muž premire od straha, sela na stolicu ispred klavira i počela da svira ratne pesme, i kako su se Bili i ostali okupili oko nje i zapievali patriotske pesme dok su meci zviždali oko njih u zadimljenoj sobi, odbijali se od klavira i razbijali klavijaturu pod hitrim, talentovanim prstima gospođe Mek Svin!

Bez sumnje da ova vrsta dramatičnih izmišljotina inspiriše, ali, u svemu tome nema ni trunke istine. Gospođa Mek Svin je bila suviše uplašena da bi mogla da svira „Pod razvišenim barjakom” ili bilo šta drugo na klaviru, a Bili i ostali ljudi su bili suviše zauzeti pucajući sa prozora, da bi obustavili paljbu i održali porodični koncert.

Oko pet sati posle podne, gospođa Mek Svin je bila već

na izmaku snage. Nešto se moralo učiniti da se spasu njen muž i njegovi ljudi. Ona je istrčala kroz prednja vrata i trkom krenula ka konjičkom logoru. Niko nije pucao u njenom pravcu. Bilo je protiv kodeksa časti na Zapadu da se puca u ženu.

Pukovnik Dudli i Džon Kini su sedeli u šatoru sa krčagom viskija. Gospođa Mek Svin je zamolila Dudlija kao pukovnika i džentlmena da spase njenog muža i njegove prijatelje, ali, Dudli joj je drsko odgovorio da on ne sme da se meša u lokalni zakon; on je u gradu samo da bi zaštitio civile.

Ona ga tada upita zašto to ne čini. Zašto on i njegovi vojnici jednostavno stoje i gledaju kako gori njena kuća, a trinaestoro ljudi bespomoćno sedi unutra? Dudli grubo odgovori da se u njenoj kući nalaze ljudi van zakona, i da bi trebalo da se predaju šerifu Pepinu.

Da li ćete ih vi zaštititi ako se predaju?"

Ne, on to neće uraditi. Odgovornost je na lokalnim vlastima. Dužnost je šerifova da zaštiti civile u građanskim nemirima, a ne njegova. Dudlijeva. Njegova neosetljivost je izvela gospođu Mek Svin iz takta i potpuno je izgubila kontrolu nad sobom.

„Sasvim mi je jasno kakve su vam namere!“ viknula je. „Moj muž će biti ubijen u svojoj sopstvenoj kući. Čak i da imaju nalog da ga uhapsu, ne bi ga ni hapsili. Oni hoće da ga ubiju, a i vi!“

Ljutiti pukovnik naredi stražaru da izbací gospođu Mek Svin iz njegovog šatora. Nije više hteo da progovori ni reč s njom. Poražena i potresena, jadna žena se vratila u svoj zapaljeni dom. Veći deo zapadnog krila je već bio uništen, a Dolanovi ljudi su bespoštedno pucali u zidove koji su se rušili. Vojnici su stajali na ulici i gledali. Divna predstava!

U šest sati posle podne, Fred Vajt, Midlton i još nekoliko njih su obalom reke Bonito prišli Dolanovim strelcima i otvorili vatru na njih. Pepino je odmah poslao većinu svojih ljudi da ih oteraju odatle, i ovi su morali da se povuku u brda da potraže zaklon.

To je bila jedina nada u pomoć izvana za trinaestoro ljudi zarobljenih u kući. Sada su bili sprepušteni sami sebi.

Mrak se polako spuštao na malu dolinu, i gusti oblaci dima su se dizali u nebo. Dnevna soba je gorela kao buktinja, i očajni branioći su morali da se povuku u istočno krilo, štiteći dečicu gospođe Šild.

Ostalo im je još samo pet soba.

Neki Meksikanci su smatrali da bi bilo pametno predati se Pepinu i tako okušati sreću. Bili je odmahnuo glavom. Nema smisla poginuti praznih ruku dignutih u vazduh; bolje je poginuti u borbi. Viva valiente! Neka živi hrabrost!

Tom O'Folijard i Dok Skurlok su ga podržali. Oni su bi-

li spremni da se bore. Bili se okrenuo gospođi Mek Svin koja je bez reči sedela pored svog totalno izbezumljenog muža.

„Bilo bi bolje da sada krenete. A haljina baš i nije pogodna odeća za trčanje.”

Dugo je zurila u mladog Regulatora i onda klimnula glavom. Znala je da je došlo vreme da se oprostí od svog muža. Tiho su se zagrlili, ne znajući šta da kažu jedno drugom. Osećali su da je ovo poslednje „zbogom”.

Dr Ilaj je zatražio primirje od nekoliko minuta, a poručnik Dudli, taj veliki branilac građanske slobode, poslao je nekoliko vojnika do Mek Svinove kuće da bezbedno sprovedu žene i decu.

Gospođa Mek Svin i gospođa Šild sa svoje četvoro dece izašle su iz zapaljene kuće i prešle do Tunstalove radnje, gde su se pridružile Ilajovima. Vojnici su ih pratili duž duge, senovite ulice. Onda je paljba nastavljena.

Pao je mrak i istočno krilo je gorelo kao kutija šibica. Upaljene grede su padale, zidovi su se rušili, varnice su vrcale, gust dim je štipao oči, a kuhinja je bila vrela kao pećnica.

Jedino je još ta prostorija ostala, i njih trinaestoro je ušlo u kuhinju i počeli su da pune oružje po poslednji put. Svi osim Mek Svina. Životna snaga koja održava svakog smrtnika kroz teškoće, i koja ga goni na akciju, sasvim je napustila advokata. Sedeo je skrhan u jednom uglu, u stanju sličnom nesvesti.

Bili je osećao neku vrstu odgovornosti prema tom apatičnom čoveku. Želeo je da pokuša da ga nekako izvuče iz kuće živog. Pokušao je da da Mek Svinu napunjeni „kolit”.

„Izvolite, guverneru”, reče. „Hajdemo napolje da se borimo.”

Mek Svin je odbio da uzme oružje, mrmljajući, „Bog će me čuvati”.

Možda je i tako, ali, Bili je više imao poverenja u revolver sa šest metaka.

„Izlazićemo u malim grupama”, reče Bili svojim prijateljima. „Istrčavaćemo po jedan, i nemojte se zadržavati na vratima. Držite se ograde zdesne strane, i trčite do reke koliko vas noge nose. Moris, Zamora i Romero će ići prvi i probiti put Mek Svinu. Onda idu Dok, Frenč, Salazar, Gonzales, i braća Čavez. Davis, Tom i ja ćemo poslednji”.

Provirio je kroz jedan prozor. Nebo je bilo zvezdano, ali, bez meseca. To je bilo dobro; ali, crveni odsjaj od vatre će im smetati.

A upravo na to su računali Dolanovi ljudi.

Pod okriljem mraka, Kinijevi momci su se približili kući koja je gorela. Išli su ka štalama i zadnjem zidu. Paljba je oslabila. Duvao je topli vetar i nosio dim ka istoku.

Mek Svinova ruinirana kuća izgledala je kao logorska vatra usred crnog ambisa. U toj gomili žeravice, ostala je sa-

mo jedna prostorija — kuhinja. Kuhinjska vrata su gledala u zadnje dvorište. Za koji čas će trinaestoro ljudi pokušati da se domognu slobode kroz ta vrata — preko osvetljenog dvorišta, kroz ogradu ili preko zadnjeg zida, ka reci Bonito koja je žuborila u noći.

Dvadeset napregnutih ljudi su grčevito držali puške uperene na ta vrata.

Bili je odškrinuo kuhinjska vrata i provirio napolje. Dim je pokušao u dvorište. Vreme je za beg. Bili je široko otvorio vrata.

„Hajdemo prijatelji”!

Moris, Zamora i Romero su uskočili u dvorište i potrčali. Puške Kinijevih momaka besno grunuše i meci pogodiše Vincenta Romera i Franciska Zamoru. Harvi Moris je trčao ka ogradi, sagnut, ali, drugi rafal iz „vinčesterke” ga je pogodio kod kapije.

Sada je pravo vreme, pre nego što ponovo napune puške! Bili je ponovo otvorio vrata, i viknuo u pravcu Mek Svina „Sada! Sada!”, i menaoružani advokat izađe u dvorište osvetljeno vatrom.

Kretao se kao mesečar, činilo se da ne zna ni kuda ide ni šta radi. Zbunjen, krenuo je ka zadnjem zidu umesto da trči ka istočnoj ogradi. I kad je naleteo na kokošarnik, on uzviknu.

„Ja sam Mek Svin! Predajem se!”

Mladi Bob Bekvit je bio odmah iza kokošarnika sa još pet Dolanovaca, i iznenada koraknuo u pravcu Mek Svina. Da li je on hteo da ubije Mek Svina ili da ga zarobi, nikada se neće znati. Šest skrivenih pušaka su tog trenutka ispalile olovo iz svojih cevi u advokata koji je posrtao i Aleksandar Mek Svin se srušio u beživotnu masu sa pet metaka u telu.

Legenda kaže da je Bekvit tada rekao: „Sredio sam Mek Svina!”

Začuli su se oduševljeni povici. Istog časa je Bili otvorio vrata po treći put.

„Vamos,, hombres!”

Šest ljudi je izletelo iz kuće, jedan po jedan. Pucnji iz pušaka Kinijevih ljudi su bili zaglušujući. Ihinio Salazar je oboren sa dva metka. Ignacio Gonzales je posrnuo, uhvatio se za ruku i nastavio da trči. I Čavez je pogođen, ali nije zastao već je išao tik uz Florencija Čaveza koji je pratio Doka Skurloka.

Dok nije išao ka kapijama već je udario sredinom, pored poljskog kloteta. Stiga je do ugla gde se spajaju zid i drvena ograda, prebacio se preko zida i nestao u mraku. Dva Čaveza su ga sledili.

U isto vreme, Džim Frenč je išao pravo ka kapiji, zastao za trenutak pored Harvija Morisa, ali se predomislio i potr-

čao ka Tunstalovom koraflu, skrenuo levo ka reci Bonito. Ranjeni Gonzales ga je pratio kao senka.

Neprimećen od neprijatelja, Čarli Boudri, Džordž Koe i Hendri Braun izabraše taj haotični trenutak da pobegnu iz radnje. Pretrčali su koral obavijen dimom, prebacili se preko zadnjeg zida i stigli do potoka. Slobodni ponovo!

Bili se osmehnulo trijumfalno. Petonica od njih šestoro su ovaj put uspe! Tako je trebalo ići! Vrata se ponovo otvoriše i Džim Davis pretrča dvorište kao uplašeni zec. I on je uspeo!

Tom i Bili izmenjaše poglede. Tom iskoči kroz vrata, pucajući iz „kolt“ kao lud. Meci su toliko zviždali oko njega da Bili nije mogao da shvati kako je uopšte i uspeo da se izvuče.

Jedan metak je pogodio Toma u desno rame. Tom se malo zateturio, ispustio „kolt“ iz ruke, i kad je povratio ravnotežu, preskočio je Salazara i ponovo počeo da trči, ali je uskoro zastao kad je shvatio da ide ka zidu! Skrenuo je desno, dok su meci zujali oko njega, u pravcu kapije i zgrabio Morisa. Mladić je već bio mrtav. Tom ga ispusti, protrča kroz kapiju i uputi se ka reci Bonito.

Bili je viknuo. Dobri, stari Tom! Sada je bio red na njega. On je ostao poslednji u zapaljenoj kući. Vatra je stigla i do kuhinje kroz rupu na plafonu i osvetlila je crvenim svetlom. On izvuče i napuni dva pištolja.

Dolanovi ljudi uperiše puške na kuhinju. Mek Svin je bio gotov; ostao je još ovaj poslednji čovek, on im je zapravo i bio cilj, taj osamnaestogodišnji kauboj koji ih je zavaravao i vukao za nos čitavih pet meseci.

Senka se pokrenula, tanka silueta se pojavila na osvetljenim vratima.

„To je Kid!“ začuše se uzvici, i zgrčeni prsti pritisnuše obarače na dvadeset pušaka.

On je trčao kroz olovnu kišu dok ga je smrt pratila zlokožno. Savijao se, izvijao, činilo se da ga ništa ne može sprečiti. Dolanovi ljudi su pucali bez prekida. Bili je u svakoj ruci imao po „kolt“ i iz njegovih malih, stisnutih pesnica leteli su meci dok je trčao preko dvorišta.

Bob Bekvit je zaradio jedan metak u glavu, i stropoštao se pored Mek Svina. Ben Ličfild odskoči od zida sa raznetim ustima i levim okom. „Vinčesterke“ su dizale prašinu oko Bilija, ali, on je trčao kao da je začaran. Preskočio je preko Zamore, Romera, prošao kroz kapiju i uputio se ka Tunstalovoj radnji, misleći da su Boudri, Koe i Braun još uvek тамо.

Tri Crnca-vojnika su se skrivali u zadnjem delu radnje i podigoše „karabine“ kad su ugledali Bilija. Istog časa je i Bili video njih, sagnuo se i skrenuo levo prema reci Bonito, dok su meci iz pušaka vojnika leteli oko njega.

Dočepao se mraka, i prešao reku Bonito. Uspuzao se na drugu stranu, i bacio se na zemlju potpuno iscrpljen.

„Bili?” Čuo se Tomov šapat iz mraka.

Bili je ustao i kroz čestar stigao do svojih umornih, ali živih „compadresa”. Raspoloženje mu se odmah popravilo kad je video koliko ih je tu. Istina, izgubili su Mek Svina, ali, najbolji iz grupe: Tom, Dok, Frenč, Boudri, Midlton, Vajt, Braun i dva brata Koe, bili su još uvek živi. Dolan i Pepin im nisu naudili previše. Moglo je biti mnogo gore.

Fred Vajt je rekao da su svi konji tu u blizini, tako da su Bili i njegova mala družina krenuli za San Patricio. „Noche triste”, tužna noć Regulatora je prošla.

IX

Petnaestogodišnji Ihinio Salazer ležao je licem okrenut ka zemlji u zadnjem dvorištu Mek Svinove kuće, samo nekoliko metara od kuhinje koja je gorela. Metak ga je pogodio u levo rame i levi kuk, a okrnuta mu je bila i šaka. Bio je još uvek živ.

Desetak metara desno od njega, ležala su zgrčena tela Mek Svina i Bekvita. A malo dalje su bila dva mrtva Meksikanca, Romero i Zamora. Harvi Moris je ležao pored ograde. Svi ostali su se izvukli.

Mladić je slušao pobedonosne uzvike Dolanovih ljudi dok su ulazili u dvorište. Zatvorio je oči i ležao veoma mirno, jedva dišući, pretvarajući se da je mrtav, u nadi da ga njegovi neprijatelji neće primetiti.

Rane su bile izuzetno bolne, ali je zbog gubitka krvi polako tonuo u san. Nemoj sada da se onesvestiš, Ihinio! govorio je sam sebi. U nesvesti bi možda suviše glasno disao i time bi mogao da privuče pažnju na sebe. Koncetrinisao se da bi ostao budan.

Dvorište puno dima osvetljavala je vatra koja je uništila kuću kad su Kinijevi i Dolanovi ljudi ušli da vide rezultate bitke. Salazar je zadržao dah. Ljudi su se pripirali koji je ubio kojeg čoveka, a flaša viskija je išla iz ruke u ruku.

Otrcana legenda kaže da su napravili pravu terevenku uz odsjaje vatre, pevajući i igrajući oko tela svojih mrtvih neprijatelja. Međutim, to nije istina. Oni su ubrzo otišli, a na poprištu su ostali samo Endi Bojl i zamenik šerifa po imenu Pirs, koji su imali zadatak da pregledaju leševe. Tela su okretali puškama.

Bojl je zastao kod Salazara sa sumnjičavim pogledom u pijanim očima. Da li je ovaj „muchacho” mrtav ili se samo pravi? Da bi to ustanovio, nekoliko puta ga je udario u rebra, onda ga je uhvatio s leđa za opasač i tresnuo ga o zemlju.

Salazar je stisnuo zube, ali je opustio telo da izgleda kao da je beživotno. Čvrsto je odlučio da ne pokrene nijedan mišić niti da pusti glasa iz sebe, bez obzira na veliki bol. Bojlu je prislonio pušku na slepoočnicu i rekao.

„Čini mi se da je ovaj prljavi momak još uvek živ.”

Zamenik Pirs je pogledao Salazara i odmahnuo glavom.

„Mrtav je”, reče. „Nemoj trošiti metak na njega. A kad već govorimo o deci, šteta što nismo uhvatili Bilija Kida. Tog momka je teško uhvatiti, kao buvu na lisici.”

Ova dvojica su se tada udaljili, čavrljajući kao svrake. Salazar ispusti vazduh. Samo čas kasnije, mu se pomutilo pred očima i on se onesvestio. Kada se ponovo osvestio od vatre je otala samo žeravica. Činilo mu se da zora nije daleko. Oslanjajući se na ruke i kolena, otpuzao je, uz veliki bol, od nepokretnih tela u tihom dvorištu.

Stigao je do reke Bonito, popio malo vode, i uz korito reke se odzvukao do kuće svoje snahe. Jadna žena je pomislila da vidi dula! Već joj je neko rekao da je on poginuo. Ne čekajući ni časa, ona ode do vojničkog logora da pronade hirurgu Apela, koji se vratio s njom da previje Salazarove rane.

Petnaestogodišnji dečak, koji je uspešno izbegao smrt, nadživeo je skoro sve učesnike rata u okrugu Linkoln. Umro je 7. januara 1936. Na grobu mu piše: Drugar Bilija Kida.

Tih teških julskih dana, koji su došli posle tragičnog obračuna u Linkolnu, Biliju je bio potreban svaki čovek koji je bio na njegovoj strani. Jer, odjednom ih je bilo sve manje. Meksikanci su već napustili rat i vratili se svojim farmama i porodicama; Džim Frenč, ne verujući u čud vremena, napusti družinu; Frenk i Džordž Koe su se vratili na svoje rančeve na reci Ruđoso; a Čarli Boudri i Dok Skurlok su želeli da se vrate kućama gde su ih čekale žene-Meksikanke i da pokušaju da zaborave na neuspeh.

Bili nije imao kome da se vrati, nije imao ni ženu, ni porodicu, ni dom. Jedino mesto gde je imao šansu da pusti korene bio je nemirni Linkoln, ali, ni tu nije imao sreće zbog ljudi poput Dolana i Pepina. Fred Vajt i Midlton su mu predlagali da napuste teritoriju dok još mogu da se izvuku.

Međutim, Bili se nije slagao s tim. Ako su i izgubili jednu bitku to ne znači da su izgubili rat. On je verovao da se bore na strani pravde, i smatrao je da bi trebalo da se muvaju okolo, i vide da li mogu bar nešto da poprave.

Tako je i dogovoreno. Ostaće zajedno još neko vreme da vide kako će se situacija razvijati. Prvo su hteli da vide šta

se desilo sa 400 grla Tunstolove stoke. Pošto su čuli da je stoka oterana na jedan ranč zapadno vd Vajt Senda, krenuli su u tom pravcu, prolazeći kroz rezervat Meskalero Apača. Džordž Koe ih je pratio na ovom putu.

5. avgusta Fred Godfri i Moris Bernštajn, obojica službenici u odseku za indijanska pitanja, čuli su da jedna velika grupa Regulatora prolazi kroz rezervat. Bernštajn, više hrabar nego obazriv, uzeo je pušku i konja i galopom krenuo rekom da pronade zločince. Sa njima su bili pet Apača.

To nije bila Bilijeva grupa, već bivši šerifov pomoćnik, Martinez sa grupom Meksikanaca iz San Patricija. I oni su krenuli da pronađu ukradenu Tunstalovu stoku, i upravo su se zaustavili na potoku blizu kancelarije Bernštajna da napoje konje.

Bernštajn se pojavio iznenada i počeo da puca kao lud. Jašući pravo na Martineza, ispalio je dva hica i bivši šerifov pomoćnik je skočio iza drveta i izvadio pištolj. Bernštajn je naterao konja na drvo i ispalio još jedan metak. Martinez je ovaj put odgovorio vatrom i Bernštajn je pao mrtav na zemlju.

Bili i njegovi drugovi su bili skoro kilometar daleko kad su čuli pucnjavu i odgalopirali su dublje u šumu. Bez ikakvog upozorenja, Apači ih napadoše i ovi se poviše u sedlima i zaokrenuše ka potoku, gde su naišli na uzbuđene Meksikanke.

„Kakva je ovo pucnjava?” uzviknu Koe.

„Neki „loco gringo” nas je napao s Indijancima i mi smo ga ubili!”

I to je bilo sve što su Regulatori znali o celoj toj aferi. Drugi službenik, Fred Godfri, je, međutim, sasvim drugačije interpretirao činjenice i telegrafisao sledeću poruku u Fort Stanton.

Danas su Mek Svinovi banditi brutalno ubili mog službenika, Morisa Bernštajna.

A šta je više trebalo Dudliju i Pepinu? Brzo su napisali izveštaj kojim optužuju Viliijama Bonija, Toma O'Folijarda, Freda Vajta, Hendrija Brauna, Džona Midltona, Čarlija Boudrija, Džoa Koea, Doka Skurloka i Džima Frenča za ubistvo Bernštajna (mada Dok, Frenč i Boudri više nisu bili sa Bilijem) i poslali ga guverneru Akstel.

Odmah su izdati federalni nalozi za hapšenje svih Regulatora koji čak nisu ni bili na mestu pucnjave, a Martinez nije nikada optužen. Kasnije su sve te apsurdne optužbe, ukinute, osim one protiv Viliijama Bonija.

I od tada su se stvari odvijale na taj način. Ako je neki kauboj ubijen u El Paso, Teksasu, Bili Kid je bio ubica. Ako je neka kočija opljačkana blizu granice Arizone, Bili Kid je bez sumnje bio pljačkaš. Ako je ukraden konj iz San-

ta Fe na severu ili nekoliko grla stoke iz Pekos oblasti na istoku, ko bi drugi mogao biti kradljivac osim Bilija Kida?

Rat u okrugu Linkoln prouzrokovao je velika neprijateljstva i ogorčenja i u višim i u nižim krugovima. Neko je morao biti kriv za to krvoproliće i mržnju, a to je bio, kao po nekom jednoglasnom dogovoru, Bili Kid.

Pošto je dobio federalne naloge za hapšenje, poručnik Dudli je radosno poslao odred konjanika da pronađu preostale Regulatore. A u međuvremenu su Kinijevi banditi, pod izgovorom da traže Bilija Kida — krstarili po okrugu, napadali usamljene farme, krali konje i sve što ima rogove i kopita. Ni vojska ni zakon nisu pokušali da zaustave te pljačkaše i zaštite miroljubive građane.

Zapravo, šerif Pepin se ni oko čega nije trudio mnogo. Ded se приметно promenio od tog sudbonosnog petka 19. jula. Činilo se da nema više one njegove spremnosti na pokret, bio je sve povučeniji i mirniji, kao da je nameravao da se pasivno povuče sa scene.

Promena se mogla uočiti i kod srećanog Džimija Dolana. Veći deo njegovih ljudi ga je napustio, nije više imao kontrolu nad Kinijevom bandom, njegov alkoholom natopljeni partner, major Harfi je umro, a rat je imao negativne finansijske posledice na Kuću. „Marfi i Komp.” je nezadrživo išla u bankrotstvo.

Bili i njegova mala družina nisu imali prilike da primete te promene u Linkolnu; bili su suviše zauzeti skrivanjem od Dudlijevih vojnika i Kinijevih ubica. Krajem avgusta su prešli reku Hondo i uputili se ka Čisumovom ranču. To je moglo biti bezbedno sklonište za jedno vreme, a morali su da pomire i jedan dug.

Regulatori su već šest meseci radili u interesu kartela Čisum—Mek Svin—Tunstal, a nisu primili ni paru za svoj trud. Oni nisu tražili ništa od gospođe Mek Svin, niti od naslednika Tunstala, ali, stari čika Džon je bio bogat čovek, i bilo je krajnje vreme da im plati.

Lukavi čika Džon nije imao isto mišljenje. Da li je on lično ikada tražio od Regulatora da se bore za njega? Da li je on ikada sklopio ugovor s njima, usmeni ili pismeni? Ako oni žele da jašu po okrugu i upadaju u borbe, to je njihova stvar, ne njegova. A što se njega tiče, on im nije dugovao ni dolara.

Legenda kaže da je Bili tada izjavio da će čika Džonovo ime staviti na vrh liste onih koje želi da ubije. To nije nikada dokazano. Čini se da je mnogo uverljivije da su on i Tom. Fred Vejt, Hendri Boudri i Midlton jednostavno poterali po velikom krdo Čisumove stoke do najbliže pijace i prodali ga, da bi podmirili svoj račun sa škrtim starim rančerom.

U svakom slučaju, čika Džon nije gubio vreme da optuži Bilija za krađu njegove stoke, i ponudio je nagradu za nje-

govu hvatanje. Bar neka zahvalnost za šestomesečno jahanje i borbu.

Uzimajući u obzir da su Bili i njegovi momci ukrali stoku, najpovoljnija cijena za prodaju bila je stara Fort Sumner koja se nalazila pedesetak kilometara severno od Čisumovog ranča, na Bosk Grande.

Sumner je bilo staro vojno utvrđenje koje su izgradili Jenkiji u građanskom ratu, i tada ga i napustili. Stari Lusi-jen Maksvel, poznati stočar, kupio je utvrđenje 1874. godine, i doselio svoju meksičku porodicu, nadničare, imovinu i stoku u prazne barake. Umro je 1875. godine, i sve ostavio svom sinu Pedru „Pete” Maksvelu.

Bili i njegovi „compadres” su stigli u bivše utvrđenje u septembru i odmah se sprijateljili sa Peteom Maksvelom i svim stanovnicima Sumnera. Tada su sreli i čoveka koji će reći poslednju reč u poslednjem poglavlju sage o Biliju Kidu.

Bio je to koščat, miran čovek star dvadeset osam godina. Bio je visok oko metar i osamdeset, imao je brkove i došao je iz Teksasa. U samoodbrani je ubio jednog lovca na bivo-ve u zapadnom Teksasu 1877. i prijavio se mirovnom sudiji. Nije izdat nalog za njegovo hapšenje, i ne zna se tačno zašto je prebegao u Novi Meksiko. I sada je bio barmen u salunu Bivera Smita u Fort Sumneru.

Zvao se Patrik Flojd Garet.

Regulatori su se rukovali s njim preko pulta. Visoki, zlovoljni Teksašanin i mladi odmetnik su se odmah dopali jedan drugom. Teško je objasniti tu uzajamnu privlačnost koja je postojala između ta dva čoveka koji su bili različiti koliko grizli i vuk; jedina crta koja im je bila zajednička bila je ljubav prema kartama, a to su otkrili odmah sutradan.

Regulatori su tu proveli jedan miran mesec, jedan od retkih, kockajući se, trkajući se konjima, posećujući meksičke fieste. I onda je došlo vreme da ponovo krenu na put. Stigao im je glas da Dok i Čarli žele da se presele u Fort Sumner, i Bili je odlučio da se vrati u Linkoln da bi pružio zaštitu svojim prijateljima.

Priča se da su Bili i ostali tiho ušli u novu kuću gospođe Mek Svin (staru Bakinu kuću pored Toreona) jedne mračne noći da čuju najnovije vesti. Ovo je istina — uskoro su saznali da Suzana Mek Svin čini sve što je u njenoj moći da uništi pukovnika Dudlija: — prvenstveno putem ljutih prijava koje su stigle čak do Bele kuće udaljene nekih 2000 kilometara.

Podršku je stekla u jednorukom, naprasitom advokatu po imenu Hjuston Čepmen i ovaj besni pravnik je podigao veliku prašinu u okrugu Linkoln, optužujući sve, počevši od najnižeg revolveraša Džesa Evansa do velikog pukovnika Dudlija za najgnusnije zločine koji se mogu zamisliti.

Regulatori su dobili još jednu važnu informaciju za vreme te kratke posete Linkolnu: ispitivanje krvave osvete koje je započeo Frenk Endžel počelo je da daje rezultate. Ravnajući se prema Endželovim informacijama, predsednik Hejs je smenio guvernera Akstela sa dužnosti i postavljen je Lu Volis, poznati general, za novog guvernera Novog Meksika. On je dobio zadatak da pokuša da legalno razmrsi uzroke i posledice rata u okrugu Linkoln.

To je značilo da je nesrećni Volis (koji je u slobodno vreme pokušavao da piše svoj klasični roman „Ben Hur”) morao da ispita i analizira sve intrige, optužbe, izjave pod zakletvom, optužnice i naloge za hapšenje koji su se pojavili još od onog dana kada je sud u Mesili izdao prvi sudski nalog za uhapšenje imovina Mek Svina.

Da uzme u obzir komplikacije koje su nastale...

Šerif Bredi je legalno naimenovao za zamenike šerifa ljude Bila Mortona (osim bandita Džesa Evansa) i dao im nelegalni sudski nalog protiv Tunstala. Prilikom izvršenja dužnosti, oni su ubili Tunstala (nalog za njegovo hapšenje nije postojao) i pucali su na zamenika federalnog šerifa Boba Videmana. Dokle je to dovelo Mortonove ljude? Da li su oni opravdano ubili čoveka, kao što oni tvrde, ili su krivi za ubistvo? I da li je Bredi kriv ili ne?

Sudija Vilson je to proglasio ubistvom i naimenovao je Dika Bruera za specijalnog šerifovog pomoćnika i ovlastio Regulatore da izvrše naloge za hapšenje Tunstalovih ubica. oni su, shodno tome, ubili zamenike šerifa Mortona, Robertsa, i Hindmana, kao i nenaimenovanog Bejkera i šerifa Bredija za koje nije izdat nalog za hapšenje. Za osvetu je potera zamenika šerifa Pepina (legalno naimenovana?) ubila zamenika Mek Naba (nije izdat nalog za njegovo hapšenje) i zarobila zamenika Koea, samo zato da bi potera specijalnog šerifovog pomoćnika ranila zamenika (?) Kempbela u nogu. A ko je odgovoran za smrt zamenika Mek Kloskog?

I tako je to išlo, optužba i protivoptužba, dok čitav taj slučaj nije postao nerazjašnjiva zavrzlama. A činilo se da tome nema kraja jer se još uvek trajale posledice rata. Ubistvo Morisa Bernštajna je samo doprinelo da se sukob rasplamsa; ugledni Ignacio Gonzales je umro od rane zadobijene u noći 19. jula; a krajem septembra su četiri meksička mladića, koji su bili na strani Mek Svina po prezimenu Sančes, su bili ubijeni ili od strane Kinijevih ljudi ili od Dolanovih starih plaćenika.

Nije ni čudo što je novopostavljeni guverner, koji nije ni znao u šta ulazi, uskoro digao ruke i objavio poznatu proklamaciju o amnestiji.

U međuvremenu su Bili i njegovi drugovi pomogli Doku Skurloku i Čarliju Boudriju da presele svoje žene i imovinu u Fort Sumner.

Dok je sasvim prekinuo s učešćem u ovom sukobu i počeo da radi za Peta Maksvela, Čarli Boudri je pratio svog vođu, ali, bilo je vrlo očigledno da je izgubio mnogo od onog ranijeg poleta kada su se susretali i borili sa Dolanovim ljudima na svakom puteljku.

Sredinom novembra je Bili prvi put pročitao proklamaciju o amnestiji koju je izdao Lu Volis, sa namerom da uspostavi mir i red u ovom okrugu kojim su zavladaile mržnja i osveta. Evo jednog dela proklamacije.

„Dole potpisani (Volis)... proglašava opšte pomilovanje za prekršaje i povrede izvršene u rečenom okrugu Linkolna protiv teritorijalnog zakona, između prvog dana februara 1878. godine, i datuma kada je objavljena ova proklamacija. Ono ne neće odnositi na one osobe koje su sada pod optužnicom...”

Ova proklamacija je došla kao bogomdana za mnoge revolveraše koji su učestvovali u ratu, a još nisu optuženi, ali, nije značila ništa za one protiv kojih je već podneta optužnica. Mnoge poternice koje su bile izdate od dana Tunstalove smrti u februaru do dana Bernštajnovе smrti u avgustu su bačene ad akta i zaboravljene ili jednostavno pocepane. Ali, svaki nalog za hapšenje Bilija Kida je još uvek bio na snazi. Sada je bio tražen zbog ubistva Mortona, Bejkera, Bredija, Hindmana, Roberta, Bevita i Bernštajna.

Nije mogao da shvati zašto svu krivicu za rat u okrugu Linkoln mora da snosi on. Sada je skoro svaki „gringo” na teritoriji bio njegov neprijatelj, jer je svaki čovek mogao da izjavi da je lovac na nagrade i da ga ubije da bi pokupio mnoge nagrade raspisane na njegovu glavu.

To je bilo i suviše za Freda Vajta, Džona Midltona, i Hendrija Boudrija. Oni su pokušali da se bore za pravdu, a završilo se tako da se cela teritorija okrenula protiv njih. Zato su Midlton i Braun odlučili da odu u Kanzas. Vajt je rekao da ide da traži svetilište kod Čeroki Indijanaca. On je imao visoko mišljenje o Biliju i molio ga je da pođe sa njim.

Ne. Sam i sa svim što je bilo protiv njega, Bili je odlučio da se ne preda. Da pobegne i tako prizna krivicu i poraz, a nijedno od ta dva nije osećao. Biće tu dok se zavesa ne spusti. Ali, nije bio sasvim sam. Tom O’Folijard mu je namignuo i rekao da će ostati sa njim.

Petorica drugova su se poslednji put rukovali. A onda su trojica uzjahali konje i krenuli na sever. Bili i Tom su okrenuli svoje konje ka jugu i krenuli u Linkoln. Bili je tek ušao u devetnaestu.

— Nastaviće se —

**EDICIJA DOK HOLIDEJ
VANREDAN BROJ**

SLEDEĆA SVESKA ŠEJN

BROJ 27

DŽEK SLEJD

MISIJA U SALJTILJU

Šejnov pončo šibao je vetar.

Četiri jahača brzo su mu se približavala, obavljena prašinom koju su dizala kopita konja, a vetar je prihvatao i raznosio.

Bili su to bandoljerosi, što Zapadnjaka nije iznenadilo. On je veoma dobro znao gde se nalazi. Sa četiri kandidata za vešala, on će već izići na kraj. Ali, onda se pažljivije obazreo i video da ta četvorica nisu sami.

Kada se oblak peska na brežuljku s njegove leve strane razišao, pojavila su se gore još šestorica jahača . . .

izlazi 16. avgusta 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.